

สภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว

เกรียงไกร จันทร์กุล

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

กลุ่มวิชาการบริหารทั่วไป

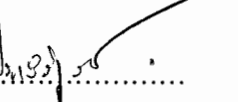
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

มีนาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์ และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ นายเกรียงไกร จันทร์ภูด ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

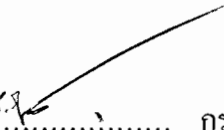
..... ศิริโชค .....
..... รองอธิการบดี .....

(ดร.จักรชัย สือประเสริฐสิทธิ)

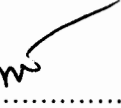
คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานงานนิพนธ์

.....
 ..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต)

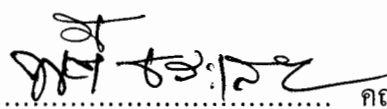
..... ศิริโชค ..... กรรมการ

(ดร.จักรชัย สือประเสริฐสิทธิ)

..... Anne ..... กรรมการและเลขานุการ

(ดร.ชิตพล ชัยมะดัน)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....
 ..... คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีชนีย์ ธารเสนา)

วันที่ 7 เดือน มีนาคม พ.ศ.2559

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออนุเคราะห์ และคำปรึกษาเป็นอย่างดีจาก ดร.จักรชัย สือประเสริฐสิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำงานนิพนธ์ครั้งนี้ และดร.ชิตพล ชัยมะดัน ที่ได้ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขงานนิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จอย่างสมบูรณ์ ผู้ศึกษาจึงขอ กราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ นายทวี พงษ์ประเสริฐ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ผู้ให้ความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการวิจัย ส่งผลให้การวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอขอบพระคุณ นางสาวเฉลิมขวัญ โตคำ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง และนายสาธิตย์ คำน้อย หัวหน้าสำนักปลัด ที่ช่วยตรวจแบบสอบถามในการทำวิจัยในครั้งนี้

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และครอบครัวของผู้วิจัยที่ให้อำนาจใจ และให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ในการพัฒนาองค์กรและพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้า เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน และผู้ที่สนใจบ้างไม่มากก็น้อย

เกรียงไกร จันทร์กุล

57930211: กลุ่มวิชา: รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต: รป.ม. (การบริหารทั่วไป)

คำสำคัญ: สภาพความเป็นจริง/ ระดับความคาดหวัง/ การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน/
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เกรียงไกร จันทร์ภูถ: สภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชน
ต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร
จังหวัดสระแก้ว (ACTUAL AND EXPECTED LEVEL OF PUBLIC OPINIONS TOWARDS
THE DEVELOPMENT OF BASIC INFRASTRUCTURE SYSTEM IN NONGWANG
SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, AMPHOE WATTANANAKORN,
SA KAEO PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: จักรชัย สื่อประเสริฐสิทธิ์, ร.ด. 165 หน้า
ปี พ.ศ. 2559

ในการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับความคาดหวังของประชาชน
ต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร
จังหวัดสระแก้ว (2) ศึกษาสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานตามความเห็น
ของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว (3) เปรียบเทียบ
ระหว่างสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและระดับความคาดหวังของประชาชน
ต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว
วิจัยครั้งนี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง หัวหน้าครัวเรือน หรือตัวแทนครัวเรือน
ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว จำนวนทั้งสิ้น 291 ครัวเรือน และ
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบสมมติฐาน
โดยใช้สถิติทดสอบความแตกต่างของค่ากลางของสองตัวแปรไม่อิสระ (Paired t-test)

ผลการศึกษาพบว่า ระดับสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การ
บริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวม อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้าน
เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านก่อสร้างถนน ด้านการไฟฟ้าสาธารณะ และด้านการจัดการระบบน้ำสะอาด
ตามลำดับ ผลการศึกษา ระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การ
บริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด
เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านก่อสร้างถนนด้านการไฟฟ้าสาธารณะ และ ด้านการ
จัดการระบบน้ำสะอาดตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบระหว่างสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวัง
ของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร
จังหวัดสระแก้ว พบว่า ในภาพรวมระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนา
ระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว
มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงส่วนต่างค่าเฉลี่ยจาก
มากไปน้อย คือ พบว่าด้านการจัดการระบบน้ำสะอาดด้านการไฟฟ้าสาธารณะและด้านการก่อสร้างถนน
ตามลำดับ

57930211: MAJOR: GERNERAL ADMINISTRATION; M.P.A.
(GERNERAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: ACTUAL CONDITIONS/ LEVEL OF EXPECTATION/ DEVELOPMENT
OF BASIC INFRASTRUCTURE SYSTEM/ LOCAL ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION

KRIANGKRAI CHOONKON: ACTUAL AND EXPECTED LEVEL OF PUBLIC
OPINIONS TOWARDS THE DEVELOPMENT OF BASIC INFRASTRUCTURE SYSTEM IN
NONGWANG SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, AMPHOE
WATTANANAKORN, SA KAEO PROVINCE. ADVISOR: CHAKCHAI
SUEPRASERTSITTH. Ph.D. 165 P. 2016.

The purpose of this study was threefold. First, it aimed at examining public expectation of the development of basic infrastructure system in Nongwang Sub-district Administrative Organization, Amphoe Wattanakorn, SaKaeo Province. Also, this study attempted to investigate public opinions towards the actual conditions of the development of basic infrastructure system in Nongwang Sub-district Administrative Organization. Thirdly, it intended to compare the actual and expected level of public opinion towards the development of basic infrastructure system in Nongwang Sub-district Administrative Organization, Amphoe Wattanakorn, SaKaeo Province. The data were collected by a questionnaire which was completed by family heads or household representatives from 291 households. The statistical tests used to analyze the collected data included percentage, means, and standard deviation. To test the hypotheses, the test of paired t-test was operated.

The results of this study revealed that the subject's level of opinion towards the actual conditions of the development of basic infrastructure system in Nongwang Sub-district Administrative Organization was found at a good level. When considering each aspect, the one in relation to road construction was rated with the highest means score, followed by the aspects relating to public electricity, and clean-water treatment system, respectively.

In addition, the subject's level of expectation of the development of basic infrastructure system in Nongwang Sub-district Administrative Organization, Amphoe Wattanakorn, SaKaeo Province was found at the highest level. When considering each aspect, the one in relation to road construction was rated the highest, followed by the aspects relating to public electricity, and clean-water treatment system, respectively.

Finally, the results from the comparisons revealed that there were differences between the actual and expected level of public opinion towards the development of basic infrastructure system in Nongwang Sub-district Administrative Organization, Amphoe Wattanakorn, SaKaeo Province at a significant level of 0.01. When considering each aspect, the one in relation to clean-water treatment system was rated with the highest means, followed by the aspects relating to public electricity, and road construction, respectively.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
ขอบเขตการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง.....	10
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน	16
แนวคิดเกี่ยวกับระบบ โครงสร้างพื้นฐาน.....	28
อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐาน	33
ข้อมูล โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง	64
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	71
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	76
แหล่งข้อมูลที่ใช้.....	76
ประชากรที่ใช้ศึกษา	77
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	78
การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	79

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	80
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการศึกษาวิจัย.....	81
เกณฑ์การแปลผล.....	81
4 ผลการวิจัย	84
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของตัวแทนครัวเรือน.....	84
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว.....	88
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว.....	94
ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน.....	100
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	109
สรุปผลการวิจัย.....	109
อภิปรายผล.....	114
ข้อเสนอแนะ	120
บรรณานุกรม	126
ภาคผนวก	131
ภาคผนวก ก.....	132
ภาคผนวก ข.....	146
ภาคผนวก ค.....	152
ภาคผนวก ง.....	158
ประวัติย่อของผู้วิจัย	165

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ลักษณะภูมิประเทศและความลาดชันของถนน	42
2	การออกแบบถนนในเขตเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	43
3	องค์ประกอบการออกแบบด้านวิศวกรรมทางสำหรับถนนนอกเขตเมือง	44
4	ความต้องการแสงสว่างสำหรับไฟถนน	56
5	ความต้องการแสงสว่างสำหรับสวนสาธารณะ ตลาด สนามเด็กเล่น ลานจอดรถ สาธารณะ ลานกีฬาชุมชน สะพานสะพานลอยคนข้าม ทางเดินเท้า ทางม้าลาย ศาลาที่พักผู้โดยสารรถประจำทาง ป้ายจอดรถประจำทาง (ไม่มีศาลา)	56
6	กลยุทธ์/ แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองแวง	63
7	รายชื่อหมู่บ้าน และชื่อกำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตพื้นที่ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองแวง	64
8	จำนวนครัวเรือนและประชากรในตำบลหนองแวง พ.ศ. 2558	65
9	รายชื่อคณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง	65
10	ข้อมูลด้านรายรับขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง	66
11	สถิติรายจ่ายจริงขององค์การบริหารส่วนตำบล ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556-2558	67
12	การแบ่งกลุ่มประชากรออกตามถิ่นที่อยู่อาศัย แบ่งได้ 7 กลุ่ม	77
13	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม เพศ	84
14	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม อายุ	85
15	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ระดับการศึกษา	85
16	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ถิ่นที่อยู่	86
17	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม อาชีพ	86
18	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	87
19	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของสภาพ ความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองแวงอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการบริหาร จัดการก่อสร้างถนน	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
20 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดำเนินนาค จังหวัดสระแก้ว ด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด	90
21 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของสภาพความเป็นจริง ของการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดำเนินนาค จังหวัดสระแก้ว ด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ.....	92
22 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดำเนินนาค จังหวัดสระแก้ว ด้านการบริหารจัดการก่อสร้างถนน	94
23 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของระดับความหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดำเนินนาค จังหวัดสระแก้ว ด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด	98
24 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของระดับความหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดำเนินนาค จังหวัดสระแก้ว ด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ.....	99
25 การเปรียบเทียบระหว่างระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดำเนินนาค จังหวัดสระแก้ว ด้านการก่อสร้างถนน	100
26 การเปรียบเทียบระหว่างระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดำเนินนาค จังหวัดสระแก้ว ด้านการจัดการระบบน้ำสะอาด.....	102

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
27 การเปรียบเทียบระหว่างระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวัง ของประชาชนต่อการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วน ตำบลหนองแวง อำเภอพัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ	105
28 การเปรียบเทียบระหว่างระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวัง ของประชาชนต่อการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล หนองแวง อำเภอพัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว	107
29 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	108
30 ความต้องการแสงสว่างสำหรับไฟถนน	139
31 มาตรฐานความส่องสว่าง	139
32 กรอบแนวคิดของมาตรฐานการบริหารและการบริการสาธารณะขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	141

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2	อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลลัพธ์.....	15
3	โครงสร้างพื้นฐานเชิงกายภาพและเชิงปัญญาในระบบนวัตกรรม.....	30
4	สรุปกระบวนการผลิตน้ำประปาบาดาล	50
5	สรุปกระบวนการผลิตน้ำประปาผิวดิน.....	53

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคสมัยของการสื่อสารที่ไร้พรมแดนและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทุกประเทศต่างแข่งขันเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรในการแข่งขันและการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ โครงสร้างพื้นฐานพลังงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อทำให้เกิดการเชื่อมโยงทั้งภายในและต่างประเทศ ระบบโครงสร้างพื้นฐานจึงเป็นสิ่งแรกที่ต้องการพัฒนาอย่างรวดเร็วที่สุด เพื่อรองรับการเจริญเติบโตทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2556) การเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2559 จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมของระบบการเชื่อมต่อและการขนส่งให้สามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศอื่น ๆ ในอาเซียนด้วยกัน โดยพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน โครงข่ายการขนส่งและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มความสะดวก ด้านการค้า ด้านการลงทุน และด้านการท่องเที่ยว เช่น การปรับปรุงประสิทธิภาพของประตูการค้าบริเวณชายแดน ให้สามารถรองรับการเดินทางของผู้โดยสารและการขนส่งสินค้าที่คาดว่าจะเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจที่มีพรมแดนติดต่อกันระหว่างประเทศภายในอาเซียน ให้สามารถเชื่อมโยงเศรษฐกิจเกิดความแข็งแกร่ง ความร่วมมือ และมีเสถียรภาพมากยิ่งขึ้น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงการเดินทางและขนส่งภายในประเทศด้วย เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ เช่น สถานีขนส่งสินค้า สถานีขนส่งผู้โดยสาร จุดพักรถ ให้มีความสะดวกและเป็นมาตรฐานสากลทัดเทียมกับประเทศที่พัฒนาแล้ว โครงสร้างพื้นฐานในปัจจุบันมีแนวโน้มการเติบโตของความต้องการใช้บริการ โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งมากยิ่งขึ้น ตลอดจนทิศทางการพัฒนาประเทศจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์แห่งชาติ พ.ศ. 2550-2554 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2556) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ที่สำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ (1) การปรับปรุงประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์ในภาคการผลิต (2) การเพิ่มประสิทธิภาพ ระบบขนส่งและโลจิสติกส์ (3) การพัฒนาธุรกิจโลจิสติกส์ (4) การปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้า และ (5) การพัฒนากำลังคน และจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2556-2560) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2556) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ระบบโลจิสติกส์ของประเทศฉบับนี้ ให้ความสำคัญกับการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการจัดการโซ่อุปทานเพื่อความสามารถในการแข่งขันและการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนา ระบบโลจิสติกส์ให้มีผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจน ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2556) ปัจจุบันประเทศไทยมีการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในอนาคตจะเป็นการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางรถไฟทางคู่ ในเส้นทางรถไฟเดิม เพื่อใช้ในการขนส่งสินค้าและสำหรับขบวนรถไฟที่จะส่งผ่านสินค้าและของอุปโภคบริโภคไปยังท้องถิ่นที่ห่างไกลให้สามารถใช้งานได้เต็มประสิทธิภาพ นอกจากนี้จะวางมาตรฐานใหม่สำหรับอนาคตโดยการสร้างทางรถไฟทางคู่ขนาดมาตรฐานเพื่อบริหารจัดการ โครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม ครอบคลุมทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ โดยมอบหมายให้กระทรวงคมนาคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความสำคัญกับการสร้างความรับรู้ เผยแพร่ และชี้แจงข้อมูล ยุทธศาสตร์การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งของไทย (กระทรวงคมนาคม, 2558)

จังหวัดสระแก้ว เป็นจังหวัดที่มีชายแดนติดกับประเทศกัมพูชา ระยะทางยาว 165 กิโลเมตร มีจุดผ่านแดน 4 จุด แบ่งเป็น จุดผ่านแดนถาวร 1 จุด และจุดผ่อนปรน 3 จุด การค้าชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสระแก้ว จึงให้ความสำคัญกับการค้าชายแดนเป็นลำดับต้น ๆ โดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสระแก้ว (พ.ศ. 2557-2560) ที่เกี่ยวข้องกับการค้าชายแดน คือ “เพิ่มประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์ให้สามารถดำเนินการขนส่งและกระจายสินค้าได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ตรงเวลา และประหยัด สนับสนุนการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ของภูมิภาคอินโดจีน” และ “เสริมสร้างศักยภาพคน ชุมชน และพื้นที่ตามแนวชายแดน ให้เกิดความปลอดภัยและมั่นคง เพื่อสนับสนุนการแข่งขันในประชาคมอาเซียน” พร้อมทั้งกำหนดจุดยืนเป็น “เมืองส่งเสริมการค้าชายแดนเพื่อการค้า การลงทุน” ในฐานะที่เป็นจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกับชายแดน ไทย-กัมพูชา ถือเป็นประตูสู่ประเทศ และเป็นประตูทางผ่านของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จะเข้าประเทศ ดังนั้นหากไม่มีการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเชื่อมต่อไปสู่ประชาคมอาเซียน ก็จะทำให้เสียเปรียบทางการค้าและการลงทุน ซึ่งจังหวัดสระแก้วเองก็ได้กำหนด วิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ไว้ในแผนยุทธศาสตร์ด้วยเช่นกัน เพื่อเป็นแนวทางมุ่งไปสู่การพัฒนาควบคู่กับการพัฒนาประเทศ และการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังเช่นวิสัยทัศน์จังหวัดสระแก้ว ที่ว่า ศูนย์กลางโลจิสติกส์ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอินโดจีน ถิ่นพืชพลังงาน อาหารปลอดภัย ถือเป็นยุทธศาสตร์ด้านพันธกิจ (Mission) ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสระแก้ว (พ.ศ. 2557-2560) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพ

ระบบโลจิสติกส์ให้สามารถดำเนินการขนส่งและกระจายสินค้าได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ตรงเวลา และประหยัด สนับสนุนการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ของภูมิภาคอินโดจีน โดยวางกลยุทธ์ไว้ดังนี้ (สำนักงานจังหวัดสระแก้ว, ม.ป.ป.)

1. ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรด้านโลจิสติกส์
2. สร้างเครือข่ายการค้าคู่อินโดจีน
3. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเป็นศูนย์โลจิสติกส์ โดยเฉพาะการก่อสร้างและขยายช่องทางถนนและระบบราง เพื่อเชื่อมโยงจังหวัดสระแก้วเข้ากับจังหวัดใกล้เคียง และประเทศเพื่อนบ้าน

4. ส่งเสริมการบริหารจัดการ โลจิสติกส์ให้เป็นสากล มีประสิทธิภาพ คุณภาพ และทันเวลา เพื่อลดต้นทุนในทุกขั้นตอนของการกระจายสินค้า

5. ส่งเสริมการสร้างคลังสินค้าให้มีมาตรฐาน

6. ส่งเสริมการพัฒนาด้านการค้าชายแดน ทั้งการให้บริการด้านศุลกากร การตรวจคนเข้าเมือง และการจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานรองรับการลงทุน และการขนส่งสินค้า

7. พัฒนาระบบฐานข้อมูล โลจิสติกส์

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ในฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับพี่น้องประชาชน เป็นด่านแรกของการแก้ปัญหาให้แก่ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน และต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐ มีหน้าที่ดูแลบริการและส่งเสริมประชาชนในพื้นที่เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ในเขตพื้นที่ตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ตั้งอยู่ในเขตอำเภอวัฒนานคร และมีพื้นที่ติดต่อกับอำเภอรัฐประศาสตร์ ซึ่งในอนาคตจะถูกจัดตั้งเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ที่ส่งเสริมการค้าขายและการลงทุนระหว่างชายแดน และระหว่างภูมิภาคอาเซียน ทำให้ได้รับผลกระทบโดยตรงทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นจึงต้องมีการปรับตัวขององค์กร เพื่อให้เข้ากับเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นภายในอนาคตอันใกล้นี้ และด้วยระบบโครงสร้างพื้นฐานที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้ทำการดูแลจัดสรร และเป็นผู้ให้บริการแก่ประชาชนก็มีอยู่หลายด้าน เช่น ด้านการคมนาคม ด้านการประปา ด้านการไฟฟ้า ด้านการศึกษา และด้านสุขภาพอนามัย ระบบโครงสร้างพื้นฐานยังไม่ดีเท่าที่ควร ยังสามารถพัฒนาได้อีกในอนาคต แต่เนื่องด้วยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็น องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ซึ่งมีรายได้ไม่มากนัก จึงทำให้การพัฒนา ระบบโครงสร้างพื้นฐานเป็นไปอย่างล่าช้า เพราะถูกจำกัดด้วยรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงเอง เพราะฉะนั้น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจำเป็นจะต้องทำด้วยความระมัดระวัง

ประหยัดและคุ้มค่ากับเงินที่จะต้องเสียไปกับการสร้างโครงสร้างพื้นฐานให้แก่ประชาชนภายในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง เพราะในอดีตนั้น การกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น จะมาจากคณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่นายกองการบริหารส่วนตำบล รองนายกองการบริหารส่วนตำบล เลขานุการนายกองการบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งคนเหล่านี้ถือว่าเป็นตัวแทนของประชาชนก็จริง แต่การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย หรือการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานนั้นมีน้อยมาก หรือแทบไม่มีเลย เพราะส่วนใหญ่จะเป็นการนำเอานโยบายของคณะผู้บริหารที่เสนอให้กับประชาชนตอนที่ตนเองหาเสียงเลือกตั้งก่อนที่จะเข้ามาสู่ตำแหน่งผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล มาเป็นนโยบายในการพัฒนา ซึ่งนโยบายส่วนมากไม่ได้มาจากความต้องการของประชาชนโดยแท้จริง และในภายภาคหน้าก็ไม่สามารถที่จะรู้ได้ว่าประชาชนในพื้นที่มีความคาดหวังต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานในชุมชนต่อไปอย่างไร หรือประชาชนมีความคาดหวังต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในด้านใดมากกว่ากัน ดังนั้นแล้วผู้วิจัยจึงเห็นว่าต้องทำการศึกษาความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าประชาชนมีความคาดหวังต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงไปในทิศทางใด เพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำไปเสนอกับทางผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจที่จะกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ต่อไปในอนาคตข้างหน้า

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อศึกษาสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานตามความเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว
3. เพื่อเปรียบเทียบระหว่างสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนมีระดับความคาดหวังต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการก่อสร้างถนน แตกต่างจากสภาพความเป็นจริง
2. ประชาชนมีระดับความคาดหวังต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านไฟฟ้าสาธารณะ แตกต่างจากสภาพความเป็นจริง
3. ประชาชนมีระดับความคาดหวังต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดบริการน้ำสะอาด ต่างจากสภาพความเป็นจริง

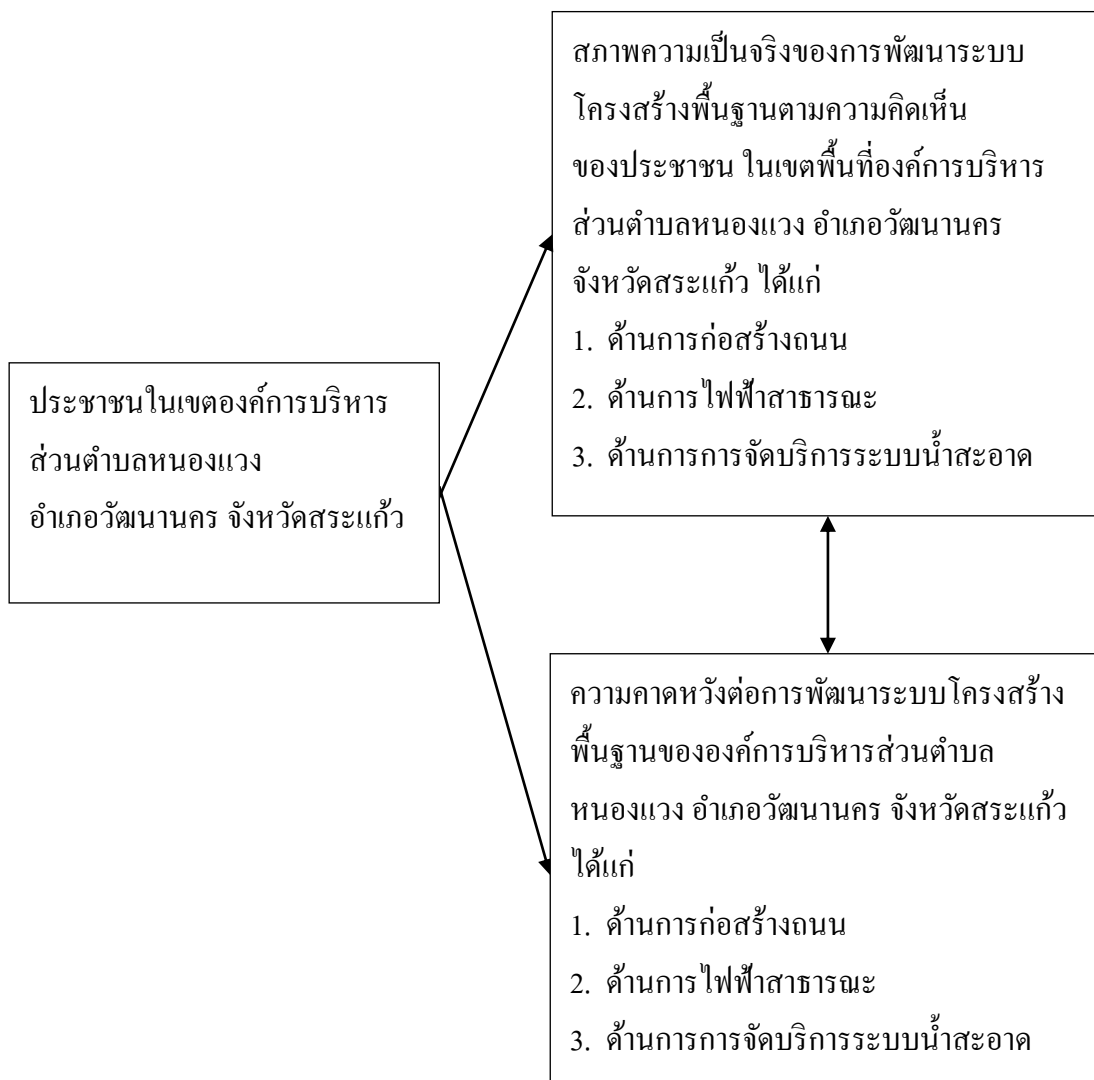
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำมาตรฐานการบริหารและการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดไว้ มาเป็นข้อมูลในการกรอบแนวคิด (สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ม.ป.ป.)

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานตามความคิดเห็นของประชาชนและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดสุพรรณบุรี

2. ทำให้ทราบความแตกต่างระหว่างสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานตามความคิดเห็นของประชาชนและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว

3. นำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานตามความคิดเห็นของประชาชนและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. สภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว ได้แก่ ด้านการก่อสร้างถนน ด้านการไฟฟ้าสาธารณะ ด้านการการจัดบริการระบบน้ำสะอาด

2. ความคาดหวังต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว ได้แก่ ด้านการก่อสร้างถนน ด้านการไฟฟ้าสาธารณะ ด้านการการจัดบริการระบบน้ำสะอาด

ขอบเขตด้านพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายการศึกษาครั้งนี้กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา คือ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนครัวเรือนที่มีถิ่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว ซึ่งมีทั้งหมด 1,065 ครัวเรือน (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง, 2558)

ขอบเขตด้านระยะเวลา การวิจัยในครั้งนี้ได้ดำเนินการศึกษาตั้งแต่ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2558 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2559 ทั้งนี้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 5-31 ธันวาคม พ.ศ. 2558

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคาดหวัง หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น การรับรู้ การตีความ หรือ การคาดการณ์ต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ยังไม่เกิดขึ้น ต่อบางสิ่งบางอย่าง ว่าควรจะเป็นหรือควรจะเป็นขึ้นต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง

อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

2. สภาพความเป็นจริง หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ที่เกิดขึ้นจริงหรือปรากฏว่ามีอยู่จริงในเวลาปัจจุบัน

3. โครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การก่อสร้างถนน การไฟฟ้าสาธารณะ การจัดการบริการระบบน้ำสะอาด ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง

4. การพัฒนา หมายถึง การสร้าง การปรับปรุงแก้ไขและการซ่อมแซมระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

5. สภาพความเป็นจริงของระบบโครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง หมายถึง สภาพของการก่อสร้างถนน การไฟฟ้าสาธารณะ การจัดการบริการระบบน้ำสะอาด ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงที่เกิดขึ้นจริงหรือปรากฏว่ามีอยู่จริงในเวลาปัจจุบัน

6. ความคาดหวังต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น การตีความ หรือการคาดเดาต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ยังไม่เกิดขึ้น ต่อการสร้าง การปรับปรุงแก้ไขและซ่อมแซม การก่อสร้างถนน การไฟฟ้าสาธารณะ การจัดการบริการระบบน้ำสะอาด แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

4.1 ด้านการก่อสร้างถนน หมายถึง การสร้าง การปรับปรุงแก้ไขและการซ่อมแซมถนนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

4.2 ด้านการจัดการบริการระบบน้ำสะอาด หมายถึง การสร้าง การปรับปรุงแก้ไขและการซ่อมแซม ระบบประปาหมู่บ้าน การวางระบบประปาหมู่บ้าน คุณภาพของน้ำประปา ปริมาณแหล่งน้ำที่นำมาทำน้ำประปาหมู่บ้าน ตลอดจนการจัดให้มีน้ำดื่มน้ำใช้ให้แก่ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

4.3 ด้านการไฟฟ้าสาธารณะ หมายถึง การสร้าง การปรับปรุงแก้ไขและการซ่อมแซมระบบไฟฟ้าความแรงต่ำ การวางระบบไฟฟ้าความแรงต่ำ ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

5. ถิ่นที่อยู่ หมายถึง หมู่บ้านที่หัวหน้าครัวเรือน หรือตัวแทนครัวเรือนอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ประกอบไปด้วย 7 หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ 1 บ้านหนองแวง

หมู่ที่ 2 บ้านบูกะสัง

หมู่ที่ 3 บ้านบูกะสัง

หมู่ที่ 4 บ้านหนองหล่ม

หมู่ที่ 5 บ้านหนองแวง

หมู่ที่ 6 บ้านหนองหมู

หมู่ที่ 7 บ้านน้อยนาคำ

6. อาชีพ หมายถึง ประเภทของงานของหัวหน้าครัวเรือน หรือตัวแทนครัวเรือน
ที่ให้รายได้ หรือค่าตอบแทนมากที่สุด หรืองานที่ใช้เวลาทำต่อวันมากที่สุดของบุคคลนั้น
โดยจำแนกอาชีพออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่

6.1 เกษตรกร

6.2 รับจ้าง/ ลูกจ้าง

6.3 ค้าขาย

6.4 ข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ พนักงานราชการ

6.5 อื่น ๆ

7. สมาชิกในครัวเรือน หมายถึง จำนวนสมาชิกทั้งหมด ที่อาศัยอยู่เป็นประจำ
ในครัวเรือนความเป็นจริงจริง ณ ช่วงเวลาที่เก็บข้อมูล

8. หัวหน้าครัวเรือน หรือตัวแทนครัวเรือน หมายถึง เจ้าบ้านตามทะเบียนราษฎร
หรือผู้ที่อาศัยอยู่ในบ้านในขณะนั้น (กรณีที่เจ้าบ้านไม่อยู่ในช่วงเวลาที่เก็บข้อมูล)

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “สภาพความเป็นจริงของระบบโครงสร้างพื้นฐานและความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว” มีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน
3. แนวคิดเกี่ยวกับระบบโครงสร้างพื้นฐาน
4. อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน
5. ข้อมูลโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง

1. แนวคิดของความคาดหวัง

มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับความคาดหวังไว้หลายความหมายมากมาย ผู้วิจัยได้เลือกความหมายซึ่งเกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้มาเสนอ ดังต่อไปนี้

Voss, Parasuraman, and Grewel (1998) ได้กล่าวถึงความคาดหวัง หมายถึงทัศนคติที่เกี่ยวกับความปรารถนาหรือความต้องการของผู้บริโภค ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในการบริการนั้น ๆ โดยลูกค้าจะซื้อสินค้าหรือบริการเพื่อตอบสนองความต้องการที่เฉพาะเจาะจง และลูกค้าจะประเมินผลของการซื้อโดยมีพื้นฐานจากสิ่งที่คาดว่าจะได้รับหรือความต้องการในจิตใจ

กรกนก วงศ์พันธุ์เศรษฐ์ (2535) อธิบาย ทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวังของบุคคลได้รับอิทธิพลจาก วรูม (Vroom) ได้นำแนวคิดทฤษฎีชื่อว่า ทฤษฎี V.I.E. โดย

V มาจากคำว่า Valance หมายถึง ความพึงพอใจ

I มาจากคำว่า Instrumentality หมายถึง สื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์ ซึ่งเป็นวิธีที่จะนำไปสู่ความพึงพอใจ

E มาจากคำว่า Expectancy หมายถึง ความคาดหวังภายในตัวบุคคลนั้น ๆ โดยที่บุคคลมีความต้องการและมีความคาดหวังในหลายสิ่งหลายอย่าง และทุกบุคคลมีการแสวงหาโดยอย่างน้อยที่สุดก็คือ ความต้องการด้านอาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัยและยารักษาโรค เมื่อปัจจัย

ดังกล่าวได้รับการตอบสนองแล้ว จะมีความต้องการในระดับสูงขึ้นเรื่อย ๆ จากความต้องการในหลายสิ่งหลายอย่างทำให้เกิดความพยายามที่จะกระทำด้วยด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ด้วยสื่อหรือเครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อบรรลุความพอใจหรือเพื่อให้ได้รับผลของการดำเนินการ ตามที่ได้แสดงความพยายามเรียกว่า ความคาดหวังหรือความพึงพอใจในสิ่งต่าง ๆ

เกสลิณี กลันนุสน์ (2540) ความคาดหวัง หมายถึง การคาดคะเนหรือความมุ่งหวังของบุคคล ที่มีต่อคนอื่นในการกระทำสิ่งหนึ่งที่ตนปรารถนาโดยขึ้นอยู่กับประสบการณ์ การกระทำ และอนาคตเพราะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกในปัจจุบันย่อมคาดหวังในอนาคต

พิชยากร กาศสกุล (2545) ได้กล่าวถึงความคาดหวัง หมายถึง ความต้องการ ความรู้สึก หรือความคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณของบุคคลที่คาดการณ์ล่วงหน้าถึงสิ่งที่คิดว่าควรจะมี ควรจะเป็น หรือควรเกิดขึ้นในสิ่งที่ดี ที่ถูกต้องหรือไม่ ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

สรุปได้ว่า ความคาดหวังก็คือ ความต้องการ ความรู้สึกหรือความคิด ความมุ่งหวังที่ตนปรารถนา อย่างมีวิจารณ์ญาณของบุคคลที่คาดการณ์ล่วงหน้าถึงสิ่งที่ควรจะเป็น หรือสิ่งที่ควรเกิดขึ้น โดยขึ้นอยู่กับประสบการณ์และพฤติกรรมของแต่ละบุคคล

2. ลักษณะของความคาดหวัง

Vroom (1974 อ้างถึงใน รักชนก โสภานพิศ, 2542) กล่าวถึงความคาดหวังสามารถ คือ กับสิ่งที่ทำได้จริง (Expectancy and availability) ความคาดหวัง กับสิ่งที่ทำได้ มีอิทธิพลต่อความต้องการ กล่าวคือ เป็นตัวบันดาลให้ความต้องการมีความรุนแรงมากหรือน้อย

1. ความคาดหวัง (Expectancy) ความคาดหวังที่น่าจะเป็นไปได้ต่อความต้องการภายใต้ อิทธิพลหรือผลรวมของประสบการณ์ในอดีต เช่น จากพ่อแม่ ครู เพื่อน การอ่านสื่อต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม เช่น ครูท่านหนึ่งมีความคาดหวังและพลังความต้องการสูงในอันที่จะเป็นครูดีเด่นของอำเภอ แต่ถูกเสียดสี ถูกผู้ใหญ่บางคนกลั่นแกล้ง ถ้าไม่มากนัก ความคาดหวังอาจจะเกิดการเปลี่ยนแปลงไปบ้าง ก็ไม่ถึงกับเกิดความท้อถอย แต่ถ้าถูกขัดขวางหนักเข้า จะทำให้แรงจูงใจไม่มีพลังเหลืออยู่เลย ถ้าประสบการณ์ที่ไม่ประสบความสำเร็จมีปริมาณที่สูงถึงจุด เขาก็จะเลิกล้มความพยายามที่จะไปให้ถึงจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

2. สิ่งที่ได้จริง (Availability) สิ่งที่ได้จริงเป็นตัวกำหนดความสำเร็จ จุดมุ่งหมายที่ความสามารถจะขึ้นไปถึงได้ของความต้องการ เช่น ถ้ามีแสงสว่างที่จะอ่านหนังสือให้จบเล่ม แต่บังเอิญไฟดับไม่มีแสงสว่าง จึงมีความคับข้องใจจึงต้องเข้านอนแทนการอ่านหนังสือจะเป็นไปได้ว่าสิ่งที่ทำได้จริงนั้น เป็นผลมาจากสิ่งแวดล้อมสิ่งใหม่ ถ้าไม่สร้างความพอใจเพื่อให้ถึงจุดมุ่งหมายได้ ความไม่สบายใจก็ยังคงมีอยู่และในที่สุดก็เลิกล้มความตั้งใจ

สรุป จากความคิดเห็นของผู้ศึกษา เมื่อความคาดหวังไม่สมหวัง ถึงแม้จะมีแรงจูงใจก็ตาม ย่อมจะมีบ้าง บางครั้งไม่ประสบผลสำเร็จ หรือไม่ได้ผลตามที่คาดหวังไว้ เพราะมีอุปสรรค บางประการซึ่งอาจจะคาดไม่ถึง เมื่อพบกับความไม่สำเร็จ บุคคลย่อมจะแสดงออก 2 ลักษณะ คือ

1. เกิดความย่อท้อ ท้อแท้ เบื่อหน่ายไม่กล้าทำอีกหรือหลบหนี ไม่ยอมทำ อีกเลย
2. พยายามหาทางศึกษาข้อบกพร่องเพื่อแก้ไขแล้วพยายามค้นหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อให้ งานนั้นสำเร็จให้จงได้

ความคาดหวังความสำเร็จในการทำงาน ทำให้บุคคลมีความมั่นใจในการทำงานของตน มากยิ่งขึ้น ถ้าเขาคาดหวังว่าสิ่งที่เขาจะทำนั้นประสบความสำเร็จอย่างแน่นอน เขาก็จะตั้งใจทำงาน ให้ดียิ่งขึ้น มีกำลังใจที่ปฏิบัติงานนั้น เปรอ์เช่นค้ของความสำเร็จจะมีมากสมกับความคาดหวัง

3. ทฤษฎีความคาดหวัง

Vroom (1970) ได้เสนอทฤษฎีความคาดหวังในการทำงานซึ่งได้รับความนิยมนในการ อธิบายกระบวนการจูงใจของมนุษย์ในการทำงาน โดย Vroom มีความเห็นว่าการที่จะจูงใจให้ พนักงานทำงานเพิ่มขึ้นนั้น จะต้องเข้าใจกระบวนการทางความคิดและการรับรู้ของบุคคลก่อน โดยปกติเมื่อคนจะทำงานเพิ่มขึ้นจากระดับปกติเขาจะคิดว่าเขาจะได้อะไรจากการกระทำนั้น หรือการคาดคิดว่าอะไรจะเกิดขึ้น เมื่อเขาได้แสดงพฤติกรรมบางอย่างในกรณีของการทำงาน พนักงานจะเพิ่มความพยายามมากขึ้น เมื่อเขาคิดว่าการกระทำนั้น นำไปสู่ผลลัพธ์บางประการที่เขา มีความพึงพอใจ เช่น เมื่อทำงานหนักขึ้นผลการปฏิบัติงานของเขาอยู่ในเกณฑ์ที่ดีขึ้นทำให้เขาได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งและได้ค่าจ้างเพิ่มขึ้น ค่าจ้างกับตำแหน่งเป็นผลของการทำงาน หนักและเป็นรางวัลที่เขาต้องการเพราะทำให้เขารู้สึกว่าได้รับการยกย่องจากผู้อื่นมากขึ้น

Vroom ได้เสนอรูปแบบของความคาดหวังในการทำงานเรียกว่า VIE Theory ซึ่งได้รับความ นิยมอย่างมากในการอธิบายกระบวนการจูงใจของมนุษย์ในการทำงาน

$V = \text{Valance}$ หมายถึงระดับความรุนแรงของความต้องการของบุคคลในเป้าหมายรางวัล คือคุณค่าหรือความสำคัญของรางวัลที่บุคคลให้กับรางวัลนั้น

$I = \text{Instrumentality}$ หมายถึงความเป็นเครื่องมือของผลลัพธ์ (Outcomes) หรือรางวัล ระดับที่ 1 ที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ 2 หรือรางวัลอีกอย่างหนึ่ง คือ เป็นการรับรู้ในความสัมพันธ์ ของผลลัพธ์ที่ได้ (เชื่อมโยงรางวัลกับผลงาน)

$E = \text{Expectancy}$ ได้แก่ ความคาดหวังถึงความเป็นไปได้ของการได้ ซึ่งผลลัพธ์หรือ รางวัลที่ต้องการเมื่อแสดงพฤติกรรมบางอย่าง (การเชื่อมโยงระหว่างผลงานกับความพยายาม) ตามหลักทฤษฎีความคาดหวังจะแย้งว่า ผู้บริหารจะต้องพยายามเข้าไปแทรกแซงในสถานการณ์

การทำงาน เพื่อให้บุคคลเกิดความคาดหวังในการทำงาน, คุณลักษณะที่ใช้เป็นเครื่องมือ และคุณค่าจากผลลัพธ์สูงสุด ซึ่งจะสนับสนุนต่อวัตถุประสงค์ขององค์การด้วย โดย

1. สร้างความคาดหวังโดยมีแรงจูงใจ ซึ่งผู้บริหารจะต้องคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถ ให้การอบรมพวกเขา ให้การสนับสนุนพวกเขาด้วยทรัพยากรที่จำเป็น และระบุเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจน
2. ให้เกิดความเชื่อมโยงรางวัลกับผลงาน โดยผู้บริหารควรกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างผลการปฏิบัติงานกับรางวัลให้ชัดเจน และเน้นย้ำในความสัมพันธ์เหล่านี้โดยการให้รางวัลเมื่อบุคคลสามารถบรรลุผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน
3. ให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างผลงานกับความพยายามซึ่งเป็นคุณค่าจากผลลัพธ์ที่เขาได้รับผู้บริหารควรทราบถึงความต้องการของแต่ละบุคคล และพยายามปรับการให้รางวัลเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของพนักงานเพื่อเขาจะได้รู้สึกถึงคุณค่าของผลลัพธ์ที่เขาได้รับความพยายามของเขา

ทฤษฎีการคาดหวังของวรูม (Vroom) ได้รับการยอมรับว่าเป็นทฤษฎีที่อธิบายแบบของการจูงใจที่ได้มีผู้นำทางการบริหารหลายคนนำไปใช้ได้เป็นอย่างดี ผลรูปแบบที่ วรูม เสนอขึ้นอย่างง่าย ๆ ในขั้นแรกต่อมาได้มีผู้นำไปใช้อย่างถูกต้องแม่นยำ วรูม (Vroom) อธิบายเพิ่มเติมว่าแรงจูงใจเป็นผลจากค่านิยมที่บุคคลหนึ่งเชื่อว่าถ้ากระทำอย่างนั้นอย่างนี้แล้ว จะได้ผลประการใดตามมา สามารถคาดหวังได้เลย และผลที่ได้นั้นก็ตอบสนองความต้องการของอินทรีย์ในระดับหนึ่ง สรุปแล้วทฤษฎีการคาดหวังก็คือ แรงจูงใจที่เกิดจากบุคคลที่มีความต้องการหลายอย่างและเชื่อว่าถ้าดำเนินการวิธีนี้จะได้รับผลตอบแทนเช่นนั้น เมื่อเชื่อแล้วตัดสินใจกระทำส่วนผลที่ได้รับนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความพอใจ หรือไม่พอใจได้แต่ก็มีแรงจูงใจให้ทำงานตามความเชื่อว่าจะเป็นอย่างที่คาดหวังไว้

Bartol and Matin (1991 อ้างถึงใน พิไลวรรณ จันทรสุกรี, 2540) ได้กล่าวถึงทฤษฎีความคาดหวังตามแนวคิดของ Vroom ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ

1. ความคาดหวังในความพยายามต่อการกระทำหรือการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่บุคคลคาดหวังไว้ล่วงหน้าว่าตนเองพยายามต่อกระทำพฤติกรรมได้ตามความสามารถแล้ว โอกาสที่จะกระทำสิ่งนั้นได้สำเร็จมีมากน้อยเพียงใด เป็นการศึกษาจะทำสิ่งต่าง ๆ ว่าสามารถทำได้หรือไม่
2. ความคาดหวังในการกระทำต่อผลลัพธ์หรือผลของการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่บุคคลคาดหวังไว้ล่วงหน้าก่อนกระทำพฤติกรรมว่าถ้าหากกระทำพฤติกรรมนั้นแล้วจะได้ผลลัพธ์แก่ตนเองในทางที่ดีหรือไม่

3. ความคาดหวังในคุณค่าของผลลัพธ์หรือรางวัล หมายถึง คุณค่าจากผลของการกระทำที่เกิดแก่บุคคลที่แสดงพฤติกรรมนั้น ดังนั้นทฤษฎีความคาดหวัง Vroom หรือ Expectation theory บางที่เรียกว่า VET Theory และได้กำหนดเป็นสูตรไว้ดังนี้

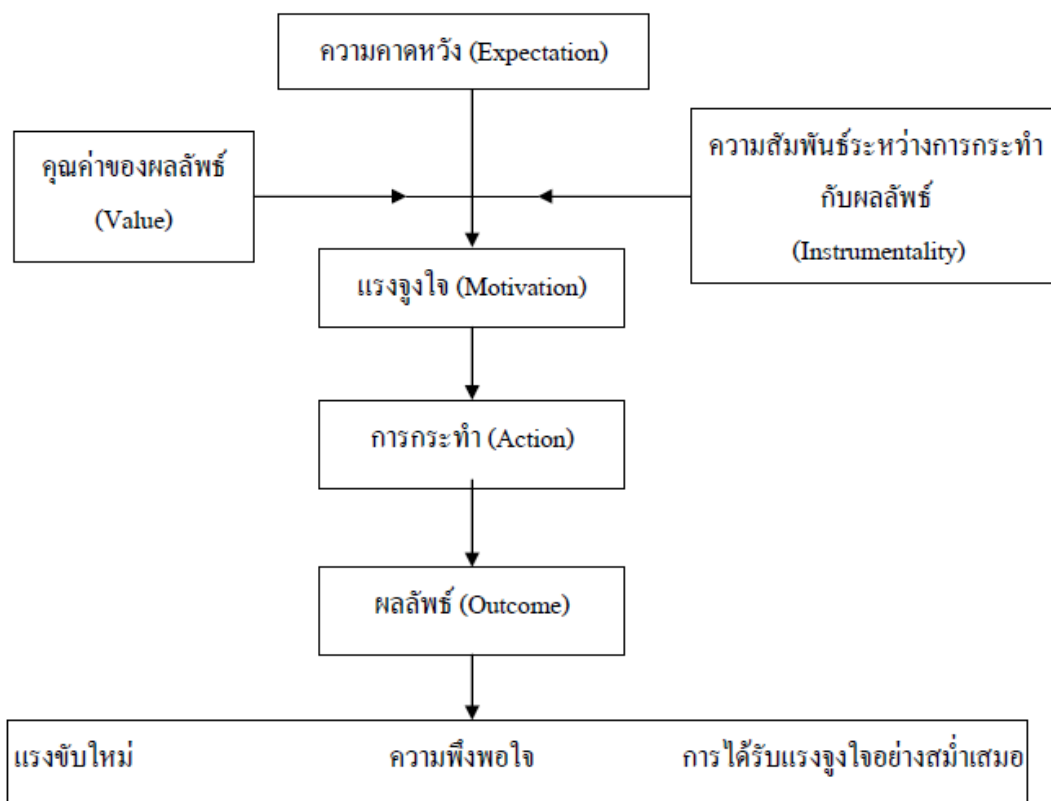
$$\text{การจูงใจ (หรือแรงจูงใจ)} = \text{คุณค่าของผลลัพธ์} \times \text{ความคาดหวัง} \times \text{ความสัมพันธ์ระหว่าง}$$

$$\text{การกระทำกับผลลัพธ์}$$

1. คุณค่าของผลลัพธ์ แต่ละบุคคลจะขึ้นอยู่กับความปรารถนาหรือความต้องการ ถ้าต้องการมากจะมีค่าเป็นบวก แต่เฉย ๆ ไม่รู้สึกยินดีในร้าย จะมีค่าเป็นศูนย์ และถ้าไม่ชอบหรือไม่ต้องการจะมีค่าติดลบ

2. ความคาดหวัง คือความน่าจะเป็นที่การกระทำอย่างหนึ่งจะมีโอกาสที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ในระดับแรกมากน้อยเพียงใด ถ้าคนเชื่อแน่ว่า หากทำงานเต็มที่จะสามารถทำให้ได้ผลผลิตสูงอย่างแน่นอน ความคาดหวังจะเท่ากับหนึ่ง ในทางตรงกันข้าม ถ้าเชื่อว่าถึงแม้จะพยายามทำงานหนักสักเพียงใดก็ไม่สามารถทำผลงานออกมาในปริมาณสูงได้เลย ความคาดหวังก็จะเท่ากับศูนย์

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลลัพธ์ อธิบายได้ว่า แรงจูงใจของแต่ละคน จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับผลที่ได้รับ หรือที่คิดว่าสมควรจะได้รับเมื่อกระทำนั้นสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า ส่วนหนึ่งของแรงจูงใจที่บุคคลจะมีหรือไม่ หรือมีมากน้อยขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลลัพธ์จากที่กล่าวมาแล้ว สามารถอธิบายได้ในลักษณะของรูปแบบทฤษฎีแห่งความคาดหวังดังภาพประกอบ

ภาพที่ 2 อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลลัพธ์ (พิไลวรรณ จันทรสุกรี, 2540)

4. องค์ประกอบของความคาดหวัง

Bartol and Martin (1991 อ้างถึงใน พิไลวรรณ จันทรสุกรี, 2540) ได้กล่าวถึงทฤษฎีความคาดหวังตามแนวคิดของ Vroom ประกอบด้วย 3 ประการ คือ

1. Valance หมายถึง ความพึงพอใจของบุคคลที่มีต่อผลลัพธ์ของการกระทำที่เกิดจากการทำงานระดับความพอใจที่บุคคลคาดหวังจะมาจากการให้คุณค่าต่อการทำงานถ้าเป็นงานที่มีคุณค่าสูง ก็จะมีค่าความพึงพอใจสูงมากตามด้วย
2. Instrumentality หมายถึง สื่อ เครื่อง อุปกรณ์ วิธีทางที่นำไปสู่ผลลัพธ์ที่น่าพอใจ
3. Expectancy หมายถึง ความคาดหวังภายในตัวบุคคลนั้น ๆ บุคคลหรืออินทรีย์มีความต้องการหลายสิ่งหลายอย่าง ทุกชีวิตพยายามดิ้นรนแสวงหาอย่างน้อยที่สุดก็คือความต้องการอาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัยและยารักษาโรค เมื่อซึ่งปัจจัยเหล่านั้นได้รับการตอบสนองแล้วก็มีความต้องการระดับสูงขึ้นไปเรื่อย ๆ จากความต้องการหลายสิ่งหลายอย่างนี้เองทำให้เกิดความพยายามกระทำดำเนินการด้วยวิธีหนึ่งวิธีใดด้วยสื่อหรือเครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้

บรรลุความพอใจหรือเพื่อให้ได้รับผลของการดำเนินการนั้นตามที่ได้แสดงความพยายามนั่นเอง เรียกว่า ความคาดหวังและความพอใจสิ่งต่าง ๆ

5. ปัจจัยที่มีผลต่อความคาดหวัง

Nadler and Lawler (1979 อ้างถึงใน ธวัช เพชรเรือนทอง, 2553) กล่าวว่าไว้ว่า ลักษณะของแต่ละบุคคล เช่น ภูมิหลัง ประสบการณ์ การศึกษา การฝึกอบรม ทักษะและอายุ เป็นต้น มีผลทำให้บุคคลมีทัศนคติ ความต้องการหรือความคาดหวังแตกต่างกัน ในขณะเดียวกัน สิ่งแวดล้อมของงาน เช่น ลักษณะของผู้นำ ระบบการจ่ายค่าตอบแทน ก็มีผลต่อความคาดหวังของบุคคลด้วย

ศรีนิตย์ บุญทอง (2521) กล่าวถึงการกำหนดความคาดหวังตามความคิดของเดเซกโก (De Cecco) ว่า การการเกิดความคาดหวังของบุคคลนอกจากขึ้นอยู่กับระดับความยากง่ายของงานแล้วยังขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ผ่านมา กล่าวคือ ถ้าบุคคลเคยประสบความสำเร็จในการทำงานนั้นมาก่อน ก็จะทำให้การกำหนดความคาดหวังในการทำงานในคราวต่อไปสูงขึ้น และใกล้เคียงกับความสามารถจริงมากขึ้น แต่ในทางตรงกันข้ามระดับความคาดหวังต่ำลงมา เพื่อป้องกันมิให้ตนเกิดความรู้สึกล้มเหลว จากการที่วางระดับความหวังให้สูงกว่าความสามารถจริง

รัชชก โสภพิศ (2542) กล่าวถึงการกำหนดความคาดหวังของบุคคลนั้น จะต้องประเมินความเป็นไปได้ด้วย ทั้งนี้เพราะความความหวังเป็นความรู้สึกนึกคิดและการคาดการณ์ของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยอาจจะเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้ ความรู้สึกหรือการคาดการณ์นั้น ๆ จะมีลักษณะเป็นการประเมินค่าโดยมาตรฐานของตนเอง เป็นเครื่องวัดการคาดการณ์ของแต่ละบุคคลแม้จะเป็นการให้สิ่งที่เป็นรูปธรรม หรือนามธรรม ชนิดเดียวกัน การคาดการณ์ก็อาจจะแตกต่างกัน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน

1. ความหมายของการพัฒนาชุมชน

ได้มีนักวิชาการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน ให้ความหมายของการพัฒนาชุมชน ไว้ดังนี้

ติน ปรัชญพฤทธิ์ (2544) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาไว้ว่า การพัฒนาหมายถึงความพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม โครงสร้าง กระบวนการและพฤติกรรมและระบบปัจเจกบุคคล ทั้งเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม เพื่อตอบสนองต่อข้อเรียกร้องและความต้องการของมวลมนุษย์ในแง่ของ โครงสร้างพื้นฐาน

ดิเรก ฤกษ์ห่วย (2527) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาชุมชนสรุปได้ว่าเป็น กระบวนการการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การศึกษา สังคมวัฒนธรรม และการปกครอง ให้มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการ ตามแผนงานที่กำหนดไว้

สนธยา พลศรี (2545) ได้กล่าวถึงการพัฒนาชุมชนเป็นการดำเนินงานเพื่อแก้ปัญหา ความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน ซึ่งอยู่ในรูปของการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข และยังสามารถทำให้คน ในสังคมมีความสุขได้ ดังนั้นในการพัฒนาชุมชนมีลักษณะที่สำคัญ คือ

1. การพัฒนาชุมชนนั้นเป็นกระบวนการ (Community development as a process) ตามแนวคิดนี้การดำเนินงานจะต้องต่อเนื่องกันจะขาดช่วงขาดตอนมิได้ จะต้องกระทำเป็น กระบวนการ และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในด้านความคิดริเริ่ม การตัดสินใจ ในการดำเนินงานพัฒนาชุมชน

2. การพัฒนาชุมชน เป็นกรรมวิธี (Community development as a method) เป็นแนวคิด การสร้างความหวังหรือสร้างภาพพจน์ในการดำเนินงานแก่ประชาชนเพื่อเป็นการสร้างความสนใจ และความร่วมมือในการดำเนินงานของประชาชน จะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน ให้ชัดเจน (Process and objective) และยิ่งไปกว่านั้น จะต้องกำหนดวิธีเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ที่ตั้งด้วย (Means to ends) การกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับนโยบาย

3. แนวคิดในลักษณะที่เป็นโครงการ (Community development as a program) ตามแนวคิดนี้จะต้องยึดหลักวิธีการและเนื้อหาสาระ (Method and content) ซึ่งหมายความว่า การดำเนินงานพัฒนาชุมชนจะต้องไม่ละทิ้งกระบวนการความร่วมมือของประชาชน และการต่อเนื่องของกิจกรรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

4. แนวคิดในลักษณะที่เป็นกระบวนการ (Community development as a movement) เป็นแนวคิดในการนำเอาวิธีการพัฒนาชุมชนเข้าไปใช้ดำเนินกิจกรรมบางอย่าง ภายใต้สถานการณ์ ที่ประชาชนบังเกิดความเฉื่อยชา ที่สำคัญที่สุดก็คือต้องมีการกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความตระหนัก ถึงปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนในการเข้าร่วมกิจกรรม

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้นสรุปได้ว่า การพัฒนาชุมชน หมายถึง การเปลี่ยนแปลง ชุมชน โดยมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ และมีทิศทางที่แน่นอน เพื่อที่จะปรับปรุงแก้ไขสภาพ ความเป็นอยู่ในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะสภาพด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นกับความเป็นอยู่ เพื่อให้ วิถีชีวิตของคนในชุมชนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่สมบูรณ์

2. แนวคิดในการพัฒนาชุมชน

สนธยา พลศรี (2545) ได้กล่าวถึงแนวคิดในการพัฒนาชุมชน โดยสรุปได้ดังนี้ คนเป็นทรัพยากรที่สำคัญมากที่สุดของชุมชน ปรัชญาของการพัฒนาชุมชนเชื่อมั่นในพลังความสามารถของคน การดำรงอยู่ หรือการล่มสลายของชุมชน การพัฒนาหรือเสื่อมถอย ของชุมชน ขึ้นอยู่กับคนในชุมชนเป็นสำคัญ การพัฒนาชุมชนจึงต้องให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา คือ พัฒนาคคนให้มีขีดความสามารถในการพัฒนาชุมชนของตนเองในระดับหนึ่ง การมีส่วนร่วมของประชาชน การพัฒนาชุมชนเป็นการเปิด โอกาสให้ประชาชนในชุมชนได้ เข้ามาร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบในทุก ๆ ขั้นตอน ทั้งร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมประเมิน และร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าการพัฒนาชุมชนเป็นของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชน จึงเป็นแนวความคิดที่สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาชุมชน

1. การช่วยเหลือตัวเองของชุมชน จากศักยภาพและพลังความสามารถของชุมชน การพัฒนาชุมชนเป็นการเสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชนและชุมชนให้สามารถที่จะพัฒนาได้ด้วยตัวเอง การขอความช่วยเหลือจากภายนอกชุมชน ต้องเป็นสิ่งที่เกินขีดความสามารถของชุมชนเท่านั้น เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ศีลธรรม และสุขภาพ

2. การใช้ทรัพยากรในชุมชนเพื่อนำมาพัฒนาชุมชนใด ผลประโยชน์ย่อมเกิดขึ้นแก่ชุมชนนั้น ดังนั้น นอกจากการพัฒนาด้านการช่วยตนเองของคนในชุมชน ต้องใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาที่มีอยู่ในชุมชน ไม่หวังพึ่งพาจากภายนอกชุมชนเพราะชุมชนอื่น ๆ ก็มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ทรัพยากรเพื่อพัฒนาชุมชนของตนเองเช่นเดียวกัน ในเรื่องของการใช้ทรัพยากรเพื่อการพัฒนาชุมชนนี้ ส่วนหนึ่งรัฐบาล จะให้การสนับสนุนแต่ก็จะเป็น โครงการขนาดใหญ่ต้องใช้ทรัพยากรมาก เป็นแผนและโครงการที่รัฐดำเนินการผ่านหน่วยงานราชการ ไม่ใช่เป็นแผนและโครงการพัฒนาของประชาชนในชุมชน

3. การริเริ่มของประชาชน การพัฒนาชุมชนต้องเกิดจากความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในชุมชน โดยประชาชนเป็นผู้ริเริ่มในการจัดการทำโครงการ ไม่ใช่ถูกกำหนดโดยบุคคลหรือหน่วยงานนอกชุมชน การดำเนินงานพัฒนาในขั้นตอนต่าง ๆ ต้องให้ประชาชนในชุมชนเป็นผู้รับผิดชอบ หน่วยงานอื่น ๆ ควรเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนส่งเสริมเท่านั้น แนวความคิดดังกล่าวนี้ จะเกิดขึ้นได้โดยวิธีการให้การศึกษาแก่ชุมชนจนมีความรู้ ความสามารถในระดับที่เรียกว่า คิดเป็น ทำเป็น จนมีความสามารถที่จะค้นหาปัญหา วิธีการแก้ไขปัญหา และดำเนินการแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง

4. ชีตความสามารถของชุมชนและรัฐบาลมีชีตความสามารถจำกัดทั้งบุคคลากร งบประมาณ หรือทรัพยากร ระบบการบริหารและดำเนินงานพัฒนาไม่เพียงพอ ดังนั้น การจะดำเนินงานพัฒนาชุมชนใดชุมชนหนึ่งนั้นจะต้องคำนึงถึงชีตความสามารถของชุมชน และผู้ที่สนับสนุนคือรัฐบาล เพราะชุมชนที่มีความพร้อมมากก็พึ่งชีตความสามารถของตนเองมาก ชุมชนที่มีความพร้อมน้อย รัฐบาลก็เข้าไปให้ความสนับสนุนมากขึ้น ชีตความสามารถของชุมชน และรัฐนี้จะต้องเป็นสัดส่วนและสอดคล้องซึ่งกันและกัน

5. การร่วมมือกันระหว่างรัฐกับประชาชน การพัฒนาชุมชนจะประสบความสำเร็จได้ ต้องเกิดจากการร่วมมือกันระหว่างรัฐบาลและประชาชน ไม่ปล่อยให้ฝ่ายหนึ่งรับผิดชอบเพียงฝ่ายเดียว เพราะทั้งรัฐบาลและประชาชนในชุมชนต่างก็มีชีตความสามารถที่จำกัดไม่สามารถดำเนินงานพัฒนาชุมชนให้มีประสิทธิภาพได้ การร่วมมือระหว่างรัฐบาลและประชาชนนี้ต้องตั้งอยู่ในแนวความคิดของการพัฒนาชุมชน คือการช่วยเหลือตัวเอง การใช้ทรัพยากรในชุมชน การมีส่วนร่วมของประชาชน และการสนับสนุนส่งเสริมของรัฐบาลอย่างเหมาะสม นอกจากการร่วมมือระหว่างรัฐกับประชาชนในชุมชน ยังสามารถขอรับการสนับสนุนจากภาคเอกชนและชุมชนภายนอกที่พร้อมจะให้การสนับสนุนได้อีก

6. การพัฒนาแบบเบ็ดเสร็จ การพัฒนาชุมชนต้องดำเนินการไปพร้อม ๆ กันหลาย ๆ ด้าน จะมุ่งเพียงด้านใดด้านหนึ่งไม่ได้ เพราะกิจกรรมในการพัฒนาชุมชนมีหลายกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ต้องสอดคล้องและเป็นแนวทางเดียวกัน เพื่อการประหยัดแรงงาน งบประมาณ และเวลาที่ใช้ การดำเนินงานพัฒนาชุมชนจึงต้องเกี่ยวข้องกับบุคคล หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ต้องใช้การประสานงานที่ดี จึงจะประสบความสำเร็จ

7. ความสมดุลในการพัฒนา การพัฒนาชุมชนมีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการหลายด้าน ไม่ใช่เพียงกิจกรรมเดียว ต้องดำเนินการไปพร้อมกันทุกด้าน ไม่มุ่งในเรื่องใด เรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ เพราะทุกกิจกรรมมีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิด จึงต้องคำนึงถึงความสมดุลในการพัฒนาด้วย เช่น ความสมดุลระหว่างการพัฒนากับสิ่งแวดล้อม ความสมดุลระหว่างระดับการศึกษา ด้านสภาพร่างกาย จิตใจ รวมถึงเพศและวัย

สรุปได้ว่า แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาชุมชนนั้นต้องอยู่บนพื้นฐานของปรัชญา การพัฒนาชุมชนที่ว่า การดำรงอยู่ การล่มสลายของชุมชน หรือการเสื่อมถอยของชุมชน ขึ้นอยู่กับคนในชุมชนเป็นสำคัญ การพัฒนาชุมชนจึงต้องให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา คือ พัฒนาการให้มีชีตความสามารถในการพัฒนาชุมชนของตนเอง โดยให้ประชาชนเกิดความคิดริเริ่มในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน โดยให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานและร่วมรับผิดชอบ ในโครงการร่วมกัน ต้องทำให้การพัฒนาชุมชนเป็นแนวคิด ในลักษณะของขบวนการ การเสริม

ต่อกิจกรรมเพื่อให้ชุมชนเกิดความเคยชินในกิจกรรมใหม่ ๆ และมีแนวทางสร้างกิจกรรมต่อเนื่อง เพื่อลดภาวะตรึงเครียดในชุมชนและทำให้ชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

3. การดำเนินการพัฒนาชุมชน

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) รัฐบาลปัจจุบัน ได้มีนโยบายให้ 5 กระทรวงหลัก คือ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงอุตสาหกรรม ร่วมมือประสานงานกันอย่างใกล้ชิดในการปฏิบัติงานพัฒนาชนบท ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของกรมการพัฒนาชนบทเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสนองตอบนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทยอย่างแท้จริง และขณะเดียวกัน สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบให้สอดคล้องกับแผนและโครงการของ 5 กระทรวงหลักในการพัฒนาชนบท กรมการพัฒนาชุมชนจึงปรับแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาชุมชน โดยแนวทางการดำเนินงานพัฒนาชุมชนประกอบไปด้วย จุดมุ่งหมาย วิธีการ และแนวทางปฏิบัติ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. จุดมุ่งหมาย เพื่อมุ่งพัฒนาให้หมู่บ้านในชนบทเป็นที่อยู่ร่วมกันของประชาชนที่ต้องการอยู่ด้วยความผาสุกตลอดไป
2. วิธีการ เพื่อนำไปสู่จุดหมายดังกล่าว กรมการพัฒนาชุมชนได้ใช้วิธีการสร้างพลังของหมู่บ้าน เพื่อนำพลังดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาชุมชน พลังที่สำคัญที่มุ่งให้เกิดขึ้นในหมู่บ้านชนบท ได้แก่ พลังความคิดของประชาชน พลังการทำงานของประชาชน และพลังการรวมตัวของประชาชน พลังดังกล่าว มีวิธีการสร้าง ดังนี้

2.1 การสร้างพลังความคิดที่ถูกต้องให้กับประชาชน การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในชุมชนมนุษย์ในทางที่พึงปรารถนาและไม่พึงปรารถนานั้น ย่อมมาจากพลังความคิดของประชาชน ในชุมชนนั้นเป็นผู้กำหนดขึ้น อันจะนำไปสู่ความมั่นคงแข็งแรงของชุมชนในที่สุด กล่าวได้ว่า พลังความคิดของมวลชนประการสำคัญเกิดขึ้นจากกระบวนการรับรู้ และเนื่องจากพลังความคิดของประชาชนหรือของมวลชนย่อมไม่เหมือนกัน ที่เป็นเช่นนี้ สืบเนื่องมาจากความสามารถในการสัมผัสและการรับรู้ของประชาชน ไม่เท่ากันและประสบการณ์ของบุคคล ซึ่งเจริญเติบโตมาในสิ่งแวดล้อมของชุมชนยังแตกต่างกันอีกด้วย ฉะนั้น การส่งเสริมให้ประชาชนได้มีพลังความคิดของตนเองจึงมีความสำคัญมาก

การส่งเสริมพลังความคิดที่ถูกต้องให้กับประชาชนจะช่วยทำให้ประชาชนเกิดความมั่นใจในตัวเอง ซึ่งมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาคน กาที่ทำอะไรให้ผู้อื่นตลอดเวลา โดยที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ทดลองคิด ลองปฏิบัติเอง จะไม่ช่วยให้ผู้นั้นเจริญขึ้น และไม่สามารถคุ้มครองตัวเองหรือเป็นตัวของตัวเองได้ ดังนั้น การสร้างความเข้าใจและการช่วยให้ประชาชน

มองเห็น มีความคิด และมีทักษะที่ถูกต้อง โดยเสริมสร้างให้ประชาชนใช้ความคิดของตัวเอง จึงมีความจำเป็นสำหรับการพัฒนาชุมชนอย่างมาก

การพัฒนาชุมชนจึงมุ่งพัฒนาคนให้มีความคิดเห็นของตนเองเป็นการใช้ความคิดเห็นที่มีเหตุผลจนเกิดความเชื่อมั่น ศรัทธา และเห็นคุณค่าในตัวเอง อันนำไปสู่การคิดปรับปรุงตัวเอง และชุมชนให้ก้าวหน้า ตลอดจนเวลาแก้ปัญหาของตัวเองและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาความคิดจึงเป็นการพัฒนาชุมชนให้เจริญก้าวหน้าไปในตัวการสร้างแนวความคิด ที่ถูกต้องให้กับประชาชนหรือกลุ่มชนในการที่จะเข้ามาเป็นแรงผลักดันให้เกิดความเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลงของชุมชนไปในทิศทางที่ต้องการในการพัฒนาชุมชน จึงถือหลักการนำความคิด มวลชนในทิศทางที่ถูกต้อง 4 ทางด้วยกัน คือ

2.1.1 ถูกต้องตามนโยบายแห่งรัฐ ซึ่งหมายถึง แนวความคิดทางการเมืองย่อมเป็นข้อกำหนดทิศทางในการพัฒนาให้เหมาะสมตามสภาพของท้องที่หรือสถานการณ์ของบ้านเมือง กลุ่มชน หรือชุมชน ในฐานะเป็นส่วนประกอบของประเทศชาติ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเข้าใจ แนวนโยบายของรัฐ เพื่อการเปลี่ยนแปลงจะได้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2.1.2 ถูกต้องตามทฤษฎีและวิชาการ ซึ่งหมายถึง การนำทฤษฎีและวิชาการปรับใช้เข้ากับสภาพความเป็นจริงหรือสภาพของสิ่งแวดล้อมจะแปลงรูปออกมาเป็นการปฏิบัติที่ดีที่สุด

2.1.3 ถูกต้องตามสาเหตุ ซึ่งหมายถึง การดำเนินการแก้ไขต่าง ๆ จะต้องแสวงหาสาเหตุแห่งปัญหาให้ถูกต้อง ถ้าหากค้นหาสาเหตุที่ถูกต้องใหม่ไม่ได้ ย่อมไม่สามารถจะแก้ปัญหาได้ ทั้งหมดหรือเป็นการก่อให้เกิดปัญหาใหม่ขึ้น เพราะฉะนั้น ความคิดในการดำเนินการทั้งห้วงย่อมจะต้องศึกษาและค้นคว้าถึงสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไข

2.1.4 ถูกต้องตามขีดความสามารถ ความคิดที่ถูกต้องนั้น จะมีขึ้นได้เมื่อผู้ปฏิบัติรู้ขีดความสามารถของตนเอง ขีดความสามารถของตัวเองนี้ รวมทั้งแต่ละบุคคล กลุ่มชน ตำบล หมู่บ้าน คณะกรรมการ หรือเมือง หรือรัฐ หรือประเทศ การคิดทำอะไรเกินขีดความสามารถหรือยังไม่รู้ขีดความสามารถของตัวเอง ถ้าไปคิดอะไรเข้าก็ย่อมไม่ถูกต้อง ไม่สำเร็จ จะขยายให้กว้างออกไปก็ไม่ได้ การปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามขีดความสามารถของตัวเอง นับได้ว่าเป็นความคิดที่ไม่ถูกต้อง

ด้วยเหตุทั้ง 4 ประการ จะทำให้การวินิจฉัยตัดสินว่า กลุ่มคนมีความคิดที่ถูกต้องหรือไม่ และทำอย่างไรความรู้ความคิดที่เกิดขึ้นจะเป็นความคิดที่ถูกต้อง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนให้สำเร็จต่อไป

2.2 การสร้างพลังการทำงานของประชาชน เมื่อประชาชนได้เกิดศรัทธา ความเชื่อมั่นในตัวเองว่า มีความสามารถที่จะกระทำการใด ๆ ด้วยตัวเองได้สำเร็จ ประชาชนก็ย่อมจะมี

ความรับผิดชอบต่อการกระทำนั้น ๆ เพราะบุคคลทุกคนย่อมมีความรับผิดชอบในตัวเอง และในสิ่งอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับขีดความสามารถของตัวเอง ซึ่งความรับผิดชอบของบุคคลสามารถจะรวมเป็นพลังในการที่จะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่อยู่ในขีดความสามารถให้ประสบผลสำเร็จได้ เมื่อใดที่เกิดปัญหาอุปสรรคขึ้น ก็สามารถรวมพลังกันแก้ไขปัญหานั้น และเมื่อผลจากการรวมพลังทำให้กระทำกิจกรรมใด ๆ ได้สำเร็จ ความคิดที่จะกระทำกิจกรรมอื่น ๆ ก็จะติดตามขึ้นมาอีก

2.3 การสร้างพลังการรวมตัวของประชาชน การส่งเสริมหรือสร้างการรวมตัวของประชาชนภายในหมู่บ้าน ในรูปของการรวมตัวเป็นกลุ่มขึ้นมาเองหรือในรูปขององค์กรประชาชน จะก่อให้เกิดพลังความคิดที่จะนำไปสู่พลังการกระทำกิจกรรมพัฒนาต่าง ๆ ในหมู่บ้าน ให้เป็นผลสำเร็จ ซึ่งสามารถสร้างความเจริญให้แก่ชุมชน หมู่บ้าน หรือตำบลต่อไป ได้พลังทั้งสามนี้ จะเป็นระบบที่ก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวผลักดันให้เกิดกิจกรรมพัฒนาขึ้นภายในชุมชนและสามารถสร้างความเจริญให้แก่ประเทศชาติได้ในที่สุด

3. แนวทางปฏิบัติ สำหรับแนวทางปฏิบัติของกรมการพัฒนาชุมชน ได้ดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานพัฒนาชุมชนระดับตำบล 9 แผนงาน ดังนี้

- 3.1 แผนงานพัฒนาเด็ก
- 3.2 แผนงานพัฒนาเยาวชน
- 3.3 แผนงานพัฒนาสตรี
- 3.4 แผนงานสร้างเสริมรายได้
- 3.5 แผนงานส่งเสริมการออมทรัพย์เพื่อการผลิต
- 3.6 แผนงานพัฒนาสิ่งแวดล้อม
- 3.7 แผนงานอาสาพัฒนาชุมชน
- 3.8 แผนงานพัฒนาจิตใจ
- 3.9 แผนงานพัฒนาองค์กร

การพัฒนาชุมชนให้ได้ผลบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้นั้น นักพัฒนาจำเป็นต้องมีวิธีการพัฒนาที่ถูกต้อง โดยยึดปรัชญาแนวความคิด หลักการ เป้าหมาย เทคนิค และวิธีการในการดำเนินงาน การพัฒนาชุมชนที่ต้องพัฒนาควบคู่กันไป ทั้งการพัฒนาคนและการพัฒนาสิ่งแวดล้อม การดำเนินการพัฒนาจะได้ผลเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับวิธีการพัฒนาชุมชนวิธีการพัฒนาชุมชนมีวิธีการใหญ่ ๆ อยู่ 2 วิธี คือ

1. วิธีการให้การศึกษาแก่ชุมชน (Community education)
2. วิธีการจัดระเบียบชุมชน (Community organization)

วิธีการพัฒนาชุมชนโดยการให้การศึกษาแก่ชุมชน (Community education) การให้การศึกษาเป็นกระบวนการทำให้มนุษย์ได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่พฤติกรรมที่พึงปรารถนา ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น ได้แก่

1. การเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้ (Knowledge)
2. การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (Attitude)
3. การเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มพูนทักษะ (Skill)

การเปลี่ยนแปลงทั้ง 3 ประการนี้ จะมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ความรู้เป็นตัวนำอย่างดีในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและการเพิ่มพูนทักษะ ทัศนคติที่ดีเป็นตัวทำให้เกิดความสนใจที่จะค้นคว้าหาความรู้ ทักษะ หรือยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่ต้องการ และทักษะก็ยอมทำให้เกิดความรู้ใหม่ได้รวดเร็วและช่วยให้มีทัศนคติที่ถูกต้อง การเปลี่ยนแปลงทั้งสามส่วน ถ้าขาดไปสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การศึกษาคงไม่บรรลุเป้าหมายหรือสมบูรณ์ได้

การเรียนรู้ของคนเรานั้นจะต้องผ่านประสาทอันเป็นเครื่องรับรู้ เช่น ตา จมูก ปาก ลิ้น ผิวกาย การเรียนรู้ของคนเรา ร้อยละ 85 ด้วยการเห็น ร้อยละ 10 ด้วยการฟัง และโดยทางอื่น ๆ ที่เหลืออีกร้อยละ 5 ดังนั้น นักพัฒนาจึงต้องใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ให้มากที่สุดในการให้การศึกษาแก่ประชาชนตามทฤษฎีแห่งการแพร่กระจายของ Rogers (1983) ก่อนที่คนเราจะรับเอาความคิดใหม่ไปสู่การปฏิบัติ นั้น จะต้อง มีขั้นตอนแห่งปฏิกริยาทางจิตใน 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. มีความตระหนัก (Awareness) คือ รับรู้ว่าสิ่งนั้นมีอยู่
2. มีความสนใจ (Interest) คือ มีความสนใจในรายละเอียดของสิ่งนั้น
3. มีการประเมินผล (Evaluation) คือ ตัดสินใจว่าดีหรือไม่ดี
4. การทดลอง (Trial) คือ ตัดสินใจลองเอาสิ่งนั้นไปปฏิบัติ
5. การยอมรับปฏิบัติ (Adoption) คือ การเปลี่ยนจากวิธีเก่าไปปฏิบัติตามวิธีใหม่

วิธีการให้การศึกษาที่ใช้กันอยู่ทั่วไปมีอยู่ 3 วิธีใหญ่ ๆ ซึ่งนักพัฒนาจะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับความสนใจ ความต้องการ โอกาส สถานการณ์แวดล้อม และความสามารถของผู้เรียน และนักพัฒนาเองด้วย วิธีการสอน 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. การให้การศึกษาโดยมุ่งให้ได้ผลถึงคนจำนวนมาก ได้แก่ การสอนผ่านทางสื่อสารมวลชน (Mass media) เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ เป็นต้น
2. การให้การศึกษาโดยผ่านกลุ่มคน ได้แก่ วิธีการประชุม การอภิปราย การสาธิต การจัดนิทรรศการ การทัศนศึกษา เป็นต้น
3. การให้การศึกษาเป็นรายบุคคล ได้แก่ การไปเยี่ยมโร้รนา การติดต่อเป็นการแก้ปัญหา วิธีให้การศึกษาในงานพัฒนาชุมชน

วิธีการให้การศึกษที่ประเทศต่าง ๆ นำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ผล มีวิธีการดังนี้

1. การเยี่ยมบ้านและไร่นา (Visiting)

การเยี่ยมเยียน (Visiting) เป็นวิธีการให้การศึกษแก่ชาวบ้านที่มีประโยชน์มาก ใช้กันแพร่หลายในงานพัฒนาชุมชน งานสังคมสงเคราะห์ งานเกษตร และอนามัย การเยี่ยมเยียนเป็นวิธีการแสวงหาข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในงานและเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักพัฒนาและชาวบ้าน การสร้างความสัมพันธ์ นักพัฒนาจะต้องให้โอกาสชาวบ้านพูดตามสบาย ชาวบ้านพูดอะไรนักพัฒนาควรรับฟัง เพื่อจะได้ช่วยแก้ไขปัญหของชาวบ้านได้สำเร็จ การเยี่ยมเยียน นักพัฒนาไม่ควรใช้เวลานานเกินไป ซึ่งจะทำให้ชาวบ้านเกิดความเบื่อหน่าย ลักษณะท่าทางการแสดงออก ควรจะมีลักษณะเป็นมิตรยิ้มแย้มแจ่มใส แสวงหาจุดเด่นจุดดีของชาวบ้านแล้วยกย่องชมเชย โดยไม่ให้เขารู้ตัว

1.1 ประโยชน์ที่ได้จากการเยี่ยมเยียน

- 1.1.1 ได้รู้ปัญหาที่แท้จริงของชาวบ้านและหมู่บ้าน จากปากคำของชาวบ้าน และด้วยตาของตนเอง
  - 1.1.2 จะก่อให้เกิดความเชื่อมั่นและความเข้าใจซึ่งกันและกัน
  - 1.1.3 สามารถทราบได้แน่นอนว่าผู้นำท้องถิ่นที่สำคัญอยู่ที่ไหน เพื่อประโยชน์ในการประสานงาน
  - 1.1.4 ช่วยกระตุ้นความสนใจและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานแก่วิธีอื่น
  - 1.1.5 สามารถเข้าถึงชาวบ้านดีกว่าวิธีอื่น
  - 1.1.6 เป็นการวางพื้นฐานเพื่อนำวิธีการต่าง ๆ เข้าไปเสนอแก่ประชาชน
- 1.2 ข้อเสนอแนะในการเยี่ยมบ้าน ไร่นา
- เพื่อให้การเยี่ยมมีประสิทธิภาพก่อนออกไปเยี่ยมจึงควรจะได้วางแผนไว้อย่างดี และในระหว่างที่เยี่ยมนี้ ควรจะได้ระลึกถึงสิ่งต่อไปนี้ไว้เสมอ คือ

- 1.2.1 รักษาบรรยากาศความเป็นมิตรกับทุกคนในครอบครัวของเขาไว้ให้มากที่สุด
- 1.2.2 อย่าอยู่นานเกินควรและพยายามปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ที่มีอยู่ให้มากที่สุด
- 1.2.3 ช่างสังเกตและสุภาพอ่อนโยน
- 1.2.4 ปฏิบัติตัว วางตัว และพูดจาให้ถูกต้องเสมอ
- 1.2.5 พยายามใช้ภาษาง่าย ๆ ภาษาถิ่น ถ้านำมาใช้ได้จะเป็นการดี หลีกเลี่ยงการใช้ศัพท์เทคนิค
- 1.2.6 จงปล่อยให้ชาวบ้านพูดมากที่สุดและอย่าพยายามขัดจังหวะ

- 1.2.7 มีความจริงใจ
- 1.2.8 ควรให้การยกย่องเมื่อชาวบ้านมีการเสนอความคิดที่ดี
- 1.2.9 มีของฝากที่เป็นประโยชน์แก่ชาวบ้านและราชการ เช่น เอกสาร พันธุ์พืชต่าง ๆ เป็นต้น

- 1.2.10 ลงจากบ้านหรือไร่นาของชาวบ้านด้วยมิตรภาพ
- 1.2.11 หากจะมาเยี่ยมเยียนอีกควรแจ้งให้ทราบล่วงหน้า
- 1.2.12 บันทึกการเยี่ยมชมไว้ทุกครั้งเกี่ยวกับเวลา จุดมุ่งหมาย

การอภิปราย (Discussion) การอภิปราย อาจทำได้ภายหลังจากที่นักพัฒนาได้ข้อมูลความสนใจของประชาชนจากการไปเยี่ยมชม โดยจัดให้มีการประชุม อภิปรายในระหว่างประชาชนที่มีความสนใจเหมือน ๆ กัน สถานที่อาจได้แก่ โรงเรียน ศาลาวัด ศาลาประชาคม ที่ทำการศูนย์ต่าง ๆ หมู่บ้าน หรือที่อื่น ๆ ที่สะดวกสำหรับสมาชิกส่วนใหญ่

1.3 ข้อเสนอแนะในการจัดอภิปราย

- 1.3.1 กลุ่มอภิปรายไม่ควรใหญ่เกินไป จะทำให้ไม่ได้ผล
- 1.3.2 ถ้าเป็นไปได้ให้ประชาชนในท้องถิ่นทำการอภิปรายเอง
- 1.3.3 แจ้งจุดมุ่งหมายในการอภิปราย แก่ผู้ที่สนใจเข้าร่วมรู้ล่วงหน้า
- 1.3.4 สร้างบรรยากาศให้เป็นกันเอง
- 1.3.5 พยายามให้ทุกคนได้พูดและแสดงออก
- 1.3.6 ไม่ควรตำหนิเมื่อสมาชิกในกลุ่มแสดงความคิดเห็น
- 1.3.7 หลีกเลี่ยงการดูถูกหรือติเตียนวิธีการทำงานแบบเก่า ๆ ที่ประชาชนยังใช้อยู่
- 1.3.8 อภิปรายให้เสร็จเป็นเรื่อง ๆ ไม่ควรพิจารณาหลาย ๆ หัวข้อเรื่องพร้อมกัน
- 1.3.9 แจ้งหัวข้อการประชุมอภิปรายในครั้งต่อไปให้สมาชิกทุกคนทราบ เพื่อ

สมาชิกทุกคนจะได้เตรียมตัว

1.4 ประโยชน์ของการอภิปราย

- 1.4.1 มติของที่ประชุมจะเป็นที่ยอมรับของสมาชิก
- 1.4.2 สามารถค้นพบผู้นำท้องถิ่น
- 1.4.3 ช่วยกระตุ้นให้ประชาชนทำงานอย่างมีแบบแผน
- 1.4.4 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประชาชน
- 1.4.5 เป็นพื้นฐานในการจัดกลุ่มต่าง ๆ เป็นทางการ

1.5 การสาธิต (Demonstration)

การสาธิต คือ การทำการแสดงให้ชาวบ้านเรียนรู้จาก

การเฝ้าดู ทดลองทำดู ได้รับประสบการณ์ทางตาอย่างถูกต้องชัดเจน ถ้าให้ชาวบ้านช่วยกันสาธิตด้วย จะยิ่งทำให้มีประสบการณ์และมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้นขั้นตอนของการดำเนินการสาธิต มีดังนี้คือ

1.5.1 ขั้นเตรียมการ นักพัฒนาต้องเตรียมการ เช่น กำหนดจุดมุ่งหมาย
เชิญวิทยากรเตรียมอุปกรณ์ สถานที่ เตรียมผู้ชม เป็นต้น

1.5.2 ขั้นแสดงการสาธิต ดำเนินการตามขั้นตอนแล้วหยุดให้ซักถามเพื่อความเข้าใจ พุดให้ดังเพื่อผู้ชมทุกคนได้ยิน สิ่งที่จะลืมไม่ได้ คือ ให้โอกาสผู้ชมทดลองฝึกทักษะด้วยการทำดู

1.5.3 ขั้นติดตามผล บันทึกชื่อ ที่อยู่ ของผู้ชมที่ต้องการอย่างจริงจังที่จะเอาไปปฏิบัติ นักพัฒนาควรติดตามผลว่าเป็นอย่างไร เพื่อจะได้แนะนำข้อบกพร่องหรือการปฏิบัติได้ผลดียิ่งขึ้น

1.6 การจัดนิทรรศการ (Exhibition)

นิทรรศการที่จะจัดแสดงนั้น ควรจะเป็นการแสดงด้วยตัวอย่างของสิ่งต่าง ๆ ในด้านวัตถุเพื่อให้ผู้ไม่รู้หนังสือสามารถรับรู้และเข้าใจได้ นอกจากนี้ การให้ชาวบ้านนำสิ่งของและพืชผลที่ผลิตได้มาร่วมแสดง โดยตั้งรางวัลไว้ด้วย จะช่วยให้เกิดแรงจูงใจแก่ประชาชนได้อย่างดียิ่งหลักการทั่ว ๆ ไปในการจัดนิทรรศการ

1.6.1 ให้เป็นการแสดงทางด้านวัตถุมากกว่าตัวหนังสือ

1.6.2 มีจุดมุ่งหมายแน่นอน

1.6.3 ส่วนประกอบที่นำมาแสดงควรมีคำอธิบายชัดเจน

1.6.4 ไม่บรรจจุสิ่งทีแแสดงมากเกินไป จนรุงรัง จะทำให้ความสนใจของผู้ชม

ลดลง

1.6.5 สิ่งทีนำมาแสดงต้องมีความดีเด่น

4. หลักการพัฒนาชุมชน

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2532) ได้กล่าวถึงหลักการพัฒนาชุมชน สรุปได้ว่า หลักการพัฒนาชุมชนมี 21 ประการ ดังนี้

1. ทำการพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับสภาพของชุมชน
2. ให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา
3. การทำงานต้องเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป
4. ให้ความสำคัญกับความสนใจและความต้องการของประชาชน
5. ใช้วิธีดำเนินงาน ที่สอดคล้องกับหลักประชาธิปไตย

6. การดำเนินงานต้องยืดหยุ่นได้
7. ทำการพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับวัฒนธรรม
8. ทำงานพัฒนาร่วมกับผู้นำท้องถิ่น
9. ทำงานร่วมกับองค์กรหรือสถาบันที่มีอยู่ในท้องถิ่น
10. ใช้เจ้าหน้าที่วิชาการเฉพาะสาขา
11. ทำงานกับทุกคนในครอบครัว
12. การดำเนินการควรกว้างขวางสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน
13. ทำการพัฒนากับชนทุกชั้นของสังคม
14. การพัฒนาต้องมีความสอดคล้องกับนโยบายชาติ
15. ต้องทำงานโดยเข้าถึงประชาชน
16. ทำงานพัฒนาความต้องการที่แท้จริงของประชาชน
17. กิจกรรมที่พัฒนา ควรเริ่มจากกิจกรรมที่ง่ายไปหายาก
18. ทำงานพัฒนาโดยผ่านกลุ่ม
19. ประสานงานกับหน่วยงานหรือองค์กรทั้งในชุมชนและนอกชุมชน
20. มีการประเมินผล ตลอดเวลา และ
21. การพัฒนาชุมชนเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (2527) ได้นำเสนอหลักการพัฒนาเอาไว้ สรุปได้ดังนี้ (1) การพัฒนาต้องยึดหลักความต้องการพื้นฐานของคนเป็นหลัก (2) การพัฒนาต้องริเริ่มและดำเนินการโดยประชาชน (3) การพัฒนาร่วมกับชาวบ้าน ต้องใช้หลักการส่งเสริมให้ชาวบ้าน ได้พึ่งพาตนเอง และมีส่วนร่วมในการทำงานทุกขั้นตอน (4) โครงการและกิจกรรมต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และ (5) การพัฒนาต้องส่งผลไปยังการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของคนในชุมชน

สนธยา พลศรี (2537) ได้เสนอหลักการดำเนินงานพัฒนาชุมชน สรุปได้ดังนี้

1. การดำเนินโครงการงานพัฒนาชุมชนนั้น จะต้องสอดคล้องกับความต้องการอันแท้จริงของประชาชนและเริ่มจากโครงการง่าย ๆ ก่อนสามารถปฏิบัติและเกิดผลที่สำเร็จ
2. โครงการพัฒนาชุมชนนั้น จะต้องเป็นโครงการเอนกประสงค์ คือ มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาของชุมชน หรือปรับปรุงความสุขความเจริญได้ในหลาย ๆ ด้าน พร้อม ๆ กัน
3. การพัฒนาชุมชนนั้นจะต้องเริ่มดำเนินการ เพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติของประชาชนไปพร้อม ๆ กับการดำเนินการตามโครงการ
4. ต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในโครงการต่าง ๆ ที่จัดขึ้น เพื่อเป็น

การสร้างพลังชุมชน และจัดรูปหน่วยงานปกครอง หน่วยงานบริหารของประชาชนขึ้น

5. เพิ่มและพัฒนาคุณลักษณะของผู้นำในท้องถิ่นขึ้นตามลักษณะของกิจกรรมและความจำเป็นของชุมชน

6. ยอมรับและเปิดโอกาสให้สตรี เยาวชน ได้มีบทบาทร่วมในโครงการพัฒนาชุมชน

7. รัฐจะต้องจัดบริการไว้ให้พร้อมเพื่อคอยเสริมงานของประชาชน เป็นหลักประกันในประสิทธิภาพความสำเร็จของงาน

8. การวางแผนงานเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างมีระบบ และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการจัดการบริหารงานให้มีความคล่องตัวและนานาชาติได้เข้ามามีส่วนร่วม

9. การดำเนินงานพัฒนาชุมชนควรสนับสนุนให้องค์กรเอกชน องค์กรอาสาสมัครต่าง ๆ ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และนานาชาติได้เข้ามามีส่วนร่วม

10. ในการวางแผนเพื่อการพัฒนาชุมชนนั้น ต้องวางแผนการดำเนินงานให้เกิดความเจริญพร้อม ๆ กันไปทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

แนวคิดเกี่ยวกับระบบโครงสร้างพื้นฐาน

1. ความหมายของโครงสร้างพื้นฐาน

อภิวัดน์ รัตนวราหะ (2549) ได้กล่าวว่า โครงสร้างพื้นฐานอาจอยู่ในรูปแบบของสิ่งก่อสร้างอาคาร และระบบเครือข่ายหรืออยู่ในรูปแบบของระบบองค์กรหรือสถาบัน ในการวางแผนนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โครงสร้างพื้นฐานโดยทั่วไปหมายถึง สาธารณูปโภคเชิงกายภาพห้าประเภทหลักด้วยกัน คือ

1. การขนส่ง อาทิเช่น ระบบขนส่งมวลชน ถนน ทางด่วน รถไฟ ท่าเรือและท่าอากาศยาน

2. การโทรคมนาคมซึ่งรวมไปถึงการให้บริการด้านสารสนเทศ ทั้งในด้านไปรษณีย์ โทรศัพทและเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

3. การพลังงาน เช่น ระบบไฟฟ้าและน้ำมันเชื้อเพลิง

4. การประปา การระบายน้ำและบำบัดน้ำเสีย

5. การจัดเก็บกากของเสียและขยะมูลฝอย

นอกจากนี้ โครงสร้างพื้นฐานเชิงกายภาพอาจครอบคลุมไปถึงสาธารณูปการ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น สวนสาธารณะ โรงเรียน โรงพยาบาล อาคารประชุม และศูนย์นิทรรศการ เป็นต้น โครงสร้างพื้นฐานเหล่านี้สร้างขึ้นเพื่อรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

และสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคการผลิตในระบบเศรษฐกิจอุตสาหกรรมโดยรวม โดยไม่จำกัดเพียงภาคการผลิตหนึ่งใดโดยเฉพาะ เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า โครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพที่เพียงพอและตอบสนองความต้องการด้านกิจกรรมทางธุรกิจเป็นปัจจัยพื้นฐานของการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม

สถาพร โภคา, นท แสงเทียน, อิทธิพงศ์ พันธุ์นิกุล และกำพล ทรัพย์สมบูรณ์ (2552) ได้ให้ความหมายไว้ว่า โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure: infra + structure) หมายถึงสิ่งปลูกสร้างหรือระบบที่รองรับ หรือเป็นพื้นฐานของชุมชน ที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง อาทิ ทาง ท่อ หรืออาคารระบายน้ำ ระบบชลประทาน (เขื่อน ฝาย คลองส่ง อ่างเก็บน้ำ) คัน หรือผนังป้องกันอุทกภัย ระบบขนส่ง (ถนน, อุโมงค์, สะพาน, ทางรถไฟ, ท่าเรือ, ท่าอากาศยาน และระบบท่อ) สาธารณูปโภค (อาทิ โรงกรองน้ำประปา, โรงผลิตไฟฟ้า, ระบบบำบัดน้ำเสีย และระบบกำจัดขยะ) โครงสร้างพื้นฐานเป็นกลไกแห่งความเป็นอยู่ที่ดี (Well-being) การอยู่ดีกินดี การพัฒนาชุมชน และประเทศ การทบทวนประวัติพัฒนาการของโครงสร้างพื้นฐาน ช่วยให้เข้าใจบทบาท นัยสำคัญ และการพัฒนาในอนาคต

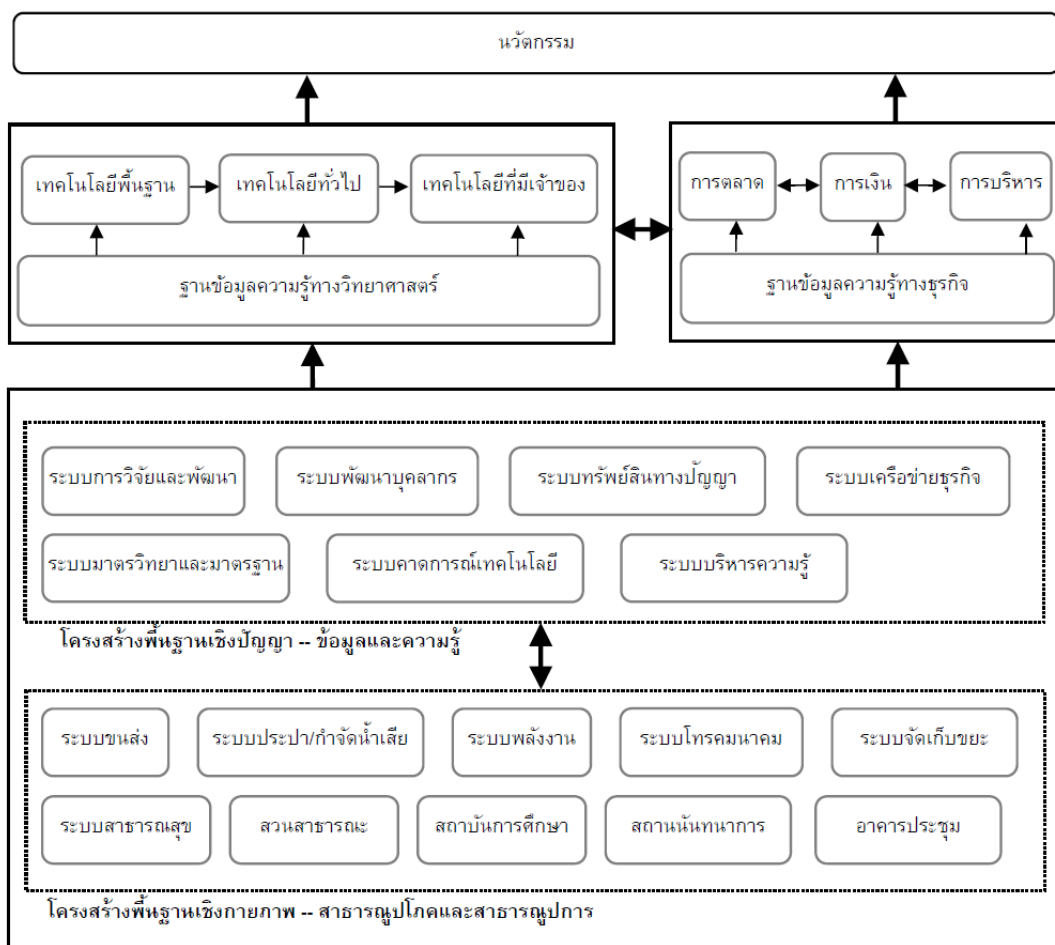
2. แนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน

คำว่าโครงสร้างพื้นฐานมีความหมายกว้างและแตกต่างกันในแต่ละสาขาวิชาการและวิชาชีพ แต่ใช้กันมากในสาขาการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับประเทศภาคและเมือง หรือแม้แต่ในในสาขาวิศวกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามนิยามโดยกว้าง ๆ นั้น โครงสร้างพื้นฐานหมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่รองรับระบบหรือโครงสร้างทั้ง หมคนนอกเหนือไปจากนิยามดังกล่าวแล้ว ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โครงสร้างพื้นฐานหมายถึงระบบโครงข่ายขององค์ประกอบพื้นฐานด้านโทรคมนาคมและสารสนเทศ ทั้งในส่วนที่เป็นฮาร์ดแวร์ ได้แก่ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงกันเป็นระบบอินเทอร์เน็ตและโครงข่ายสายใยแก้วที่เป็นสื่อตัวกลางของการโทรคมนาคมสื่อสาร รวมถึงส่วนที่เป็นซอฟต์แวร์ ได้แก่โปรโตคอลที่เป็นมาตรฐานที่เชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เป็นต้น โครงสร้างพื้นฐานในกรณีนี้มีความหมายกว้างกว่าเพียงแค่อาคารสิ่งปลูกสร้างที่สามารถจับต้องและเห็นโดยทั่วไปได้

3. ประเภทของโครงสร้างพื้นฐาน

อภิวัฒน์ รัตนวราหะ (2549) ได้แบ่งโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการพัฒนาระบบนวัตกรรมแห่งชาติออกเป็น 2 ประเภท หลักด้วยกันคือ โครงสร้างพื้นฐานเชิงกายภาพ และโครงสร้างพื้นฐานเชิงปัญญา

ภาพที่ 3 โครงสร้างพื้นฐานเชิงกายภาพและเชิงปัญญาในระบบนวัตกรรม (อภิวัฒน์ รัตนวราหะ, 2549)

3.1 โครงสร้างพื้นฐานเชิงกายภาพ

โครงสร้างพื้นฐานเชิงกายภาพในระบบนวัตกรรมโดยมากพัฒนาขึ้นในรูปแบบสิ่งก่อสร้างที่เป็นอาคาร สาธารณูปโภคและสาธารณูปการดังที่ได้กล่าวถึงไปข้างต้น โดยทั่วไปการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชิงกายภาพนี้มักเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับประเทศ ระดับภาคหรือระดับเมือง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชิงกายภาพที่มีเป้าหมายในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในประเทศไทยมักเริ่มมาจากความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในอดีตจนถึงปัจจุบัน ตัวอย่างเช่น โครงการระบบทางด่วนและระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนมีขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรติดขัด โครงการสร้างอุโมงค์ระบายน้ำขนาดใหญ่

ของกรุงเทพมหานครมีขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาการระบายน้ำที่เสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วม เป็นต้น โครงการเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นการแก้ไขปัญหาอันเนื่องมาจากปัญหาโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่สามารถรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ด้วยเหตุนี้โครงการโครงสร้างพื้นฐานที่ผ่านมาจึงไม่ได้ตั้งอยู่บนวิสัยทัศน์ที่เน้นไปที่ยุทธศาสตร์การพัฒนาในอนาคต

3.2 โครงสร้างพื้นฐานเชิงปัญญา

โครงสร้างพื้นฐานเชิงปัญญาเพื่อพัฒนาระบบนวัตกรรมแห่งชาติคือระบบต่าง ๆ ที่รองรับการสร้างการกระจายและการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลและองค์ความรู้ทั้งในด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและด้านธุรกิจเพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม โครงสร้างพื้นฐานเชิงปัญญานับเป็นองค์ประกอบหลักของระบบนวัตกรรม โดยครอบคลุมไปถึงระบบต่าง ๆ ที่มีผลต่อการสร้างความรู้ในเชิงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและเชิงธุรกิจ การสร้างโครงสร้างพื้นฐานเชิงปัญญาเป็นมากกว่าการจัดตั้งองค์กรและสถาบัน โดยครอบคลุมไปถึงการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ รวมทั้ง มาตรการจูงใจและผลตอบแทนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาระบบนวัตกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โครงสร้างพื้นฐานที่ส่งเสริมการนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในเชิงธุรกิจ โครงสร้างพื้นฐานเชิงปัญญาที่รองรับกิจกรรมด้านการสร้างและกระจายข้อมูลและความรู้ ได้แก่

3.2.1 ระบบการวิจัยและพัฒนา ทั้งในส่วนที่เป็นสถาบันวิจัยของภาครัฐ ภาคธุรกิจ หรือองค์กรเอกชนระบบการวิจัยและพัฒนาถือเป็นโครงสร้างพื้นฐานเชิงปัญญาหลักในการพัฒนาระบบนวัตกรรมแห่งชาติ แม้เป้าหมายของการพัฒนาคือการสร้างและเผยแพร่ฐานข้อมูลความรู้ที่สร้างขึ้นภายในประเทศ ขอบเขตของกิจกรรมและการดำเนินนโยบายของเครือข่ายการวิจัยและพัฒนาไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะภายในประเทศ ทั้งนี้เพราะประเทศไทยยังมีขีดความสามารถด้านเทคโนโลยีที่จำกัด จึงต้องเรียนรู้อีกมากจากประเทศที่พัฒนาแล้ว อีกทั้งปรากฏการณ์โลกาภิวัตน์ในด้านเทคโนโลยีที่ทำให้แหล่งข้อมูลความรู้กระจายอยู่ทั่วโลก ประเด็นเชิงยุทธศาสตร์จึงควรมุ่งไปที่ว่า ประเทศไทยจะสามารถการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบวิจัยและพัฒนาที่มีอยู่แล้วในต่างประเทศได้เช่นใด การสร้างเครือข่ายด้านการวิจัยและพัฒนาจึงเป็นแนวทางปฏิบัติที่สำคัญในการพัฒนาระบบนวัตกรรม ทั้งนี้เครือข่ายดังกล่าวไม่ควรจำกัดเพียงเครือข่ายกับประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่ควรรวมประเทศที่กำลังพัฒนาที่มีศักยภาพด้วยเช่นกัน

3.2.2 ระบบการเสริมสร้างบุคลากร ซึ่งไม่จำกัดอยู่เพียงแค่สถาบันการศึกษา แต่รวมไปถึงการจัดการฝึกอบรมโดยหน่วยงานภาครัฐ บริษัทเอกชนและสมาคมวิชาชีพและสมาคมอุตสาหกรรม ทั้งนี้รวมไปถึงเครือข่ายศูนย์เผยแพร่ความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ระบบ

การสร้างบุคลากรไม่ควรจำกัดอยู่เพียงแค่ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี แต่ควรครอบคลุมถึงความรู้ ความชำนาญในเชิงธุรกิจ อย่างไรก็ตาม ความรู้ในเชิงธุรกิจ โดยมากเป็นความรู้ที่ต้องใช้ทั้งเวลานาน และประสบการณ์การทำงานมากตัวอย่างเช่น ความรู้ด้านการจัดการ โครงการและการจัดการ ด้านเทคโนโลยี จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนระยะยาวในการเสริมสร้างบุคลากรในด้านดังกล่าว ระบบการเสริมสร้างบุคลากรครอบคลุมไปถึงการบริหารด้านทรัพยากรบุคคล ทั้งการจัดการ และจัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับความต้องการด้านนวัตกรรม แม้ว่าเป้าหมายระยะยาว ในการเสริมสร้างบุคลากรด้านนวัตกรรมอยู่ที่การพัฒนาความรู้ความเชี่ยวชาญของผู้เกี่ยวข้อง ชาวไทย การดำเนินงานในระยะสั้นและระยะกลางยังต้องพึ่งบุคลากรจากต่างประเทศ ดังนั้น ระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลควรรวมไปถึงผู้เชี่ยวชาญในต่างประเทศด้วยตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ ทั่วโลกที่ถือเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สามารถใช้เป็น ประโยชน์ได้ในการพัฒนาระบบนวัตกรรมของไทย

4. ความเชื่อมโยงระหว่างโครงสร้างพื้นฐานเชิงกายภาพกับเชิงปัญญา

การพัฒนาระบบนวัตกรรมขึ้นอยู่กับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชิงกายภาพ และเชิงปัญญา ไปอย่างพร้อมกัน ในปัจจุบัน การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการพัฒนา ประเทศโดยรวมกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสร้างระบบนวัตกรรมแห่งชาติยังไม่สอดคล้อง กันดีนัก ทั้งนี้เป็นเพราะการวางแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโดยทั่วไปไม่ได้คำนึงถึง การพัฒนาระบบนวัตกรรม แม้ว่าการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในประเทศไทยได้ให้ความสำคัญ กับการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม ดังเช่นการสร้างถนน ทางด่วนต่าง ๆ ที่รองรับความต้องการ ของภาคการผลิต การขนส่ง การพัฒนาในลักษณะดังกล่าวไม่ได้มุ่งเน้นไปที่การสร้างฐานข้อมูล และองค์ความรู้

หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านนโยบายโครงสร้างพื้นฐานเชิงกายภาพของประเทศไทย ในภาพรวมคือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) รวมทั้ง กระทรวง ทบวง กรมที่มีหน้าที่เฉพาะในแต่ละประเภทโครงสร้างพื้นฐาน อาทิเช่น กระทรวง คมนาคมรับผิดชอบด้านโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมขนส่ง กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารรับผิดชอบ ด้านโครงสร้างพื้นฐานการโทรคมนาคม เป็นต้น กรอบแนวคิดของ นโยบายโครงสร้างพื้นฐานที่ผ่านมา มักเริ่มต้นจากมุมมองของการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน เชิงกายภาพเป็นหลัก จึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่ใช่เชิงกายภาพ และไม่ได้คำนึงถึงการสร้างฐานความรู้และกระจายความรู้ขึ้นเพื่อการพัฒนาด้านนวัตกรรม

ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า โครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่แต่เดิมหมดความสำคัญไป สาธารณูปโภคและสาธารณูปการยังเป็นปัจจัยสำคัญในการประกอบธุรกิจ ไม่ว่าในยุคเศรษฐกิจ

อุตสาหกรรมหรือยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ การพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมขนส่งทั้งถนน ทางด่วน ทางรถไฟ โครงข่ายไฟฟ้า ประปา ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญทั้งนั้น อย่างไรก็ตาม การพัฒนาระบบ นวัตกรรมในเศรษฐกิจฐานความรู้ขึ้นอยู่กับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชิงปัญญา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเภทโครงสร้างพื้นฐานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานความรู้ ที่เสริมสร้างและพัฒนาระบบข้อมูลและองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและด้านธุรกิจ รวมทั้งระบบการเก็บ กระจายความรู้ และใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ที่ได้สร้างขึ้น

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน

1. อำนาจและหน้าที่ตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช พ.ศ. 2540 (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540) มาตรา 78 กำหนดว่า “รัฐจะต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น พึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่น ได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น และระบบสาธารณสุข โภค และสาธารณสุขการ ตลอดจนทั้ง โครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่น ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ทั่วประเทศ โดยบัญญัติไว้ในหมวดที่ 9 ซึ่งโดยรวมแล้วพบว่ามาตราทั้งหมดกล่าวถึงการที่รัฐจะต้อง ให้ความสำคัญอิสระแก่ท้องถิ่นในการบริหารตามหลักแห่งการกระจายอำนาจ ตามความต้องการ ของประชาชนในท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงิน การคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะโดยรัฐบาลเป็นผู้ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็น ภายในกรอบของกฎหมายเท่านั้น (วุฒิสภา ตัน ไชย, 2547)

เพื่อการบรรลุเจตนารมณ์ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 284 จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ขึ้น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2549) ซึ่งมีเนื้อหาสาระ ในการกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง โดยพยายามถ่ายโอนภารกิจ หน้าที่หลายประการที่รัฐดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขณะเดียวกัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็สามารถรับผิดชอบในการดำเนินการได้ รวมทั้งกำหนดให้มีการ จัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เหมาะสมกับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทย โดยได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ขององค์การ บริหารส่วนตำบลตาม พระราชบัญญัติกำหนดแผนและกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น ไว้ใน หมวดที่ 2 ว่าด้วย การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดการระบบบริการ สาธารณะ มาตรา 16 ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้

- (1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- (2) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
- (3) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
- (4) การสาธารณสุขูปโภคและการก่อสร้างอื่น ๆ
- (5) การสาธารณสุขูปการ
- (6) การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ
- (7) การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
- (8) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- (9) การจัดการศึกษา
- (10) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา

และผู้ด้อยโอกาส

(11) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดี ของท้องถิ่น

- (12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
- (13) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- (14) การส่งเสริมกีฬา
- (15) ส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- (16) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- (17) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- (18) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
- (19) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
- (20) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
- (21) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
- (22) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
- (23) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่น ๆ

- (24) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (25) การผังเมือง
- (26) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
- (27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ
- (28) การควบคุมอาคาร
- (29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (31) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- (32) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดหลักสำคัญในการจัดบริการสาธารณะตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภายใต้แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจหน้าที่ที่รัฐดำเนินการอยู่ในปัจจุบันให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหลักสำคัญซึ่งคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้เป็นหลักการสำคัญในการประกอบการพิจารณาเพื่อการถ่ายโอนภารกิจหน้าที่ประกอบด้วย 4 หลักการสำคัญ ได้แก่ (วุฒิสาร ตันไชย, 2547)

1. หลักผลประโยชน์มหาชนของรัฐ (Public interest)

โดยหลักความรับผิดชอบของท้องถิ่นกับรัฐบาลกลางนี้จะสะท้อนให้เห็นว่ามีภารกิจบางประเภท หรือบางอย่างที่รัฐยังคงต้องสงวนไว้สำหรับดูแล รับผิดชอบและปฏิบัติเอง ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่คนส่วนรวม และเพื่อเสถียรภาพและความมั่นคงของประเทศ อาทิ (1) ภารกิจด้านการป้องกันประเทศ เช่น กิจการทหาร (2) ภาระหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน เช่น กิจการตำรวจ (3) ภารกิจด้านการรักษาความมั่นคง หรือเสถียรภาพในทางเศรษฐกิจ (4) ภารกิจด้านการเป็นตัวแทนในด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เช่น กิจการทางการทูต ภารกิจดังกล่าวข้างต้นถือเป็นภารกิจรวมของชาติ ซึ่งรัฐบาลส่วนกลางยังคงต้องดำเนินการต่อไป ส่วนภารกิจที่ถือว่าเป็นความรับผิดชอบโดยตรงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล ก็ควรจะเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นนั้นโดยเฉพาะ และเป็นไปเพื่อสนองตอบความต้องการของคนในท้องถิ่น โดยมีลักษณะคือ เป็นกิจการที่เป็นไปเพื่อสนองความต้องการของคนในท้องถิ่นนั้น ที่สามารถแยกออก

หรือมีลักษณะที่แตกต่างจากท้องถิ่นอื่นได้ เช่น การจัดการขยะมูลฝอย การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก และทางน้ำ และทางระบายน้ำ และการจัดการศึกษาขั้นต่ำ เป็นต้น

2. หลักความรับผิดชอบของท้องถิ่นในการจัดบริการ (Local Accountability)

หลักการทั่วไปที่จะทำให้สามารถแบ่งภารกิจระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทในสังคม จะมีความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างไร หลักการทั่วไปประการหนึ่งที่จะชี้ให้เห็นว่าภารกิจใดจะส่งมอบให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบใด จะต้องพิจารณาหลักสำคัญ ซึ่งได้แก่ ผลที่เกิดขึ้นหรือผู้ได้รับผลประโยชน์จากบริการสาธารณะนั้นตั้งอยู่ในถิ่นฐานอยู่ในเขตพื้นที่ใด ยกตัวอย่างเช่น ถ้าบริการสาธารณะใดส่งผลต่อคนในเขตพื้นที่ท้องถิ่นนั้น โดยเฉพาะ ก็ควรจะมีการถ่ายโอนการให้บริการสาธารณะดังกล่าวให้โดยตรง เช่น โอนไปให้องค์การบริหารส่วนตำบล หรือ เทศบาล แต่ภารกิจใดที่เป็นภารกิจที่ต้องมีผลกระทบต่อคนจำนวนมาก มากกว่าเขตพื้นที่ท้องถิ่น ก็ควรส่งมอบภารกิจนั้น ๆ ให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นต้น

3. ความสามารถของท้องถิ่น (Local capability)

หลักความสามารถของท้องถิ่น เป็นหลักการที่กล่าวถึงเรื่องความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่าการจัดสรรกิจกรรม หรือภารกิจใดก็ตามไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทนั้น ต้องคำนึงถึงความพร้อมของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย และแม้ว่าความพร้อมของท้องถิ่นไม่ได้เป็นเงื่อนไขของการมอบภารกิจนั้น ๆ ไปให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากแต่เป็นเงื่อนไขในการกำหนดเงื่อนไขและความพยายามที่จะเพิ่มขีดความสามารถให้กับท้องถิ่นในการจัดการ ฉะนั้น ถ้าบอกว่าท้องถิ่นยังไม่พร้อมในการจัดการ ก็มีความจำเป็นที่ส่วนราชการจะต้องมีแผนพัฒนาความพร้อมให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับบริการสาธารณะ เพื่อให้สามารถจัดการบริการสาธารณะเหล่านั้นได้ ฉะนั้น ความพร้อมจะไม่ใช่มูลเหตุของการที่บอกว่ากิจการนั้น ๆ จะไม่สามารถถ่ายโอนไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ นอกจากนั้นในเรื่องของหลักความสามารถแล้ว การจัดโครงสร้างเพื่อรองรับการบริหารงานใหม่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาพในอนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นทิศทางในอนาคต โครงสร้างต่าง ๆ หรือการจัดองค์กรต่าง ๆ ของท้องถิ่นต้องเปลี่ยนแปลงไป เพราะภารกิจจำนวนหนึ่งได้ส่งมอบเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ และภารกิจใหม่ไปด้วย แต่อย่างไรก็ตาม โครงสร้างที่จะรองรับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะรองรับภารกิจอันใหม่นั้น จะต้องจัดโครงสร้างเท่าที่จำเป็น ซึ่งอาจจะไม่จำเป็นที่จะต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีโครงสร้างขนาดใหญ่มากเกินไปที่จะไปทำให้การทำงานเกิดความทับซ้อน

หรือกลายเป็นปัญหาการค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร ฉะนั้น โครงสร้างที่จะเกิดขึ้นใหม่จะเป็น โครงสร้างเท่าที่จำเป็น ที่ถือว่าเป็นงานหลัก หรือเป็นงานพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่หากท้องถิ่นใดมีความต้องการที่จะจัดงานบางเรื่องที่อาจเป็นงานเฉพาะ เช่น งานท่องเที่ยว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถที่จะดำเนินการ ได้เอง ซึ่งอาจไม่อยู่ใน โครงสร้างหลักที่ต้อง เหมือนกันทั่วประเทศ ขึ้นอยู่กับความต้องการ หรือความจำเป็นในแต่ละพื้นที่เป็นหลัก ฉะนั้น ในเรื่องหลักความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก็จึงเป็นเรื่องการสร้างความพร้อม การเตรียมความพร้อม และการจัดโครงสร้างเพื่อการรองรับ

4. หลักประสิทธิภาพในการจัดบริการ (Management efficiency)

หลักประสิทธิภาพในการจัดบริการ (Management efficiency) เป็นหลักที่สำคัญ กับการประหยัด ขนาดของการลงทุน หรือการคำนึงถึงต้นทุนในการให้บริการ การจัดบริการ สาธารณะ เมื่อถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการแทนรัฐบาล หรือ หน่วยงานราชการแล้วนั้น ต้องคำนึงและพิจารณาด้วยว่าจะทำให้ต้นทุนแพงขึ้นมากน้อยขนาด ไหน หากเป็นต้นทุนที่แพงขึ้นมาก ๆ แนวทางก็คือ จำเป็นต้องมีการร่วมกันมากขึ้นระหว่างท้องถิ่น อื่น ไม่ว่าจะป็นท้องถิ่นรูปแบบเดียวกัน หรือรูปแบบอื่น ๆ กิจกรรมบางอย่าง หรืองานบางอย่าง ที่มีการถ่ายโอน หรือจะมีการส่งมอบให้กับท้องถิ่นแล้ว ท้องถิ่นอาจมีความจำเป็นที่ต้องหา ยุทธศาสตร์ในการทำงานร่วมกันให้มากขึ้น เพื่อให้ขนาดของการลงทุนถูกลง

โดยภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนมาจากราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้องกับด้านการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐานตามพระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้แก่

1. การคมนาคมและการขนส่ง

1.1 ทางบก อาทิ การก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน การดูแล จัดตั้งสถานี ขนส่ง และการจัดการจราจรในเขตพื้นที่

1.2 ทางน้ำ เช่น การบำรุงรักษาทางน้ำ การก่อสร้างและดูแลสถานีขนส่งทางน้ำ (ท่าเทียบเรือ)

2. สาธารณูปโภคแหล่งน้ำ/ ระบบประปาชนบท อาทิ การดูแล รักษา พัฒนา ซ่อมบำรุง แหล่งน้ำ และระบบประปาชนบท

3. สาธารณูปการ

3.1 การจัดให้มีตลาด อาทิ การจัดให้มีและการควบคุมตลาด

3.2 การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง

3.3 การผังเมือง อาทิ การจัดทำผังเมืองรวมจังหวัด และการวางและปรับปรุงผังเมืองรวม

3.4 การควบคุมอาคาร อาทิ การควบคุมอาคาร และการเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

2. อำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2552 (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2545)

ตามความในมาตรา 66 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรมและความในมาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

- (1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- (2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- (4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- (7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

(9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

และภายใต้มาตรา 68 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

- (1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- (2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- (3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- (4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
- (5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- (6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- (7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร

- (8) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- (9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- (11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- (12) การท่องเที่ยว
- (13) การผังเมือง

จะเห็นได้ว่า ตามมาตรา 67 ได้บัญญัติหน้าที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลต้องทำ ส่วนใหญ่แล้วเน้นไปที่การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นการ สร้างถนนสำหรับการคมนาคมขนส่ง จัดให้มีสร้างระบบสาธารณูปโภค ประปา ไฟฟ้า การสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างเพื่อที่จะรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น ตลาด ท่าเรือ ท่าข้าม หรือที่เกี่ยวกับการส่งเสริมด้านสุขภาพของคนในชุมชน

3. มาตรฐานการบริหารและการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดมาตรฐานการให้บริการ
สาธารณะที่เกี่ยวกับด้านโครงสร้างพื้นฐาน ไว้ดังนี้ (สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น, ม.ป.ป.)

3.1 การบริหารจัดการก่อสร้างถนน

การศึกษาความเหมาะสมการก่อสร้างถนน ในการดำเนินงานก่อสร้างถนน ให้ได้ มาตรฐานและคุณภาพ เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการด้านการคมนาคมที่ทั่วถึง สะดวก และปลอดภัย รวมถึงส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่นให้มีศักยภาพเป็นเมืองที่สมบูรณ์ในอนาคต ในการก่อสร้างถนนจึงต้องคำนึงถึงความเหมาะสมทางด้านวิศวกรรม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ การลงทุน และต้องไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือเกิดผลกระทบน้อยที่สุดกระบวนการสำคัญ ประการหนึ่งของการก่อสร้างหรือบำรุงรักษาถนน คือ ต้องมีการวางแผนและศึกษาความเหมาะสม ในการก่อสร้าง บำรุงรักษา เพื่อให้การก่อสร้างถนนสมประโยชน์ และคุ้มค่าในการก่อสร้างถนน ให้เกิดความคุ้มค่าสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น จะต้อง ผ่านกระบวนการประชาคม และต้องเป็น โครงการที่บรรจุอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่นตามขั้นตอน การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดเพื่อให้แผนสามารถรองรับการพัฒนา ในระยะสั้น ระยะยาวได้อย่างเป็นระบบ แต่หากแผนพัฒนาที่วางไว้มีความจำเป็นจะต้องปรับปรุง หรือทบทวนเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็สามารถ พิจารณาดำเนินการตามแนวทางการเปลี่ยนแปลงแผนที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดได้ตาม ความเหมาะสม

ข้อมูลสำคัญในการศึกษาวิเคราะห์ความเหมาะสมของการสร้างถนน

1. ข้อมูลทางด้านวิศวกรรมจราจร เป็นข้อมูลที่แสดงถึงความจำเป็นในการก่อสร้างแนวสายทาง และใช้ในการประเมินปริมาณจราจรในอนาคต ดังนี้

1.1 แบบก่อสร้างจริง คือ แบบแนวสายทางโครงการที่จะดำเนินการก่อสร้าง โดยศึกษาเปรียบเทียบกับสายทางใกล้เคียงเพื่อแสดงภาพรวมของโครงการและความเชื่อมต่อของสายทาง

1.2 การนับปริมาณจราจรของรถแต่ละประเภท เช่น รถบรรทุก รถยนต์นั่งส่วนบุคคล รถจักรยานยนต์ ฯลฯ โดยการนับปริมาณจราจรในรอบ 24 ชั่วโมง เพื่อนำมาวิเคราะห์ในการออกแบบก่อสร้างต่อไป

1.3 การบันทึกข้อมูลรายละเอียดการสำรวจแนวสายทางเบื้องต้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลมาประกอบการออกแบบรายละเอียดทางวิศวกรรม

1.4 การประสานรวมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นระหว่างก่อสร้าง เช่นกรรมสิทธิ์ที่ดิน การจัดระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้า แสงสว่าง

1.5 การเจาะสำรวจสภาพดินเดิมตามแนวสายทางเพื่อหาค่าคุณสมบัติทางปฐพีกลศาสตร์ของดิน โดยเฉพาะค่า CBR เพื่อนำมาออกแบบโครงสร้างถนน สำหรับกรณีพื้นที่ดินอ่อนจะต้องทำการเจาะสำรวจหาค่าคุณสมบัติทางวิศวกรรมของชั้นดินตามแนวสำรวจ โดยทำ Vane shear test เพื่อนำผลมาวิเคราะห์หาเสถียรภาพของคันทาง

1.6 การสำรวจและจัดทำแผนที่แหล่งวัสดุที่มีคุณสมบัติ

2. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม เป็นการพิจารณาข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมว่าก่อให้เกิดประโยชน์มากน้อยเพียงใด กล่าวคือ มีประชาชนได้รับประโยชน์แยกเป็นจำนวนคนครัวเรือนหมู่บ้าน ทำให้เดินทางได้สะดวกรวดเร็วขึ้นหรือเส้นทางนั้นเป็นเส้นทาง เพื่อใช้ในการขนส่งผลิตผลทางการเกษตร อุตสาหกรรม หรือเป็นเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว ซึ่งจะส่งพื่อดีต่อสภาพเศรษฐกิจของประชาชนในท้องถิ่น

3. ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม เป็นการพิจารณาสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในเขตแนวดถนนที่จะทำการก่อสร้าง และบริเวณใกล้เคียงถนน เช่น ต้นไม้ ที่พักอาศัย วัด โรงเรียน ซึ่งเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเพื่อพิจารณาว่าหลังจากการก่อสร้างถนนแล้ว จะทำให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมกับชุมชนใกล้เคียงแนวดถนนนั้นหรือไม่

4. ข้อมูลด้านยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์การพัฒนามีความสำคัญต่อการกำหนดแผนงานและโครงการ เพราะเป็นเป้าหมายว่าท้องถิ่นจะ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนหรือ

พัฒนาไปสู่ความเจริญ ก้าวหน้าไปในทิศทางใด เช่น กรณีกำหนดยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยว อาจต้องพัฒนาถนนเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวให้สอดคล้องตามแผนยุทธศาสตร์พัฒนาในการศึกษา ความเหมาะสมด้านต่าง ๆ ดังกล่าวให้พิจารณากำหนดคะแนนตามสัดส่วนแต่ละด้าน แล้วนำค่าคะแนนที่ได้มาจัดเรียงลำดับตามความสำคัญ โครงการเพื่อประกอบการตัดสินใจจัดทำ โครงการนั้น ๆ ต่อไป

การออกแบบถนน

การออกแบบถนนมีข้อมูลประกอบการพิจารณาหลายประการ เช่น ปริมาณการจราจร ประเภทของผิวจราจร ความกว้างของผิวจราจร ความกว้างของไหล่ทางซึ่งจะสอดคล้องกับความกว้างของทางเดินและทางเท้า ความสามารถในการรับน้ำหนักบรรทุก ความลาดชัน ความสูงของยานพาหนะที่จะเป็นข้อจำกัดความสูงของสิ่งก่อสร้างเหนือผิวจราจรของถนน ดังนั้น จึงกำหนดหลักเกณฑ์ทั่วไปการออกแบบถนน ทางเดินและทางเท้า ดังนี้

1. หลักเกณฑ์ทั่วไปในการออกแบบถนน

- 1.1 ควรหลีกเลี่ยงการออกแบบทางโค้งของถนนที่มีรัศมีโค้งแคบซึ่งเป็นลักษณะโค้งอันตราย
- 1.2 ควรหลีกเลี่ยงการออกแบบทางตรงที่ยาว ๆ แล้วตามด้วยการออกแบบทางโค้งที่แคบ
- 1.3 ควรหลีกเลี่ยงการออกแบบถนนที่มีความชันแล้วมีทางโค้ง
- 1.4 การออกแบบทางโค้งควรมีการยกขอบถนน (Super elevation) เพื่อให้เกิดความปลอดภัยกับผู้ขับขี่
- 1.5 การก่อสร้างสิ่งที่อยู่เหนือผิวจราจรของถนนควรมีการจำกัดความสูงขั้นต่ำเท่ากับ 5.00 เมตร เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับยานพาหนะที่มีความสูง
- 1.6 ควรมีการควบคุมการเข้า-ออก ถนนที่จะเชื่อมกับถนนองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น
- 1.7 ถนนในเขตเมืองอาจลดแนวเขตทาง แต่ต้องกว้างพอให้ยานพาหนะเคลื่อนที่ผ่านได้ตามการออกแบบทิศทางการจราจร (ทิศทางเดียว หรือสองทิศทาง)
- 1.8 ในกรณีจำเป็น อาจพิจารณาจัดทำผิวจราจรแคบกว่าที่กำหนด บนคันทางที่ขนาดความกว้างต่าง ๆ ได้ แต่ต้องให้ยานพาหนะวิ่งสวนกันได้ ในลักษณะการจราจรสองทิศทาง เช่น จัดทำผิวจราจรกว้าง 5 เมตร บนคันทางกว้าง 9 เมตร (มาตรฐานความกว้างผิวจราจร คือ 6 เมตร ไหล่ทางกว้างข้างละ 1.50 เมตร)

1.9 การออกแบบป้ายจราจร สิ่งควบคุมการจราจร สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการจราจรให้เป็นไปตามมาตรฐานการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.10 การออกแบบไฟฟ้าแสงสว่างให้เป็นไปตามมาตรฐานไฟฟ้าสาธารณะ มาตรฐานการออกแบบถนนเขตเมือง

2. ปัญหาด้านการจราจร เช่น ปัญหาปริมาณจราจรที่เพิ่มขึ้น การจอร์จริมถนนมากขึ้น การสัญจรจากผู้คนสองข้างทาง การเชื่อมทางเข้า-ออกกับถนนเพิ่มมากขึ้น จึงต้องมี การออกแบบถนนเพื่อเตรียมการขยายถนนในอนาคตโดยในแนวเขตทางกำหนดให้มีสิ่งปลูกสร้าง น้อยที่สุดหรือไม่มีเลย รวมทั้งต้องจัดให้มีทางระบายน้ำด้วย เพื่อป้องกันน้ำท่วมขัง ซึ่งเป็นปัญหา ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อโครงสร้างถนน ดังนั้น มาตรฐานการออกแบบถนนเขตเมือง มีดังนี้

2.1 มีการควบคุมการเชื่อมทางเข้า-ออกกับถนนเขตเมือง

2.2 ถนนรับน้ำหนักได้ไม่น้อยกว่า 21 ตัน

2.3 ติดตั้งระบบควบคุมการจราจร และอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยต่อผู้ใช้ถนน

2.4 ออกแบบและจัดทำทางระบายน้ำสองข้างถนน

2.5 ทางแยกหัวมุมถนนซึ่งเกิดจากการเชื่อมหรือตัดกันของถนนให้ขอบผิวจราจร ด้านในมีรัศมีความโค้งไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร

2.6 ช่องลอดของถนน ต้องมีระยะลอดในแนวตั้งไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร

2.7 ความกว้างผิวจราจรของสะพานไม่น้อยกว่าความกว้างของผิวจราจรที่ออกแบบ โดยจะต้องมีไหล่ทางหรือ ทางเดินและทางเท้าประกอบด้วย

2.8 การยกระดับของถนนบนทางโค้ง (Super elevation) ไม่เกิน 0.10 เมตร/ เมตร

2.9 กรณีถนนที่มีการตัดกัน หากมีความจำเป็นต้องก่อสร้างทางต่างระดับ ต้องศึกษา ถึงผลกระทบทางด้านเศรษฐศาสตร์วิศวกรรม และผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อหา ความเหมาะสมของโครงการก่อนการก่อสร้าง

2.10 การออกแบบด้านวิศวกรรมการทาง โดยต้องคำนึงถึงลักษณะ ภูมิประเทศและความลาดชันของถนน ดังนี้

ตารางที่ 1 ลักษณะภูมิประเทศและความลาดชันของถนน

ลักษณะภูมิประเทศ	ทางราบ	ทางเนิน	ทางเขา
ร้อยละของความลาดชันสูงสุดที่ยอมให้	4	6	8

2.11 การออกแบบถนนในเขตเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถแบ่งได้เป็น 4 ชั้นทางดังรายละเอียดตามตาราง

ตารางที่ 2 การออกแบบถนนในเขตเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ม.ป.ป.)

ชั้นทางผิวจราจร เขตเมือง	ชั้นที่ 1	ชั้นที่ 2	ชั้นที่ 3	ชั้นที่ 4
ประเภทผิวจราจร	แอสฟัลต์คอนกรีต หรือคอนกรีต เสริมเหล็ก	แอสฟัลต์คอนกรีต หรือคอนกรีต เสริมเหล็ก	ลูกรัง หรือวัสดุ อื่นที่ดีกว่า	ลูกรัง หรือวัสดุ อื่นที่ดีกว่า
เขตทางหลวง (Right of way) (ไม่น้อยกว่า) เมตร	30.00	20.00	15.00	8.00
ช่องจราจร (ไม่น้อยกว่า) ช่อง	6	4	-	-
ความกว้างของจราจร (ไม่น้อยกว่า) เมตร	3.00	3.00	-	-
ความกว้างของผิวจราจร (ไม่น้อยกว่า) เมตร	18.00	12.00	8.00	5.00
ความกว้างทางเท้าหรือ พื้นที่ไหล่ทาง (ไม่น้อยกว่า) เมตร	3.00*	2.00*	1.50*	1.50*

หมายเหตุ: สามารถปรับได้ตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ แต่ไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร หรือเป็นไปตามมาตรฐานการป้องกันอุบัติเหตุทางถนน

มาตรฐานการออกแบบถนนนอกเขตเมือง

มาตรฐานการออกแบบถนนนอกเขตเมือง มีดังนี้

1. มีการควบคุมการเชื่อมทางเข้า-ออกกับถนนนอกเขตเมือง
3. ถนนรับน้ำหนักได้ไม่น้อยกว่า 21 ตัน
4. ติดตั้งระบบควบคุมการจราจร และอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยต่อผู้ใช้ถนน

5. ทางแยกหัวมุมถนนซึ่งเกิดจากการเชื่อม หรือตัดกันของถนนให้ขอบผิวจราจรด้านใน มีรัศมีความโค้งไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร
6. ช่องลวดของถนน ต้องมีระยะลวดในแนวดิ่งไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร
7. ความกว้างผิวจราจรของสะพาน ไม่น้อยกว่าความกว้างของผิวจราจรที่ออกแบบ โดยจะต้องมีไหล่ทาง หรือ ทางเดินและทางเท้าประกอบด้วย
8. การยกกระด้างของถนนบนทางโค้ง (Super elevation) ไม่เกิน 0.10 เมตร/ เมตร
9. ในถนนที่มีการตัดกันหากมีความจำเป็นต้องการก่อสร้างทางต่างระดับ จะต้องศึกษา ถึงผลกระทบทางด้านเศรษฐศาสตร์วิศวกรรม และผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อหา ความเหมาะสมของโครงการก่อนการก่อสร้าง
10. การออกแบบถนนนอกเมือง สามารถแบ่งการออกแบบได้เป็น 4 ชั้นทาง โดยมี องค์ประกอบการออกแบบด้านวิศวกรรมการทาง
11. ควรมีการออกแบบทางระบายน้ำสองข้างถนนไว้ล่วงหน้าโดยพิจารณาถึง ความเหมาะสมในการก่อสร้าง หรือก่อสร้างทางระบายน้ำภายหลังที่ถนนสองข้างทางเปลี่ยนสภาพ เป็นแหล่งชุมชน

ตารางที่ 3 องค์ประกอบการออกแบบด้านวิศวกรรมการทางสำหรับถนนนอกเขตเมือง
(สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ม.ป.ป.)

ประเภทถนน นอกเมือง นอกเขตเมือง	ลักษณะภูมิประเทศ ความเร็วที่ใช้ในการออกแบบ (กม./ ชม.)			ลักษณะภูมิประเทศ ความลาดชันที่ยอมรับให้ (เปอร์เซ็นต์)		
	ทางราบ	ทางเนิน	ทางเขา	ทางราบ	ทางเนิน	ทางเขา
	ชั้นที่ 1	90	80	70	4	6
ชั้นที่ 2	90	80	70	4	6	8
ชั้นที่ 3	70	55	40	4	8	12
ชั้นที่ 4	60	50	30	4	8	12

หมายเหตุ: ในช่วงที่ผ่านเขตเมืองความเร็วที่ใช้ในการออกแบบไม่น้อยกว่า 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง แต่อาจลดลงได้ในกรณีจำเป็นเนื่องจากปัญหาแนวเขตทาง ที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดมาตรฐาน การออกแบบ

การบำรุงรักษาถนน

การแบ่งประเภทของการบำรุงรักษาถนน จะทำให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบสามารถประเมินความเสียหายที่เกิดขึ้นตามลำดับความสำคัญและเหมาะสมกับงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการดำเนินการบำรุงรักษาต่อไป โดยแบ่งการบำรุงรักษาได้เป็น 4 ประเภทดังนี้

1. งานบำรุงรักษาปกติหมายถึง งานบำรุงรักษาถนนที่ทำเป็นประจำตลอดเวลา เพื่อให้ถนนอยู่ในสภาพใช้งานได้ดีและเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายลุกลามเพิ่มขึ้น เช่น งานปรับสภาพถนนลูกรัง งานซ่อมแซมหลุมบ่อถนนรอยแตกต่าง ๆ ที่ผิวถนนลาดยางและผิวถนนคอนกรีต รวมทั้งงานซ่อมบำรุงไหล่ทาง ทางเดินและทางเท้า

2. งานบำรุงรักษาถนนตามกำหนดเวลาหมายถึง งานบำรุงรักษาถนนตามช่วงเวลาที่กำหนดเพื่อเป็นการต่ออายุให้ถนนอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ยาวนานขึ้น เช่น งานฉาบผิวแอสฟัลต์ งานเสริมผิวลูกรัง และงานบูรณะถนนผิวแอสฟัลต์หรือผิวคอนกรีต

3. งานบำรุงพิเศษหมายถึง งานบำรุงรักษาถนนโดยการเสริมแต่งป้องกันถนนที่ชำรุดเกินกว่างานซ่อมบำรุงปกติสามารถปฏิบัติได้ เพื่อให้ถนนยังคงสภาพเดิม ขนาดและความแข็งแรง ทัดเทียมกับตอนก่อสร้าง แต่ไม่ได้หมายถึงงานที่จะทำให้ดีขึ้นหรือแข็งแรงกว่าเดิม ได้แก่ งานปรับระดับผิวถนนโดยการซ่อมแซมผิวแอสฟัลต์ งานซ่อมไหล่ทาง ทางเดินและทางเท้า ทางเชื่อม และเกาะกลางถนน

4. งานบำรุงฉุกเฉินหมายถึง งานซ่อมบำรุงถนนที่ชำรุดเสียหายมาก ให้สามารถเปิดใช้งานในขั้นแรกได้รวมถึงงานซ่อมบำรุงให้ถนนมีสภาพเหมือนเดิมหรือเปิดใช้งานได้ เช่น การซ่อมแซมถนนที่เสียหาย อันเกิดจากอุทกภัย งานแก้การลื่นไถลอันเกิดจากผิวจราจรมีความฝืดลดต่ำลงจนทำให้เกิดอันตรายกับยานพาหนะที่สัญจรไปมา เป็นต้น

ป้ายจราจร สัญญาณไฟ และสัญลักษณ์ทางจราจร

ลักษณะป้ายจราจร ป้ายจราจรจะมีลักษณะต่างกันไปตามข้อกำหนดมาตรฐานสากล ซึ่งรูปแบบและสัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น รูปแบบ ตัวเลข สี ขอบป้าย จะมีความหมายและสื่อถึงประเภทและการใช้งานที่แตกต่างกัน

1. ประเภทป้ายจราจร

มาตรฐานป้ายจราจรแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ตามลักษณะการใช้งาน ดังนี้

1.1 ป้ายบังคับ ใช้เพื่อสื่อให้ผู้ขับขี่ยานพาหนะถึง การบังคับ การห้ามหรือข้อจำกัดบางประการและคำสั่งให้ปฏิบัติ ทั้งนี้ จะใช้ร่วมกับการบังคับตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.2 ป้ายเตือน ใช้เพื่อสื่อให้ผู้ขับขี่รถยนต์ตระหนักถึงอันตรายหรือทราบล่วงหน้าถึงสภาพทางหรือสภาวะอย่างอื่นที่เกิดขึ้นบนสายทางอันอาจเกิดอันตรายหรืออุบัติเหตุ

1.3 ป้ายแนะนำ ใช้เพื่อแนะนำให้ผู้ขับขี่รถยนต์ได้ทราบทิศทางของการเดินทางไปสู่จุดหมายปลายทาง หรือทราบถึงข้อมูลข่าวสารที่สำคัญในการเดินทางรวมทั้ง สถานที่และบริเวณต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ตามเส้นทางที่ตัดผ่าน เพื่อให้เดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางได้ถูกต้อง สะดวก และปลอดภัยสำหรับตัวอย่างป้ายชนิดต่าง ๆ สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากภาคผนวก

2. การออกแบบป้ายจราจร

ในมาตรฐานฉบับนี้ ได้ออกแบบป้ายบังคับและป้ายเตือนที่แสดงด้วยข้อความ สัญลักษณ์ หรือทั้งสองอย่างรวมกัน รวมทั้งป้ายแนะนำต่าง ๆ ตามข้อกำหนดของคณะกรรมการจัดการจราจรทางบก เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ปฏิบัติ แต่มิได้ห้ามที่จะปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โดยให้รักษาหลักการสำคัญเรื่องรูปร่างและสีของป้าย กล่าวคือ ป้ายในลักษณะเดียวกันให้ออกแบบเหมือนกัน รูปร่างและสีของป้ายให้มีลักษณะเช่นเดียวกันกับป้ายที่ทำหน้าที่เหมือนกัน ป้ายจราจรจะต้องมีลักษณะสำคัญคือ ผู้ใช้ทางต้องอ่านออกและเข้าใจ สามารถปฏิบัติตามได้ในเวลาอันสั้น โดยมีคุณสมบัติต่อไปนี้

2.1 มองเห็นได้ชัดเจนทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน

2.2 อ่านออกได้ดี หมายถึง การที่มีขนาดตัวอักษรและสัญลักษณ์ที่ใหญ่เพียงพอข้อความสั้น สามารถเข้าใจได้รวดเร็ว

3. สีป้าย

3.1 ป้ายบังคับ

โดยทั่วไปใช้สีขาวเป็นพื้น เส้นขอบป้าย เส้นขีดเฉียง (ถ้ามี) ใช้สีแดง เครื่องหมายสัญลักษณ์ ตัวเลข และตัวอักษรบนป้ายใช้สีดำยกเว้นป้ายห้ามจอด พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้าย และเส้นขีดกลางใช้สีแดงป้ายหยุด พื้นป้ายสีแดง เส้นขอบป้ายและตัวอักษรใช้สีขาวป้ายสุดเขตบังคับ พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายและเส้นขีดกลางสีดำป้ายคำสั่งให้ปฏิบัติ พื้นป้ายสีน้ำเงินและขอบนอก เส้นขอบในและสัญลักษณ์สีขาว

3.2 ป้ายเตือน

โดยทั่วไปใช้สีเหลืองเป็นพื้น เส้นขอบป้าย เครื่องหมายสัญลักษณ์ตัวเลข และตัวอักษรบนป้ายใช้สีดำ ป้ายเตือนเกี่ยวเนื่องกับงานก่อสร้างและงานบำรุงทางใช้พื้นสีส้ม (Orange) เส้นขอบป้าย เครื่องหมาย สัญลักษณ์ ตัวเลขและตัวอักษรบนป้ายใช้สีดำ

3.3 ป้ายแนะนำ

ป้ายแนะนำทั่วไป มี 4 แบบ คือ

แบบที่ 1 พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้าย เครื่องหมาย ตัวเลข ตัวอักษร และสัญลักษณ์
ใช้สีดำ

3.4 สัญลักษณ์

เครื่องหมายและสัญลักษณ์บนป้าย ให้ถือตามแบบที่ได้กำหนดไว้ในคู่มือ
และมาตรฐานป้ายจราจร สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) กระทรวง
คมนาคม

3.5 ตัวอักษร

ตัวเลข ตัวอักษร และการจัดระยะ ให้ใช้ตาม “มาตรฐานตัวอักษรและตัวเลขสำหรับ
ป้ายจราจร” สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) กระทรวงคมนาคม

3.6 การบำรุงรักษา

ป้ายจราจรทุกป้ายจะต้องได้รับการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม สะอาด
และสามารถอ่านชัดเจนทุกเวลา ป้ายจราจรซึ่งขาดการบำรุงรักษาจะเสียความสำคัญในการควบคุม
การจราจร จำเป็นจะต้องมีการตรวจสอบเป็นประจำ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และควรมีตาราง
การบำรุงรักษา เช่น ล้างทำความสะอาดและเปลี่ยนป้ายที่ชำรุดเสียหาย หรือจัดตารางการตรวจสอบ
ป้ายจราจรทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน ทั้งนี้เนื่องจากคุณสมบัติของการสะท้อนแสงไม่สามารถ
ตรวจพบได้ในเวลากลางวันในกรณีของป้ายจราจรที่ใช้แสงสว่างส่องป้ายจะต้องมีการตรวจสอบ
ระบบไฟฟ้าเพิ่มเติมจากที่ได้กำหนดไว้ข้างต้น

มาตรฐานตัวชี้วัดการจัดการบริการระบบน้ำสะอาด

เนื่องจากพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจในการจัดบริการสาธารณะ
ของรัฐให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น การบริหารกิจการประปาจึงอยู่ภายใต้การดูแล
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่บริหารกิจการประปาเพื่อบริการน้ำสะอาด
ได้อย่างเพียงพอตลอด 24 ชั่วโมง รวมทั้งดูแลควบคุมการผลิตน้ำประปาอย่างครบวงจร โดยใช้
งบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น, ม.ป.ป.)

“การจัดบริการระบบน้ำสะอาด” เป็นหนึ่งในหน้าที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
มีหน้าที่ดำเนินการตามภารกิจการถ่ายโอนบริการสาธารณะจากส่วนกลางและส่วน
ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ดังนั้น จึงนับว่าเป็นบทบาทหน้าที่ของท้องถิ่นเองที่จะต้องดำเนินการจัดบริการสาธารณสุขไปทั่ว พื้นฐานประเภทดังกล่าวนี้ให้ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพมากที่สุด อย่างไรก็ตาม การจัดบริการ ระบบน้ำสะอาดในที่นี้ หมายถึง การจัดทำระบบประปาหมู่บ้าน ซึ่งเป็นบริการน้ำเพื่อการอุปโภค เท่านั้น มิได้มีความหมายครอบคลุมถึงการจัดบริการน้ำเพื่อการบริโภคแต่ประการใด เนื่องจากน้ำ เพื่อการบริโภคนั้นจะต้องมีระบบควบคุมคุณภาพและความปลอดภัยที่มากกว่าน้ำเพื่อการอุปโภค ซึ่งหมายถึงจะต้องมีมาตรฐานตัวชี้วัดการบริการและดำเนินการที่แตกต่างกันเป็นอย่างมาก

“ระบบประปาหมู่บ้าน” อาจจะกล่าวได้ว่าในชุมชนหรือท้องถิ่นแต่ละแห่งควรจะต้อง มีระบบประปาหมู่บ้านที่มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการอุปโภคในชุมชน หากชุมชนใดไม่มี ศักยภาพในการจัดทำระบบประปาหมู่บ้าน ก็อาจจะใช้ระบบประปาหมู่บ้านใกล้เคียง หรือในกรณี ที่ไม่มีระบบประปาหมู่บ้านใกล้เคียงก็จะต้องพิจารณาว่า ชุมชนนั้นมีบ่อน้ำบาดาลหรือไม่ โดยหากมีก็จะสามารถตรวจสอบปริมาณและคุณภาพได้ว่าเพียงพอจะจัดสร้างระบบประปาหมู่บ้าน ได้หรือไม่หากไม่มีเพียงพอก็ต้องไปหาแหล่งน้ำอื่น คือ น้ำผิวดินต่อไป หากน้ำผิวดินไม่มีก็ต้อง ใช้บ่อน้ำตื้น ถ้าบ่อน้ำตื้นไม่มีก็ต้องใช้ถังเก็บน้ำฝนเพื่อให้มีความเพียงพอในการใช้งานในช่วงเวลา ที่ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคต่อไป สำหรับการกำหนดกรอบแนวทางจัดหาน้ำสะอาดใน ชุมชนสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กรณี คือ กรณีที่ 1 ชุมชนมีระบบประปาหมู่บ้าน กรณีที่ 2 ชุมชน ยังไม่มีระบบประปาหมู่บ้าน และกรณีที่ 3 ชุมชนยังไม่มีระบบประปาหมู่บ้าน และแหล่งน้ำต่าง ๆ มีปริมาณไม่เพียงพออย่างไรก็ดี ในที่นี้ ควรกล่าวไว้ด้วยว่า การจัดทำระบบน้ำสะอาดสำหรับ ประชาชนในชุมชนหรือในหมู่บ้านนั้น ควรคำนึงถึง “ความคุ้มค่า” (Value based) ของการดำเนินการเมื่อเปรียบเทียบกับประสิทธิผลที่จะได้รับในอีกประการหนึ่งด้วย กล่าวคือ การจัดทำระบบน้ำสะอาดของแต่ละหมู่บ้านหรือชุมชนไม่จำเป็นที่จะต้องจัดทำโดยใช้ระบบหรือ รูปแบบเดียวกันทั้งหมด

การแบ่งประเภทของระบบประปาหมู่บ้าน สามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ กระบวนการผลิตน้ำประปาแบบบาดาลและกระบวนการผลิตน้ำประปาแบบผิวดิน

1. ประปาแบบบาดาล

การผลิตน้ำประปาที่ใช้แหล่งน้ำบาดาลเป็นแหล่งน้ำดิบ เริ่มจากการสูบน้ำจากบ่อน้ำบาดาล โดยใช้เครื่องสูบน้ำแบบจมน้ำ (ซัมเมิสซิเบิล) ส่งไปตามเส้นท่อส่งน้ำดิบเข้าสู่ระบบเดิมอากาศ และถังกรองสนิมเหล็ก เพื่อกำจัดเหล็กและแมงกานีสที่เกินมาตรฐานออก น้ำที่ผ่านการกำจัดสนิม เหล็กและแมงกานีสออกแล้วจะเข้าสู่ถังน้ำใส เมื่อน้ำเต็มถังน้ำใสแล้วจึงหยุดการทำงานของเครื่อง สูบน้ำดิบ จากนั้นเปิดเครื่องสูบน้ำดีสูบน้ำจากถังน้ำใสขึ้นสู่หอถังสูงในขณะที่สูบน้ำขึ้นสู่หอถังสูง จะมีการจ่ายสารละลายคลอรีนเข้าผสมกับน้ำที่ผ่านการกรองเพื่อฆ่าเชื้อโรคด้วยเครื่องจ่าย

สารละลายคลอรีน เมื่อน้ำเต็มหลอดสูงจึงหยุดการทำงานของเครื่องสูบน้ำดี และมีการจ่ายน้ำจากหลอดสูงให้ผู้ใช้ผ่านมาตรวัดน้ำในกรณีที่คุณภาพน้ำดิบอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ก็จะไม่ออกแบบให้มีระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำ ระบบผลิตจะเป็นเพียงการสูบน้ำจากบ่อบาดาลมาเก็บไว้ในถังน้ำใส และใช้เครื่องสูบน้ำสูบน้ำขึ้นไปบนหลอดสูง หรือสูบน้ำจากบ่อบาดาลส่งขึ้นหลอดสูงเลย

องค์ประกอบของระบบการผลิตน้ำประปาแบบบาดาล

1. ระบบน้ำดิบ ประกอบด้วย

1.1 บ่อน้ำบาดาล เป็นแหล่งน้ำที่เกิดจากน้ำฝนหรือน้ำผิวดินไหลซึมลงสู่ใต้ดิน และมักจะละลายเอาแร่ธาตุเจือปนลงไปด้วย ดังนั้น บ่อน้ำบาดาลแต่ละแห่งจะมีคุณภาพน้ำดิบและปริมาณที่แตกต่างกัน การนำมาใช้ในการผลิตประปาหรือระบบน้ำสะอาดต้องคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณให้เหมาะสมเพียงพอต่อการผลิต

1.2 เครื่องสูบน้ำดิบ ใช้สำหรับสูบน้ำจากบ่อน้ำบาดาลส่งไปผลิตเป็นน้ำประปา โดยเครื่องสูบน้ำจะติดตั้งอยู่ภายในบ่อน้ำบาดาล ตัวเครื่องสูบน้ำจะประกอบด้วย เครื่องสูบน้ำ และมอเตอร์ไฟฟ้า น้ำจะถูกสูบผ่านตามท่อเข้าสู่ระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำ โดยเครื่องสูบน้ำบาดาลจะเป็นเครื่องสูบน้ำแบบจมใต้น้ำ (ซับเมิซซิเบิล)

1.3 ท่อส่งน้ำดิบ ใช้สำหรับเป็นท่อส่งน้ำจากบ่อน้ำบาดาลมายังระบบผลิตประปา โดยส่วนมากจะใช้ท่อเหล็กอาบสังกะสี

2. ระบบผลิตน้ำ ประกอบด้วย

2.1 ระบบเติมอากาศ มีลักษณะเป็นถาดวางเรียงเป็นชั้นๆ ทำหน้าที่เพิ่มพื้นที่ให้น้ำดิบสัมผัสกับอากาศเพื่อให้เหล็กที่ละลายในน้ำจับตัวเป็นตะกอนสนิมเหล็ก ภายในถาดแต่ละชั้นอาจใส่ถ่านหุ้ดัมเพื่อทำหน้าที่ดูดกลิ่น

2.2 ถังกรองสนิมเหล็ก ทำหน้าที่รับน้ำจากระบบเติมอากาศ ภายในถังกรองจะบรรจุทรายกรองและกรวดกรองเรียงเป็นชั้น ๆ เพื่อทำหน้าที่ช่วยในการกรองสนิมเหล็กและเชื้อโรคบางส่วนออกจากน้ำดิบ

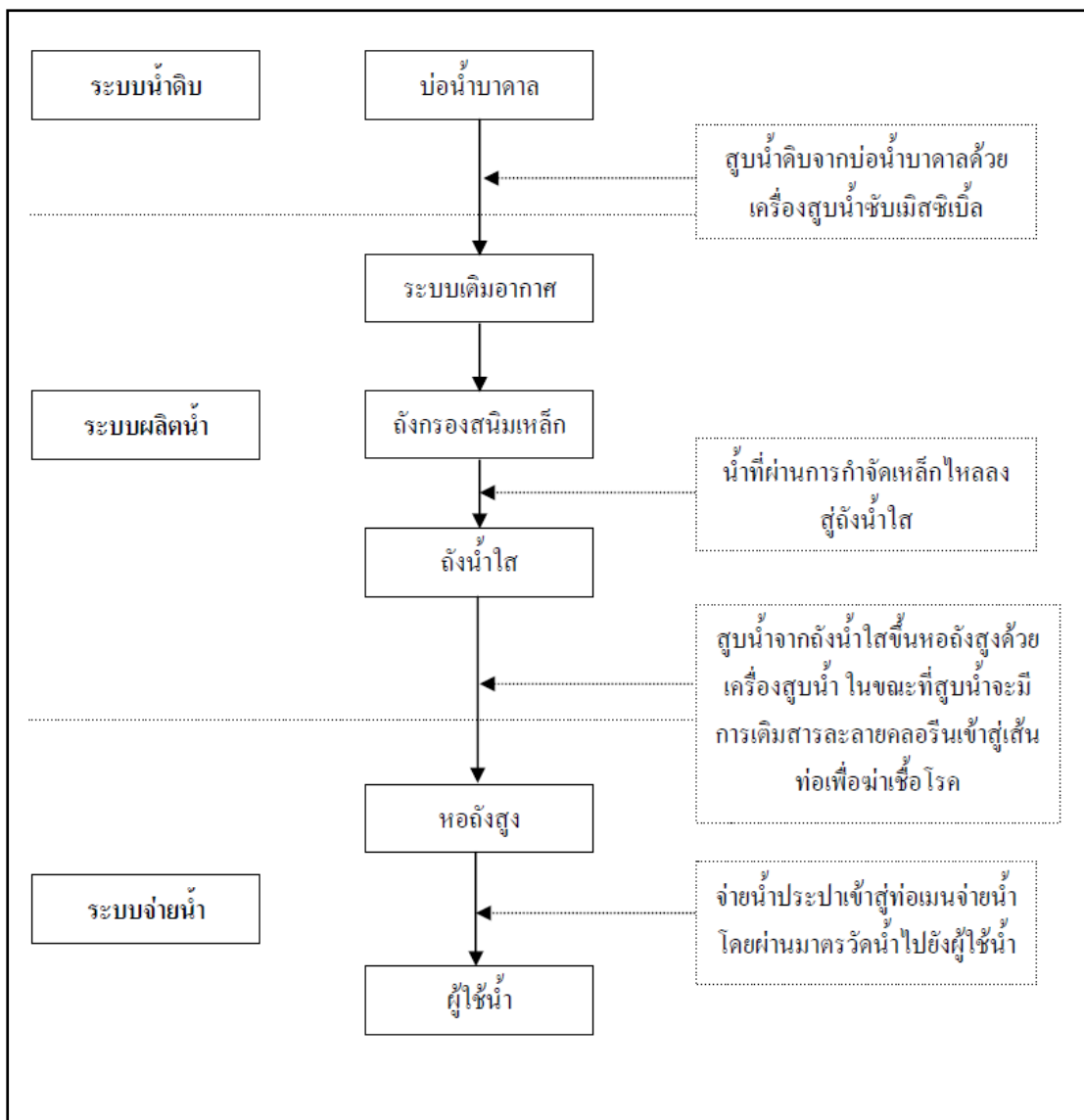
2.3 ระบบฆ่าเชื้อโรค ใช้การเติมสารละลายคลอรีน เพื่อฆ่าเชื้อโรคในระบบประปา

2.4 ถังน้ำใส ทำหน้าที่กักเก็บน้ำที่ผ่านจากถังกรองน้ำมาเก็บไว้ในถังน้ำใส

3. ระบบจ่ายน้ำ ประกอบด้วย

3.1 เครื่องสูบน้ำดี ใช้สำหรับสูบน้ำจากถังน้ำใสขึ้นหลอดสูง เพื่อจ่ายน้ำให้กับผู้ใช้ น้ำเครื่องสูบน้ำดีจะเป็นเครื่องสูบน้ำแบบหอยโข่ง

3.2 ท่อเมนจ่ายน้ำ ทำหน้าที่จ่ายน้ำประปาจากหลอดสูงส่งไปให้ผู้ใช้ผ่านมาตรวัดน้ำ ท่อเมนจ่ายน้ำส่วนใหญ่จะเป็นท่อพีวีซี และท่อเหล็กอาบสังกะสี

ภาพที่ 4 สรุปกระบวนการผลิตน้ำประปาบาดาล (สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ม.ป.ป.)

2. ประปาแบบผิวดิน

การผลิตน้ำประปาที่ใช้แหล่งน้ำผิวดินเป็นแหล่งน้ำดิบ เริ่มจากการสูบน้ำดิบจากแหล่งน้ำผิวดินเข้าสู่ระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำ เพื่อกำจัดตะกอนความขุ่น โดยน้ำดิบจะถูกส่งเข้าสู่ระบบกวนเร็ว ซึ่งจะมีการเติมสารละลายสารส้มและสารละลายปูนขาว โดยจะต้องเปิดจ่ายสารละลายสารส้มและสารละลายปูนขาวหลังเดินเครื่องสูบน้ำดิบ เพื่อทำลายเสถียรภาพของความขุ่นที่ปนอยู่ในน้ำดิบ หลังจากนั้นน้ำจะไหลผ่านระบบกวนช้า ที่มีลักษณะเป็นคลองให้น้ำไหลวนเวียนไปมา

เรียกว่า คลองวนเวียน เพื่อให้ความชุ่มที่ถูกลำลายเสถียรภาพแล้วรวมตัวกันเป็นก้อนตะกอนขนาดใหญ่ ที่เรียกว่า ฟล็อก โดยน้ำที่มีตะกอนจะไหลออกจากคลองวนเวียนเข้าสู่ถังตกตะกอน น้ำที่ไหลเข้าสู่ถังตกตะกอนจะมีความเร็วลดลง เนื่องจากถังตกตะกอนมีขนาดใหญ่กว่า และทำให้ตะกอนที่ปนมากับน้ำจะตกลงสู่ก้นถังตกตะกอน น้ำใสจะไหลออกจากถังตกตะกอนเข้าสู่ถังกรอง ซึ่งจะกำจัดตะกอนขนาดเล็กที่หลุดปนมากับน้ำที่ไหลจากถังตกตะกอนน้ำที่ผ่านการกรองจะไหลจากถังกรองเข้าสู่ถังน้ำใสเมื่อน้ำเต็มถังน้ำใสแล้วจึงหยุดการทำงานของเครื่องสูบน้ำดิบ และหยุดการจ่ายสารละลายสารส้มและสารละลายปูนขาว จากนั้นเปิดเครื่องสูบน้ำดีสูบน้ำจากถังน้ำใสขึ้นสู่หอถังสูง ในขณะที่สูบน้ำขึ้นสู่หอถังสูง จะมีการจ่ายสารละลายคลอรีนเข้าผสมกับน้ำที่ผ่านการกรองเพื่อฆ่าเชื้อโรคด้วยเครื่องจ่ายสารละลายคลอรีน เมื่อน้ำเต็มหอถังสูงจึงหยุดการทำงานของเครื่องสูบน้ำดีและเครื่องจ่ายสารละลายคลอรีน และมีการจ่ายน้ำจากหอถังสูงให้ผู้ใช้ผ่านมาตรวัดน้ำ

องค์ประกอบของระบบการผลิตน้ำประปาแบบผิวดิน

1. ระบบน้ำดิบ ประกอบด้วย

1.1 แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ แม่น้ำ น้ำตก ห้วย หนอง คลอง บึง อ่างเก็บน้ำ เขื่อนฝาย สระน้ำ เป็นต้น เป็นแหล่งน้ำที่จะนำไปใช้ในการผลิตเป็นน้ำประปา ซึ่งต้องคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณของแหล่งน้ำผิวดินให้เหมาะสมเพียงพอต่อการผลิต

1.2 เครื่องสูบน้ำดิบ ใช้สำหรับสูบน้ำจากแหล่งน้ำผิวดินส่งไปผลิตเป็นน้ำประปา โดยส่วนใหญ่จะเป็นเครื่องสูบน้ำแบบหอยโข่ง อาจติดตั้งอยู่ใน โรงสูบน้ำบนพื้นดิน หรือติดตั้งในโรงสูบบ แพลลอยแล้วแต่ความเหมาะสม ในบางครั้งเครื่องสูบน้ำดิบของระบบประปาผิวดิน อาจเป็นแบบจมน้ำ (ซับเมิสซิเบิล) ซึ่งติดตั้งในระบบรับน้ำดิบที่เรียกว่า ถังกรองได้น้ำ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแหล่งน้ำ และพื้นที่ที่ใช้ในการก่อสร้าง

1.3 ท่อส่งน้ำดิบ ใช้สำหรับเป็นท่อส่งน้ำจากแหล่งน้ำดิบมายังระบบผลิตประปา โดยส่วนมากจะใช้ท่อเหล็กอาบสังกะสี

2. ระบบผลิตน้ำ ประกอบด้วย

2.1 ระบบกวนเร็ว ออกแบบโดยใช้ไฮดรอลิกจัม น้ำดิบจะไหลผ่านไฮดรอลิกจัมอย่างรวดเร็ว และจะจ่ายสารละลายสารส้มและสารละลายปูนขาว เข้าผสมกับน้ำดิบที่ไหลผ่านไฮดรอลิกจัม และเพื่อให้ตะกอนน้ำดิบถูกลำลายเสถียรภาพ

2.2 ระบบกวนช้า ออกแบบโดยใช้คลองวนเวียน ทำหน้าที่กวนน้ำดิบเพื่อให้ น้ำที่ถูกผสมด้วยสารละลายสารส้มและสารละลายปูนขาวแล้ว ไหลผ่านคลองวนเวียนเพื่อให้ตะกอนของน้ำดิบรวมตัวกันมีขนาดและน้ำหนักเพิ่มขึ้น ถึงตกตะกอน ทำหน้าที่รับน้ำจากระบบรวมตะกอน ความเร็วของน้ำที่ไหลเข้าถังตกตะกอนจะลดลง จึงทำให้ตะกอนน้ำดิบที่มีน้ำหนัก

ตกตะกอนลงก้นถังตกตะกอน

2.3 ถังกรองน้ำ ทำหน้าที่รับน้ำจากถังตกตะกอน ภายในถังกรองจะบรรจุทรายกรอง และกรวดกรองเรียงเป็นชั้น ๆ เพื่อทำหน้าที่ช่วยในการกรองตะกอนความขุ่นขนาดเล็กของน้ำดิบ ที่หลุดมาจากถังตกตะกอนให้ติดค้างบริเวณชั้นทรายกรอง

2.4 ระบบฆ่าเชื้อโรค ใช้การเติมสารละลายคลอรีน เพื่อฆ่าเชื้อโรคในระบบประปา

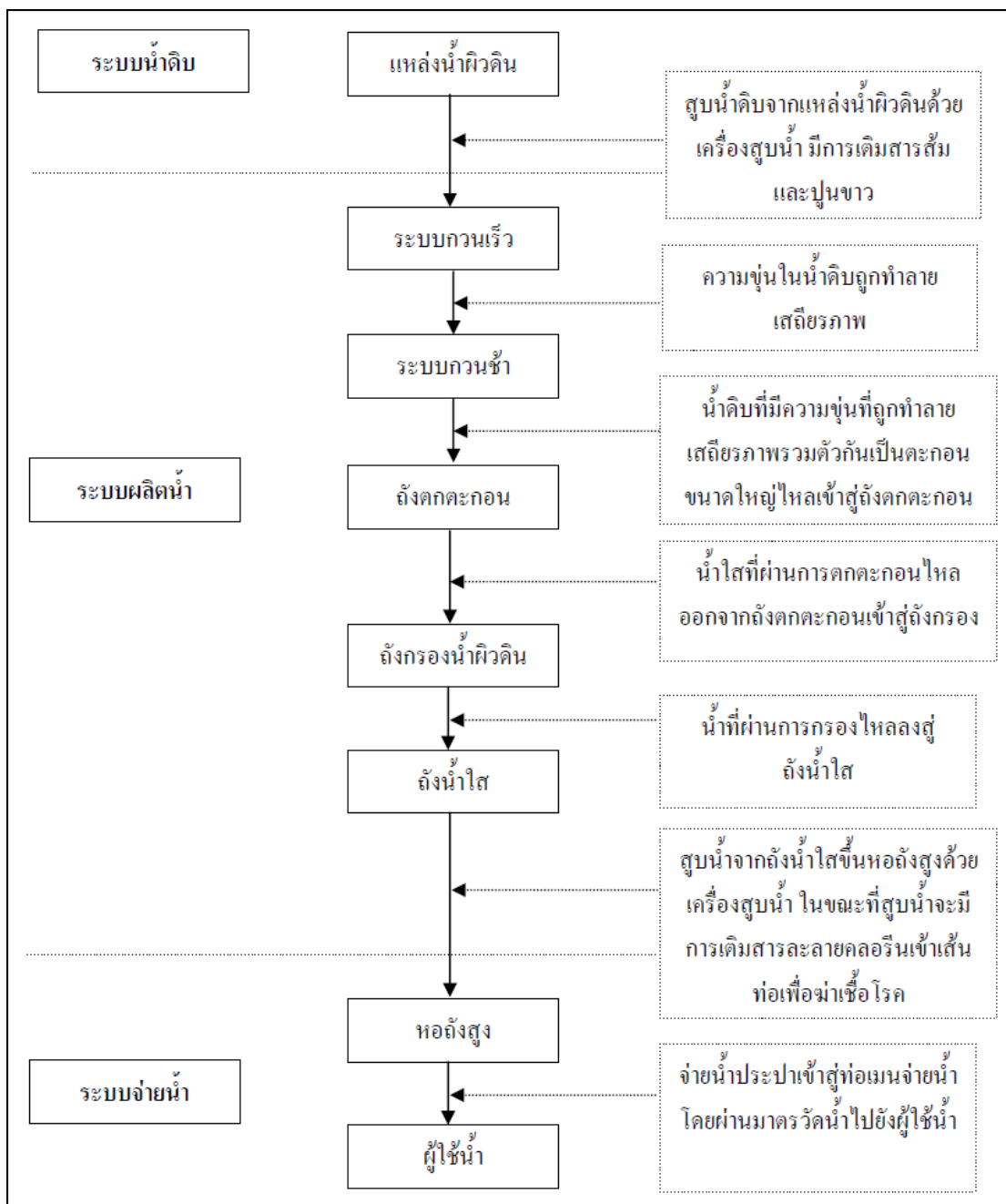
2.5 ถังน้ำใส ทำหน้าที่กักเก็บน้ำที่ผ่านจากถังกรองน้ำมาเก็บไว้ในถังน้ำใส

3. ระบบจ่ายน้ำ ประกอบด้วย

3.1 เครื่องสูบน้ำดี ใช้สำหรับสูบน้ำจากถังน้ำใสขึ้นหอดังสูง เพื่อจ่ายน้ำให้กับผู้ใช้น้ำ เครื่องสูบน้ำดีจะเป็นเครื่องสูบน้ำแบบหอยโข่ง

3.2 หอดังสูง ทำหน้าที่สร้างแรงดันน้ำ และรักษาแรงดันน้ำให้สม่ำเสมอ เพื่อจ่ายน้ำประปาให้แก่ผู้ใช้น้ำ

3.3 ท่อเมนจ่ายน้ำ ทำหน้าที่จ่ายน้ำประปาจากหอดังสูงส่งไปให้ผู้ใช้น้ำโดยผ่านมาตรวัดน้ำ ท่อเมนจ่ายน้ำส่วนใหญ่จะเป็นท่อพีวีซี และท่อเหล็กอาบสังกะสี

ภาพที่ 5 สรุปกระบวนการผลิตน้ำประปาผิวดิน (สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ม.ป.ป.)

แนวทางการบริหารกิจการประปา

การที่ระบบน้ำสะอาดหรือระบบประปาหมู่บ้านจะสามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพได้นั้นนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับโครงสร้างของระบบประปาหรือระบบน้ำสะอาดเพียงอย่างเดียว หากแต่สิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งก็คือ “การมีระบบบริหารจัดการที่ดี” ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้เสนอแนวทางการดำเนินการดังนี้

การจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ

สมาชิกของกลุ่มผู้ใช้น้ำ หมายถึง ผู้ใช้น้ำทุกคนที่ใช้น้ำจากประปาหมู่บ้านกล่าวคือ ภายหลังจากการดำเนินการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านเสร็จสิ้น จะมีการรวมกลุ่มของสมาชิกผู้ใช้น้ำ เพื่อทำหน้าที่หรือร่วมมือกันในการดูแลและบำรุงรักษาระบบประปา ตลอดจนตรวจสอบการบริหารงาน แสดงความคิดเห็น และให้ความร่วมมือในการบริหารงานของคณะกรรมการบริหารกิจการประปาหมู่บ้านให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การประชุมสมาชิกผู้ใช้น้ำต้องมีสมาชิกเข้าประชุมเกินกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกผู้ใช้น้ำทั้งหมดจึงถือว่าครบองค์ประชุม

หน้าที่ของสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ประกอบด้วย

1. คัดเลือกตัวแทนเป็นคณะกรรมการบริหารกิจการประปาหมู่บ้าน
2. ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของประปาหมู่บ้าน ทั้งนี้ การออกระเบียบข้อบังคับของกิจการประปาจะต้องผ่านความเห็นชอบของสมาชิกผู้ใช้น้ำประปาอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกผู้ใช้น้ำประปา โดยจะต้องไม่ขัดกับข้อกำหนดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. ตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการบริหารกิจการประปาหมู่บ้านตลอดจนทุกท่วง เมื่อเห็นว่าคณะกรรมการบริหารไม่ดำเนินการตามนโยบายที่วางไว้
4. ร่วมมือในการบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้านให้ดำรงอยู่ได้ตลอดไป

การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารกิจการประปาหมู่บ้าน

กิจการประปานั้นเป็นทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ได้มอบให้คณะกรรมการบริหารกิจการประปาเป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการ ซึ่งคณะกรรมการมาจากการเลือกตั้งของสมาชิกผู้ใช้น้ำประปาส่วนใหญ่ โดยในการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการจะพิจารณาจากปริมาณงาน หรือจากจำนวนสมาชิกผู้ใช้น้ำ แต่อย่างน้อยจะต้องประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เภรัญญิก และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. วางระเบียบใช้บังคับในการบริหารกิจการประปา โดยผ่านความเห็นชอบจากสมาชิกผู้ใช้น้ำ

2. บริหารกิจการประปาให้เป็นไปตามข้อบังคับ และให้เกิดความก้าวหน้า และบริการประชาชนได้อย่างทั่วถึงตลอด 24 ชั่วโมง
3. พิจารณานุญาต หรือ งดจ่ายน้ำให้แก่สมาชิก โดยคำนึงถึงประโยชน์ของกิจการประปาเป็นหลัก
4. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ และรายงานผลการดำเนินงานให้สมาชิกผู้ใช้น้ำตามท้องถิ่นที่กำหนด
5. ควบคุม ดูแล การทำงานของเจ้าหน้าที่ของประปา
6. จัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในกรณีที่งบประมาณของประปาไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานของกิจการประปา

การวางระบบบริหารด้านการเงิน

การบริหารด้านการเงิน จะเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระบบประปา โดยจะต้องมีการกำหนดระเบียบขึ้นมาเพื่อควบคุมระบบทางการเงิน ดังนี้

1. การจัดทำทะเบียนผู้ใช้น้ำและบันทึกการจดมาตรน้ำ เพื่อทราบอัตราการใช้น้ำแต่ละครัวเรือน และทราบสถิติการใช้น้ำว่ามีเปลี่ยนแปลงอย่างไร
2. การออกใบเสร็จรับเงิน-จ่ายเงิน เพื่อใช้เป็นหลักฐานการรับ หรือการชำระหนี้ต่าง ๆ
3. การกำหนดคนรับผิดชอบในการดำเนินการด้านการเงิน
4. การจัดทำรายงานรายรับ-รายจ่ายทั้งประจำเดือนและปี เพื่อเปรียบเทียบสถิติการรับ และการจ่ายในแต่ละเดือนและปี เพื่อสรุปผลการดำเนินงาน

4. มาตรฐานการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ

มาตรฐานการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะจำเป็นต้องดำเนินการโดยคำนึงถึงหลักวิชาการ เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นสำคัญ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

3.1 มาตรฐานความส่องสว่าง

- 3.1.1 ถนนสายหลัก ถนนสายรอง ทางแยก วงเวียนที่ไม่มีสัญญาณไฟจราจร

ตารางที่ 4 ความต้องการแสงสว่างสำหรับไฟถนน (สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ม.ป.ป.)

ประเภทถนน	ความส่องสว่างเฉลี่ยวัดในแนวระดับต่ำสุด
1. ถนนสายหลัก	15
2. ถนนสายรอง	10
3. ทางแยก	22
4. วงเวียนที่ไม่มีสัญญาณไฟจราจร	15

3.1.2 สวนสาธารณะ ตลาด สนามเด็กเล่น ลานจอดรถสาธารณะ ลานกีฬาชุมชน สะพานสะพานลอยคนข้าม ทางเดินเท้า ทางม้าลาย ศาลาที่พักผู้โดยสารรถประจำทาง ป้ายจอดรถประจำทาง (ไม่มีศาลา)

ตารางที่ 5 ความต้องการแสงสว่างสำหรับสวนสาธารณะ ตลาด สนามเด็กเล่น ลานจอดรถสาธารณะ ลานกีฬาชุมชน สะพานสะพานลอยคนข้าม ทางเดินเท้า ทางม้าลาย ศาลาที่พักผู้โดยสารรถประจำทาง ป้ายจอดรถประจำทาง (ไม่มีศาลา) (สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ม.ป.ป.)

ชนิดของพื้นที่	ความส่องสว่างเฉลี่ยวัดในแนวระดับต่ำสุด(lux)
สวนสาธารณะ	10
ในตลาด (ในอาคาร)	100
ลานตลาด (นอกอาคาร)	30
สนามเด็กเล่น	50
ลานจอดรถสาธารณะ	15
ลานกีฬาชุมชน	50
สะพาน	30
สะพานลอยคนข้าม	15
ทางเดินเท้า (ฟุตบอล)	7
ทางม้าลาย	45
ศาลาที่พักผู้โดยสารรถประจำทาง	30
ป้ายจอดรถประจำทาง (ไม่มีศาลา)	7

ระยะห่างของจุดติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ

หมายถึง ระยะห่างระหว่างจุดติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง ซึ่งหากเป็นการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะตามแนวถนนก็จะติดตั้งดวงโคมที่เสาไฟฟ้าของการไฟฟ้า ฯ ตามแนวถนนนั้นระยะห่างระหว่างเสาของการไฟฟ้า ฯ จะกำหนดไว้ประมาณ 20 เมตร 40 เมตร และ 80 เมตร ขึ้นอยู่กับขนาดของสายไฟฟ้าที่พาดบนเสาไฟฟ้า ดังนั้นการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะตามแนวถนนจึงจะใช้ระยะห่างระหว่างเสาดังกล่าว แต่บางแห่งเสาไฟฟ้าปักไว้ในเขตทางที่อยู่ห่างถนนมาก (เขตทาง 30-40 เมตร) หากติดตั้งที่เสาไฟฟ้าจะไม่สามารถให้แสงสว่างได้ตามต้องการ จำเป็นที่จะต้องใช้โคมไฟพร้อมเสาควงโคมหรือเสาคอนกรีตเพื่อติดตั้งตามไหล่ทางหรือทางเท้า ซึ่งสามารถกำหนดระยะห่างได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ต้องจัดให้มีระดับแสงสว่างเป็นไปตามมาตรฐานความส่องสว่าง

4. นโยบายและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น เป็นการกำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นที่มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ของท้องถิ่นในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดผลที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายนโยบายที่ผู้บริหารท้องถิ่นได้กำหนด เป็นแผนแม่บทที่กำหนดแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาที่ตอบสนองต่อปัญหา หรือศักยภาพในบางประเด็นที่จะต้องอาศัยการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในทุกระดับ พร้อมทั้งจะนำไปสู่ภาคปฏิบัติ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องไปจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นต่อไป นโยบายการพัฒนาของผู้บริหารท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงมี 9 ข้อ ดังนี้

1. นโยบายด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1.1 ถนน ถนนภายในตำบลจะได้รับการก่อสร้าง พัฒนา และปรับปรุงซ่อมแซมให้ประชาชนใช้สัญจรไปมาได้อย่างสะดวก ปลอดภัย ในทุกฤดูกาล โดยจัดลำดับความสำคัญของการแก้ปัญหาไว้ในแผนปฏิบัติการตามความต้องการของประชาคม และภายใต้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล พร้อมทั้งจะประสานขอความร่วมมือขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ๆ อีกทางหนึ่งด้วย

1.2 ไฟฟ้า ดำเนินการสำรวจผู้ที่ไม่มีไฟฟ้าใช้และขอขยายเขตเพิ่มเติมหรือจัดหาให้ได้ใช้อย่างทั่วถึง ไฟฟ้าสาธารณะทั้งของเก่าและขยายเขตเพิ่มเติมตามถนน ขอ ให้ได้รับแสงสว่างมากกว่าในปัจจุบัน

1.3 แหล่งน้ำ จัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

ในการแก้ปัญหาภัยแล้ง และวางแผนบริหารน้ำอุปโภค บริโภค แก่ประชาชนในฤดูแล้งอย่างทั่วถึง

1.4 การสื่อสาร ดำเนินการจัดหาวิทยุสื่อสารให้กับ อปพร. และเจ้าหน้าที่ อบต.

ให้เพียงพอ และติดต่อประสานงานกับองค์การโทรศัพท์ เพื่อจัดตั้งตู้โทรศัพท์สาธารณะ

ให้ครอบคลุมและกระจาย ทุกหมู่บ้าน

2. นโยบายด้านการศึกษา

2.1 ให้การสนับสนุนการศึกษาอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน อาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) สื่อการเรียนการสอน พร้อมทั้งนิเทศและติดตามอย่างสม่ำเสมอ

2.2 สนับสนุนอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) แก่เด็กอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.3 ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ทางด้านวิชาชีพ ด้านวิชาการทักษะของกลุ่มต่าง ๆ

2.4 ส่งเสริมและสนับสนุนทุนการศึกษา และอุปกรณ์การศึกษาแก่เด็กที่ยากจนตามความเหมาะสมและจำเป็น

3. นโยบายด้านการเมืองการปกครอง

3.1 เน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วม โดยผ่านความเห็นชอบจากประชาคมระดับหมู่บ้าน หรือระดับตำบลแล้วแต่กรณี

3.2 ส่งเสริมประชาคมเข้มแข็ง โดยการสนับสนุนในการทำกิจกรรมของประชาคม ส่งเสริมการประชุมการแก้ปัญหาในพื้นที่ฐานของประชาคม

3.3 ส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ ทำงานอย่างบูรณาการทั้งฝ่ายปกครอง ผู้นำชุมชน ผู้นำหมู่บ้าน และผู้นำกลุ่มต่าง ๆ

3.4 ส่งเสริมการเรียนรู้ทางการเมือง การปกครอง การบริหารงานแก่สมาชิกสภา อบต. ผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไป ตามโอกาสอันสมควร

4. นโยบายด้านเศรษฐกิจ

4.1 สนับสนุนกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ภายในตำบลที่ใช้งบประมาณและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่ม

4.2 จัดศึกษาดูงาน จัดกิจกรรมความรู้แก่กลุ่มอาชีพ เสริมทักษะในการทำงานให้เข้มแข็ง

4.3 ประสานงานกับหน่วยงานอื่นในการเสริมสร้างความรู้ ให้ความช่วยเหลือกลุ่มอาชีพต่าง ๆ

4.4 จัดโครงการ กิจกรรม เพื่อเสริมรายได้ให้กับครอบครัวที่ตกเกณฑ์ จปฐ.

เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ และแก้ปัญหาความยากจนระดับหนึ่ง

4.5 ตำรวจผู้ว่างงาน ผู้มีรายได้น้อย เพื่อขึ้นทะเบียนไว้และส่งให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดหางานให้ตรงตามความต้องการของผู้ว่างงานต่อไป

5. นโยบายด้านสาธารณสุข

5.1 ร่วมมือกับสาธารณสุขประจำตำบลสม. แต่ละหมู่บ้าน จัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชนทุกระดับ และส่งเสริมให้มีการตรวจสุขภาพประจำปีทุกคน ตามแนวนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข

5.2 เฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาพร้อมป้องกันโรคติดต่อต่าง ๆ ตามประกาศของทางราชการอย่างสม่ำเสมอ และรวดเร็ว

5.3 สนับสนุนด้านงบประมาณตามโครงการด้านสาธารณสุข

5.4 สนับสนุนการแก้ไขปัญหาเสพติดทุกรูปแบบ

5.5 ส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของอสม. หมู่บ้านอย่างทั่วถึง

6. นโยบายด้านกีฬา ศาสนา และวัฒนธรรมประเพณี

6.1 จัดกิจกรรมแข่งขันกีฬาระหว่างหมู่บ้านทุกปี

6.2 ส่งเสริมการออกกำลังกายแก่เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ โดยจัดหาอุปกรณ์กีฬาตามความต้องการของผู้เล่น และสภาพพื้นที่ของหมู่บ้าน

6.3 ร่วมกับประชาชน ผู้นำหมู่บ้าน จัดงานประเพณีต่าง ๆ หรือสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง

6.4 ส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนาทุกวัดในพื้นที่ตำบลหนองแวง โดยเน้นให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมมากขึ้น

6.5 ส่งเสริมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา และกิจกรรมวันสำคัญทางราชการอย่างสม่ำเสมอ

7. นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

7.1 บำรุงรักษาแหล่งน้ำตามธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง

7.2 รณรงค์การกำจัดขยะ และการบริหารจัดการจัดเก็บ การทิ้งขยะ โดยร่วมกับประชคมหมู่บ้าน และสาธารณสุขประจำตำบล

7.3 สร้างเตาเผาขยะ

7.4 สนับสนุนการรักษาความสะอาดถนน ทางเดินภายในหมู่บ้าน

7.5 สนับสนุนการปลูกต้นไม้ทุกหมู่บ้าน เพื่อลดภาวะโลกร้อนและเพิ่มอากาศบริสุทธิ์ให้กับประชาชนทั่วไป

8. นโยบายด้านสวัสดิการและสังคมสงเคราะห์

8.1 ดำเนินงานผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ ผู้ด้อยโอกาส เพื่อจัดหางบประมาณช่วยเหลือต่อไป

8.2 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

8.3 จัดตั้งงบประมาณช่วยเหลือในกรณีเกิดอุทกภัยวาตภัย และอัคคีภัย

8.4 จัดตั้งงบประมาณสร้างและซ่อมแซมบ้านผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส

9. นโยบายด้านอื่น ๆ

9.1 พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่

9.2 สร้างระเบียบวินัย และวัฒนธรรมในองค์กรให้ทุกคนยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

9.3 บริหารบุคลากร โดยใช้ระบบคุณธรรม ผู้ทำความดีผลงานเป็นที่ประจักษ์

จะได้รับรางวัล ผู้กระทำความผิดหรือบกพร่องในหน้าที่จะได้รับการลงโทษ

9.4 เร่งรัดปรับปรุงระบบการจัดเก็บรายได้ให้เพิ่มมากขึ้น ภายใต้ระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้

9.5 รักษาและเสริมสร้างวินัยทางการคลัง โดยใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัด โปร่งใส คุ่มค่าและคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

9.6 จัดกิจกรรมตามโครงการต่าง ๆ ที่อาจทำขึ้นตามความประสงค์ของประชาคม โดยมุ่งเน้นยึดผลที่ได้ให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นที่ที่สุด

9.7 จัดทำโครงการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล อาทิเช่น โครงการเตรียมการเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

9.8 จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อบูรณาการกับหน่วยงานอื่น ๆ

9.9 ปรับปรุงภูมิทัศน์ สถานที่ตั้งของ อบต. หนองแวง ให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นตามประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นจากการสำรวจข้อมูลจากแผนชุมชนทั้ง 7 หมู่บ้าน ประกอบกับจากการระดมความคิดโดยกระบวนการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นหมู่บ้าน ซึ่งประชาชนมีส่วนร่วมจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแบบบูรณาการ สรุปประเด็นจากสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนา ดังนี้ ด้านคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐาน

ลักษณะปัญหา

1. ไฟฟ้า ประปา ไม่ทั่วถึงครอบคลุม
2. เส้นทางคมนาคมติดต่อในหมู่บ้านยังไม่สะดวกและไม่ทั่วถึง
3. สะพานบางแห่งชำรุดทรุดโทรม

4. ปัญหาน้ำท่วมขังในหมู่บ้าน
5. น้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ยังไม่เพียงพอ
6. ไฟฟ้าสาธารณะยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่
7. แหล่งกักเก็บน้ำจืดไม่เพียงพอ
8. น้ำดื่ม น้ำใช้ ในหมู่บ้านยังไม่สะอาด

ความต้องการ

1. ก่อสร้าง ปรับปรุง เส้นทางคมนาคมให้สะดวก ทวีถึงและครอบคลุมทุกหมู่บ้าน
2. ก่อสร้าง ปรับปรุง สะพานที่ชำรุด และสร้างท่อลอดเหลี่ยมเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วมขัง
3. ขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะให้ครอบคลุมและทั่วถึง
4. ก่อสร้างฝายน้ำล้น ขุดลอกคลอง สระเก็บพักน้ำ
5. จัดหาแหล่งกักเก็บน้ำจืด และจัดหาเครื่องกรองน้ำสะอาด ในการอุปโภค บริโภค

คำขวัญของตำบลหนองแวง

“บารมีหลวงปู่หมื่นคู่บ้าน ชารช่วยมะโหด ไหลริน ถิ่นวัฒนธรรมไหว้ศาลปู่ตา ชาว
ประชาร่วมใจ นำท้องถิ่นไทยสู่อาเซียน”

วิสัยทัศน์ (Vision) ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง

“น้ำไหล ไฟสว่าง ทางดี ประชาชนมีความสุข”

พันธกิจ (Mission) ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง

1. การพัฒนาด้านสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความสงบเรียบร้อย
2. และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
2. การพัฒนาการคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐาน โดยพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับ
สาธารณูปโภค/ สาธารณูปการและแหล่งน้ำต่าง ๆ
3. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ โดยส่งเสริมการประกอบอาชีพ ยกย่องการค้า การเกษตร
การใช้ปุ๋ยชีวภาพ การส่งเสริมสินค้าภายในชุมชนและสนับสนุนกลุ่มอาชีพต่าง ๆ
4. การพัฒนาด้านการเมืองการบริหารจัดการ โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
การพัฒนาบุคลากร การจัดหาและปรับปรุงเครื่องมือเครื่องใช้ให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ
5. การพัฒนาเด็ก เยาวชนและประชาชนให้ได้รับการศึกษาและอบรมให้มี ความรู้
คุณธรรม จริยธรรม รวมไปถึงการจัดทุนการศึกษาให้กับเยาวชนในพื้นที่
6. ส่งเสริมและสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณีวัฒนธรรมพื้นบ้าน และปรัชญา
ชาวบ้าน

เป้าประสงค์หลักในการพัฒนา

1. การคมนาคมทางบกขนส่งมีความสะดวกรวดเร็ว บ้านเมืองน่าอยู่พร้อม
สาธารณูปโภค/ สาธารณูปการครบครัน
2. ส่งเสริมการปลูกพืชผักสวนครัว ยึดปรัชญาหลักเศรษฐกิจพอเพียง
3. พัฒนาด้านแหล่งน้ำตามธรรมชาติเพื่อการอุปโภค/บริโภคและเพื่อการเกษตร
พร้อมส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. ส่งเสริมการพัฒนากลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในพื้นที่
5. ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความสงบเรียบร้อยและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
6. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนภายในตำบล
7. ส่งเสริมกิจการศาสนา สืบสานวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น พร้อมทั้งภูมิปัญญา
ชาวบ้าน
8. ส่งเสริมกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ
9. จัดให้มีการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและเสริมสร้างความเข้มแข็ง
ของชุมชน
10. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์
11. พัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน ให้มีความรู้ คุณธรรม และจริยธรรมในการปฏิบัติงาน
12. ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจของประชาชนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง
และระบอบประชาธิปไตย
13. จัดหาอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง
ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาด้านคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐาน
ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง ดังนี้
  1. การก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษา ซ่อมแซม ถนน สะพาน ทางเท้า ระบบจราจร
และอาคารสถานที่ต่าง ๆ
  2. การก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม ระบบประปา ระบบระบายน้ำ รางน้ำ ท่อน้ำ
และท่อลอดเหลี่ยม
  3. การพัฒนาด้านไฟฟ้าสาธารณะให้ครอบคลุมทุกพื้นที่
พันธกิจ การพัฒนาด้านคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐานโดยพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับ
สาธารณูปโภค/ สาธารณูปการและแหล่งน้ำต่าง ๆ

พันธกิจที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ คือ น้ำไหล ไฟสว่าง ทางดี
 เข้าประสงค์ ถนน ประปา ไฟฟ้า มีความสะดวกครบครัน
 เข้าประสงค์ในการพัฒนาตามพันธกิจ คือ การคมนาคมขนส่งมีความสะดวกรวดเร็ว
 บ้านเมืองน่าอยู่ สาธารณูปโภค/ สาธารณูปการครบครัน
 ตัวชี้วัดระดับเข้าประสงค์
 เกณฑ์ในเชิงปริมาณ: ถนน ประปา ไฟฟ้า ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น
 คุณภาพ: ประชาชนมีความสะดวกสบายด้านการสาธารณูปโภค และปลอดภัยจาก
 อันตรายต่าง ๆ

ตารางที่ 6 กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล
 หนองแวง (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง, 2558)

แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับแนวทางการพัฒนา
1. การก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษา ซ่อมแซม ถนน สะพาน ทางเท้า ระบบ จราจร และอาคารสถานที่ต่าง ๆ	เชิงปริมาณ: จำนวนเพิ่มขึ้นของถนนภายในชุมชน ปีละ 8 เส้น เชิงคุณภาพ: การคมนาคมสะดวก เร็วขึ้น มีความปลอดภัยในการเดินทาง
2. การก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม ระบบประปา ระบบระบายน้ำ รังน้ำ ท่อ น้ำและท่อลอดเหลี่ยม	เชิงปริมาณ: จำนวนเพิ่มขึ้นของระบบประปา ภายในชุมชน เชิงคุณภาพ: มีระบบประปาเพิ่มขึ้นปี 2 ระบบ
3. การพัฒนาด้าน ไฟฟ้าสาธารณะ ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่	เชิงปริมาณ: จำนวนเพิ่มขึ้นของระบบไฟฟ้า ภายในชุมชน เชิงคุณภาพ: มีการติดตั้ง ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 3 สาย

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักงานปลัด ฯ ส่วนโยธา ส่วนการคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง

ความเชื่อมโยง

ยุทธศาสตร์จังหวัด: ยุทธศาสตร์ที่ 1 เพื่อประสิทธิภาพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ให้สามารถ
 ดำเนินการขนส่งและกระจายสินค้าได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ตรงเวลา และประหยัด สนับสนุนการ
 เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ของภูมิภาคอินโดจีน

ข้อมูลโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง

1. ข้อมูลพื้นฐาน

ประวัติความเป็นมา

ตำบลหนองแวงเดิมอยู่ในเขตพื้นที่ของตำบลโนนหมากเค็ง อำเภอพัฒนานคร จังหวัดปราจีนบุรี ต่อมาปีพ.ศ. 2514 เรืออากาศเอกสมศักดิ์ โสมาภา เป็นนายอำเภอพัฒนานคร พิจารณาเห็นว่าพื้นที่ของตำบลโนนหมากเค็ง มีพื้นที่กว้างใหญ่ทำให้การปกครองดูแลของกำนันไม่ทั่วถึงราษฎรในพื้นที่ห่างไกลได้รับความยากลำบากในการแจ้งเกิด แจ้งตาย และแจ้งย้ายเข้า ย้ายออก จึงได้แยกตำบลโนนหมากเค็ง ในส่วนพื้นที่ด้านทิศตะวันออก ซึ่งประกอบไปด้วยพื้นที่บ้านบูกะสัง บ้านหนองหล่ม บ้านหนองแวง บ้านหนองหมูและบ้านน้อยนาคำ มาเป็นตำบลให้ชื่อว่า ตำบลหนองแวง ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ 31,387 ไร่ (51.2 ตารางกิโลเมตร) และมีอาณาเขต ดังนี้

ตารางที่ 7 รายชื่อหมู่บ้าน และชื่อกำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง, 2558)

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	รายชื่อกำนันและผู้ใหญ่บ้าน
1	บ้านหนองแวง	นายบุญลือ บุตรหนัน กำนันตำบลหนองแวง
2	บ้านบูกะสัง	นายมงคล พลยุทธ
3	บ้านบูกะสัง	นายเสน่เรียเต็ม
4	บ้านหนองหล่ม	นายไพเวช จำนงค์จิตร
5	บ้านหนองแวง	นายทำนอง สังข์ชม
6	บ้านหนองหมู	นายสมพิศ สังข์ศิริ
7	บ้านน้อยนาคำ	นายทองหล่อ สายทอง

ที่ตั้ง/ อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลหนองน้ำใส	อำเภอพัฒนานคร
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลหันทราย	อำเภอรัษฎาประเทศ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลโนนหมากเค็ง	อำเภอพัฒนานคร
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลพัฒนานคร	อำเภอพัฒนานคร

โดยมีลำห้วยไหลผ่าน 2 สาย ห้วยมะโหดใหญ่ กับห้วยมะโหดเล็ก และมีลำห้วยสายรอง 4 สาย คือ ห้วยซ่ง, ห้วยค้ำ, ห้วยกุดตาโป้, ห้วยปลาถุ้ง การทำนาปีละ 1 ครั้ง ใช้น้ำฝน

ตารางที่ 8 จำนวนครัวเรือนและประชากรในตำบลหนองแวง พ.ศ. 2558 (องค์การบริหาร
ส่วนตำบลหนองแวง, 2558)

หมู่ที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร		
		ชาย	หญิง	รวม
1	124	181	233	414
2	119	200	183	383
3	181	259	294	553
4	265	505	509	1,014
5	140	222	280	502
6	149	297	297	594
7	87	144	155	299
รวม	1,065	1,808	1,951	3,759

อบต. ยกฐานะจากสภาตำบลเป็น อบต. เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2540 จนถึงปัจจุบัน
มีคณะผู้บริหาร 4 คน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 14 คน พนักงานส่วนตำบล
จำนวน 7คน ลูกจ้างประจำ จำนวน 1 คน พนักงานจ้างตามภารกิจ จำนวน 8 คน พนักงานจ้างทั่วไป
จำนวน 2 คน ดังนี้

ตารางที่ 9 รายชื่อคณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง (องค์การบริหาร
ส่วนตำบลหนองแวง, 2558)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1	นายทวี พงษ์ประเสริฐ	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
2	นายโสภี ทุมพล	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
3	นายสุราษฎร์ โสมากุล	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
4	นายสุชาติ หงษ์ทอง	เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
5	นางสาวพรพนา จำปาแก้ว	ที่ปรึกษานายก

สถานะทางการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง มีแหล่งที่มาของรายรับ และรายจ่ายหลายประเภท ดังนี้

1. รายรับ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง มีรายได้ที่จัดเก็บเอง รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้องค์การบริหารส่วนตำบล และเงินอุดหนุนจากรัฐบาล ดังนี้ ตารางสถิติแสดงรายรับจริงขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556-2558

ตารางที่ 10 ข้อมูลด้านรายรับขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง, 2558)

รายรับ	รายรับจริง ปี พ.ศ. 2556	ประมาณการ ปี พ.ศ. 2557	ประมาณการ ปี พ.ศ. 2558
รายได้จัดเก็บ			
หมวดภาษีอากร	75,649.83	80,000	109,500
หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต	23,927.54	21,500	32,400
หมวดรายได้จากทรัพย์สิน	88,681.82	66,500	58,000
หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด	52,680	22,000	26,500
รวมรายได้จัดเก็บ	240,939.19	190,000	226,400
รายได้ที่รัฐบาลเก็บแล้วจัดสรรให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น			
หมวดภาษีจัดสรร	15,954,727.71	10,750,000	10,883,000
รวมรายได้ที่รัฐบาลเก็บแล้วจัดสรร ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	15,954,727.71	10,750,000	10,883,000
รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น			
หมวดเงินอุดหนุนทั่วไป	5,364,977	5,800,000	6,350,000
หมวดเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	4,718,864	-	-

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายรับ	รายรับจริง ปี พ.ศ. 2556	ประมาณการ ปี พ.ศ. 2557	ประมาณการ ปี พ.ศ. 2558
รวมรายได้ที่รัฐบาลอุดหนุน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	10,083,841	5,800,000	6,350,000
รวม	26,279,507.90	16,740,000	17,459,400

2. รายจ่าย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง มีรายจ่าย ดังนี้

ตารางที่ 11 สถิติรายจ่ายจริงขององค์การบริหารส่วนตำบล ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556-2558
(องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง, 2558)

งบ	รายจ่ายจริง ปี พ.ศ. 2556	ประมาณการรายจ่าย ปี พ.ศ. 2557	ประมาณการรายจ่าย ปี พ.ศ. 2558
งบกลาง	787,740	614,990.00	490,200
งบบุคลากร	4,356,860	5,502,920.00	6,374,900
งบดำเนินการ	5,298,000	5,482,800.00	5,792,800
งบลงทุน	1,455,400	3,470,200.00	2,391,000
งบเงินอุดหนุน	1,894,500	1,609,500.00	2,410,500
รวม	13,792,500	16,680,410	17,459,400

2. โครงสร้างองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2542 มาตรา 72 การบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 บัญญัติให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล (ก.อบต.จังหวัด) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้เหมาะสมกับลักษณะการบริหารและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้ในการกำหนดโครงสร้างส่วนราชการให้คำนึงถึงความต้องการและความเหมาะสมของ

องค์การบริหารส่วนตำบล โดยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ได้แบ่งโครงสร้างส่วนราชการไว้ ดังนี้ (สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง , 2558)

1. สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่และความรับผิดชอบงานบริหารทั่วไปหรือเลขานุการพิจารณา ศึกษา วิเคราะห์ ทำความเห็น สรุปรายงาน เสนอแนะ และดำเนินการปฏิบัติงานที่ต้องใช้ความชำนาญพิเศษเกี่ยวกับงานบริหารทั่วไปหรืองานเลขานุการ โดยควบคุมตรวจสอบการจัดการงานต่าง ๆ หลายด้าน เช่น งานธุรการ งานบุคคล งานนิติกร งานประชาสัมพันธ์ งานระเบียบ งานนโยบายและแผน งานควบคุมและส่งเสริมการท่องเที่ยว งานรักษาความสงบเรียบร้อย งานจัดระบบงาน งานการเงินและบัญชี งานพัสดุ งานจัดพิมพ์ และแจกจ่ายเอกสาร งานระเบียบและสัญญา งานรวบรวมข้อมูลสถิติ งานแปลเอกสาร งานเตรียมเรื่องและเตรียมการสำหรับการประชุม งานบันทึกเรื่องเสนอที่ประชุม งานทำรายงานประชุม และรายงานอื่น ๆ งานติดต่อกับหน่วยงานและบุคคลต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ การติดตามผลการปฏิบัติตามคำสั่งหัวหน้าส่วนราชการ งานติดตามผลงาน เป็นต้น ตอบปัญหา และชี้แจงเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับงานในหน้าที่ ฝึกอบรมและให้คำปรึกษาแนะนำในการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ระดับรองลงมา เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการต่าง ๆ ตามที่ได้รับการแต่งตั้ง เข้าร่วมประชุมในการกำหนดนโยบายการปฏิบัติงาน พิจารณาวางอัตรากำลังเจ้าหน้าที่และงบประมาณของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ติดต่oprสานงาน วางแผน มอบหมายงาน วินิจฉัย สั่งการ ควบคุม ตรวจสอบ ให้คำปรึกษาแนะนำ ปรับปรุงแก้ไข ติดตามประเมินผล และแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานในหน่วยงานที่รับผิดชอบด้วย และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง หรือตามที่ได้รับมอบหมาย โดยควบคุม กำกับดูแล พนักงานจ้าง สำหรับสนับสนุนภารกิจทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล มีภาระงานดังนี้

- 1.1 งานด้านนโยบายและแผน
- 1.2 งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 1.3 งานบริหารงานทั่วไป
- 1.4 งานการเจ้าหน้าที่
- 1.5 งานกฎหมายและคดี
- 1.6 งานพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม
- 1.7 งานควบคุมภายใน
- 1.8 งานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
- 1.9 งานกิจการสภา
- 1.10 งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ส่วนการคลัง โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบพิจารณา ศึกษาวิเคราะห์ทำความเข้าใจ เสนอแนะและดำเนินการปฏิบัติงานบริหารงานคลังที่ต้องใช้ความชำนาญ โดยตรวจสอบการจัดการต่าง ๆ เกี่ยวกับงานคลังหลายด้าน เช่น งานการคลัง งานการเงินและบัญชี งานจัดเก็บรายได้ งานรวบรวมสถิติและวิเคราะห์งบประมาณงานพัสดุ การประกวดราคาโดยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ งานธุรการ งานจัดการเงินกู้ งานจัดระบบงาน งานบุคคล งานสวัสดิการต่าง ๆ งานตรวจสอบรับรองความถูกต้องเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน งานรับรองสิทธิการเบิกเงินงบประมาณ การควบคุมการปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินบำเหน็จบำนาญท้องถิ่น การเก็บรักษาทรัพย์สินที่มีค่าและหลักฐานแทนตัวเงิน พิจารณาตรวจสอบรายงานการเงินต่าง ๆ รายงานการปฏิบัติงาน สรุปเหตุการณ์การปฏิบัติงานต่าง ๆ พิจารณาวินิจฉัยผลการปฏิบัติงาน ซึ่งจะต้องวางแผนงานด้านต่าง ๆ ให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานสังกัดหน่วยการคลัง ได้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนควบคุม การตรวจสอบและประเมินผลการ ทำรายงานการประเมินผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณ พิจารณา การปรับปรุงแก้ไข ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับรายได้ รายจ่ายจริงเพื่อประกอบการพิจารณาวิเคราะห์ งบประมาณการรายรับ-รายจ่าย กำหนดรายจ่ายของหน่วยงานเพื่อให้เกิดการชำระภาษี และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ อย่างทั่วถึง ตรวจสอบการหลีกเลี่ยงภาษี และนำวิธีการปฏิบัติงานพิจารณา เสนอแนะการเพิ่มแหล่งที่มาของรายได้ ควบคุมการตรวจสอบรายงานการเงินและบัญชีต่าง ๆ ตรวจสอบการเบิกจ่ายวัสดุ ครุภัณฑ์ การจัดซื้อ/ จัดจ้างร่วมเป็นกรรมการต่าง ๆ ตามที่ได้รับ มอบหมาย เช่น กรรมการรักษาเงิน กรรมการตรวจการจ้าง กรรมการตรวจรับพัสดุ ฯลฯ เสนอ ข้อมูลทางด้านการคลัง เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงาน เป็นต้น การจัดฝึกอบรม และให้คำปรึกษาแนะนำ ตอบปัญหาชี้แจงเกี่ยวกับงานในหน้าที่ เข้าร่วมประชุมในคณะกรรมการต่าง ๆ ตามที่ได้รับแต่งตั้ง เข้าร่วมประชุมในการกำหนดนโยบายและแผนงานของหน่วยงาน โดยแบ่งส่วนราชการภายในออกเป็น 3 งาน ดังนี้

- 2.1 งานด้านการเงินและบัญชี
- 2.2 งานพัฒนารายได้
- 2.3 งานทะเบียนทรัพย์สินและวัสดุ

3. ส่วนโยธา มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการ การสำรวจ ออกแบบ การจัดทำข้อมูล ด้านวิศวกรรม การจัดเก็บและทดสอบคุณภาพวัสดุ งานออกแบบและเขียนแบบ การตรวจสอบการก่อสร้างงานควบคุมอาคาร งานเกี่ยวกับแผนการปฏิบัติงานด้านวิศวกรรม เครื่องจักรกล การรวบรวมประวัติติดตามควบคุมการปฏิบัติงานเครื่องจักรกล การควบคุม และการบำรุงรักษาเครื่องจักรกลและยานพาหนะ งานเกี่ยวกับแผนงาน การเก็บรักษา การเบิกจ่าย วัสดุอุปกรณ์ อะไหล่และน้ำมันเชื้อเพลิง งานสวนสาธารณะ งานสถานที่และไฟฟ้าสาธารณะ

ให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย และหนังสือสั่งการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีส่วนราชการที่เป็นฝ่ายงานต่าง ๆ ดังนี้

- 3.1 งานก่อสร้าง
- 3.2 งานประสานสาธารณูปโภค
- 3.3 งานออกแบบควบคุมอาคาร
- 3.4 งานไฟฟ้า

4. ส่วนการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม มีหน้าที่ความรับผิดชอบพิจารณาศึกษาวิเคราะห์ทำความเห็นเสนอแนะและดำเนินการปฏิบัติงานบริหารงานส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมโดยตรวจสอบการจัดการต่าง ๆ เกี่ยวกับงานส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมหลายด้าน เช่น งานบริหารงานทั่วไป งานจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก งานส่งเสริมการศึกษาและวัฒนธรรม กีฬา และนันทนาการ รายงานการปฏิบัติงานต่าง ๆ พิจารณาวินิจฉัยผลการปฏิบัติงานซึ่งต้องวางแผนด้านต่าง ๆ ให้การปฏิบัติของหน่วยงานส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดฝึกอบรม และให้คำปรึกษาแนะนำตอบปัญหาชี้แจงเกี่ยวกับงานในหน้าที่ เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการต่าง ๆ ตามที่ได้รับแต่งตั้งเข้าร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนงานของหน่วยงาน โดยแบ่งส่วนราชการภายในออกเป็น 3 งาน ดังนี้

- 4.1 งานบริหารงานทั่วไป
- 4.2 งานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 4.3 งานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม กีฬา และนันทนาการ

3. ข้อมูลพื้นฐานของระบบโครงสร้างพื้นฐานในตำบลหนองแวง

ข้อมูลด้านถนน ทางเดิน และทางเท้า ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง, 2558)

ประกอบไปด้วยถนนทั้งหมด 29 สาย เป็นถนนดินหรือลูกรังความยาวทั้งหมด 17.22 กิโลเมตร ได้รับการปรับปรุงเป็นถนนลาดยาง หรือถนนคอนกรีตเสริมใยเหล็กแล้ว 14.36 กิโลเมตร การไฟฟ้าสาธารณะ

จำนวนครัวเรือนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงที่มีไฟฟ้าใช้ คิดเป็น 100% ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด และมีการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ ชนิดไฟรายทางตามถนนหลัก ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านหนองแวง	ติดตั้งไฟรายทาง 20 จุด
หมู่ที่ 2 บ้านบูกะสัง	ติดตั้งไฟรายทาง 16 จุด
หมู่ที่ 3 บ้านบูกะสัง	ติดตั้งไฟรายทาง 25 จุด

หมู่ที่ 4 บ้านหนองหล่ม	ติดตั้งไฟรายทาง 26 จุด
หมู่ที่ 5 บ้านหนองแวง	ติดตั้งไฟรายทาง 30 จุด
หมู่ที่ 6 บ้านหนองหมู	ติดตั้งไฟรายทาง 24 จุด
หมู่ที่ 7 บ้านน้อยนาคำ	ติดตั้งไฟรายทาง 17 จุด

การประปาหมู่บ้าน

จำนวนครัวเรือนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงที่มีประปาใช้ คิดเป็น 100% ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดมีการทำระบบประปาหมู่บ้านทั้งหมด 3 สถานี เป็นระบบประปาหมู่บ้านแบบบาดาล 2 สถานี และแบบผิวดิน 1 สถานี

การศึกษา

การศึกษา ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง มีโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติ มี 4 แห่ง ดังนี้

1. โรงเรียนบ้านบูกะสัง
2. โรงเรียนบ้านหนองหมู
3. โรงเรียนบ้านหนองหล่ม
4. โรงเรียนบ้านหนองแวง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 4 แห่ง

1. ศูนย์เด็กเล็กบ้านหนองแวง
2. ศูนย์เด็กเล็กบ้านหนองหล่ม
3. ศูนย์เด็กเล็กบ้านบูกะสัง
4. ศูนย์เด็กเล็กบ้านหนองหมู

สุขภาพอนามัย

มีโรงพยาบาล 1 แห่ง คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองแวง หมู่ที่ 5 บ้านหนองแวง มีเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน 3 คน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สิทธิชัย กอสุระ (2553) ศึกษาเรื่องความคาดหวังและความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีวัตถุประสงค์การศึกษาคือ (1) เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังและความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน ด้านโครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม ทั้งภาพรวมและรายด้าน (2) เพื่อศึกษาความคาดหวัง

และความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม จำแนกตามเขตหมู่บ้าน (3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงาน ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 3,510 คน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม มีความคาดหวังในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมอยู่ระดับมากแต่ละด้านได้ดังนี้ ด้านการคมนาคม บ้านคอนเกลือประชาชนมีความคาดหวังมากที่สุดและบ้านโนนยางน้อยที่สุด ด้านการประปา บ้านคอนโง่งประชาชนมีความคาดหวังมากที่สุดและบ้านค้อชาน้อยที่สุด ด้านการ ไฟฟ้า บ้านวังทองประชาชนมีความคาดหวังมากที่สุดและบ้านมะแวน้อยที่สุด

รัชช เพชรเรือนทอง (2553) ศึกษาเรื่องในการศึกษาความคาดหวังของประชาชน ต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยนาง อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานที่ผ่านมาและความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยนาง อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง (2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยนาง อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยเลือกประชากรที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนในสัดส่วนร้อยละ 10 ของครัวเรือนทั้งหมด จำนวน 1,210 ครัวเรือน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 121 คน เป็นการศึกษาจากเอกสาร และการดำเนินงานที่ผ่านมา พร้อมทั้งการสอบถามความคิดเห็น ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านคมนาคมทางบก ด้านการประปา และด้านการไฟฟ้า ให้ดีทุกด้าน สอดคล้องกับ นฤวัตร เสนสุข (2550) แต่มีความคาดหวังโดยไม่ได้คำนึงถึงขอบเขต ศักยภาพ ข้อจำกัด ในการพัฒนา สังเกตจากการตอบแบบสอบถาม ที่ว่า “คาดหวังอยากให้ถนนทุกสายเป็นถนนลาดยาง” หรือ “คาดหวังว่าจะมีน้ำประปาใช้ทุกครัวเรือนและตลอด 24 ชั่วโมง” หรือ “คาดหวังว่าจะมีโคมไฟแสงสว่างริมทาง ทุกเสาไฟฟ้า” อันเนื่องมาจากสาเหตุ การขาดการมีส่วนร่วม ทำให้ไม่ทราบถึงขอบเขต ศักยภาพ ข้อจำกัด ในการพัฒนา และเข้าใจว่า องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานได้อย่างไร้ขีดจำกัด

สุภาวดี จันทะเสน (2553) ศึกษาเรื่องความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลนาอุดม อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์การศึกษา คือ (1) เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลนาอุดม อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด

(2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลนาอุดม อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ศึกษาจากหัวหน้าครัวเรือน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาอุดม อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 17 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 315 คน โดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังต่อการพัฒนา โดยด้านการพัฒนาการประปามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.33 รองลงมาคือการพัฒนา ไฟฟ้า ร้อยละ 56.30 และการพัฒนาการคมนาคม ร้อยละ 44.22 ความคาดหวังด้านคุณภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังต่อการพัฒนาการคมนาคมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.65 รองลงมา คือการพัฒนาการประปา ร้อยละ 23.97 และการพัฒนาการไฟฟ้า ร้อยละ 21.75 ตามลำดับ

ธนากร จันทร์แสงคำ (2556) ศึกษาเรื่องความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานในเขตชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอนาเชือก จังหวัด มหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน ในเขตชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอนาเชือก จังหวัด มหาสารคาม ทั้งโดยรวม และจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และหมู่บ้าน (2) เพื่อศึกษา ข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในเขตชุมชนองค์การบริหารส่วน ตำบลหนองกุง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ หัวหน้าครัวเรือน หรือตัวแทนครัวเรือน ที่อาศัยอยู่ในเขตชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 282 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า เพศหญิง มีระดับความคาดหวังมากกว่าเพศชาย ประชาชนกลุ่มที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี มีความคาดหวังมากที่สุด ประชาชนที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุดประชาชน ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านหนองแสง มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด

พินิต รัตนจันทร์ (2550) ศึกษาเรื่องความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความคาดหวัง ของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา (2) เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตเทศบาลนคร สงขลา จังหวัดสงขลา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลนครสงขลา จำนวน 397 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ รายได้ แตกต่างกันมีความคาดหวังต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัด สงขลา ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน มีความคาดหวัง ต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ณัฐพล เนียมพุ่มพวง (2551) ศึกษาเรื่องความคาดหวังของประชาชนต่อคุณภาพการบริการน้ำประปาหมู่บ้านในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกระแสน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อคุณภาพการบริการน้ำประปาหมู่บ้านในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกระแสน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง กลุ่มตัวอย่างคือกลุ่มผู้ใช้น้ำประปา 255 คน เครื่องมือในการวิจัยคือแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความคาดหวังต่อคุณภาพการบริการระบบประปาหมู่บ้านในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกระแสน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความคาดหวังต่อการบริหารกิจการประปาหมู่บ้านอยู่ในระดับดี คือผู้เห็นด้วยเกินร้อยละ 80 ขึ้นไป ด้านการให้บริการน้ำประปา คือ มีความพร้อมในการบริการ คิดเป็นร้อยละ 98.80 ด้านคุณภาพประปา คือ คุณแลแหล่งน้ำดิบ ไม่มีสิ่งเจอปน คิดเป็นร้อยละ 98.80 ด้านการดูแลบำรุงรักษาน้ำประปา สถานที่ผลิตน้ำประปาตั้งอยู่ในที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 97.60 ด้านค่าใช้จ่ายน้ำประปา คือ มีคณะกรรมการประปา รับ จ่ายเงิน คิดเป็นร้อยละ 99.20

นิพนธ์ หัสสนนท์ (2553) ศึกษาเรื่องความคาดหวังและความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาขาว อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาขาว อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย กลุ่มตัวอย่างคือ หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนใน 7 หมู่บ้าน ในเขตตำบลเขาขาว จำนวน 103 ตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่า ความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่างต่อการให้บริการ โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาขาว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคาดหวัง โครงสร้างพื้นฐานในด้านการไฟฟ้า รองลงมาได้แก่ถนนหนทาง ด้านแหล่งน้ำ และด้านประปา ตามลำดับ

กิจจา เพชรกาศ (2551) ศึกษาเรื่องความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้นำชุมชนต่อการบริการโครงข่ายถนนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้นำชุมชนต่อการบริการ โครงข่ายถนนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้นำชุมชนในท้องถิ่นของจังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกเทศมนตรี รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาเทศบาล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อการจัดบริการในระดับปานกลางและมีความพึงพอใจต่อผลงานในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน สำหรับความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจและความคาดหวังกลุ่มตัวอย่างได้รับความพึงพอใจต่อผลงานต่ำกว่าที่คาดหวังไว้

สกุน ครุฑตานนท์ (2551) ศึกษาเรื่องสถานภาพและความคาดหวังในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ (1) ศึกษาสถานภาพและความคาดหวังในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี (2) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน และศึกษาความคาดหวังของประชาชนและผู้ปฏิบัติงานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสามในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 394 คน และพนักงานที่เกี่ยวข้อง 21 คน ผลการศึกษาพบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความคาดหวังที่จะเห็นการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาให้ดียิ่งขึ้นทุก ๆ ด้าน โดยเรียงลำดับความสำคัญ คือ ด้านถนน ด้านไฟฟ้า ด้านประปา ตามลำดับ

พระบรรพต ตยานน โท (ปิ่นสง) (2556) ศึกษาเรื่องความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาสังคมของเทศบาลปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาสังคมของเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี (2) เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาสังคมของเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ (3) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาสังคมของเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชากรในเขตเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 194 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่าประชากรที่มีเพศแตกต่างกันมีความคาดหวังต่อการพัฒนาสังคมของเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม ด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test) แตกต่างกันอย่างยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ประชากรที่มีอายุแตกต่างกันมีความคาดหวังต่อการพัฒนาสังคมของเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ประชากรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อการพัฒนาสังคมของเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ประชากรที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความคาดหวังต่อการพัฒนาสังคมของเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ประชากรที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความคาดหวังต่อการพัฒนาสังคมของเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกันทุกด้าน ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนนาค จังหวัดสระแก้ว (2) เพื่อศึกษาสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานตามความเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนนาค จังหวัดสระแก้ว (3) เพื่อเปรียบเทียบระหว่างสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนนาค จังหวัดสระแก้ว โดยผู้ศึกษานำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัยแยกเป็น 7 ส่วน ประกอบด้วย

1. แหล่งข้อมูลที่ใช้
  2. ประชากรที่ใช้ศึกษา
  3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
  4. การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
  5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
  6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
  7. เกณฑ์การแปลผล
- โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แหล่งข้อมูลที่ใช้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ได้จากการสำรวจภาคสนาม (Field research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากประชากรเป้าหมายในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนนาค จังหวัดสระแก้ว
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ผู้ศึกษาวิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร วารสาร บทความ ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สารนิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ศึกษา

พื้นที่เป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ เขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนครัวเรือนที่มีถิ่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัด จำนวน 1,065 ครัวเรือน (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง, 2558)

2. กลุ่มตัวอย่างการสุ่มตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยได้ใช้วิธีคิดคำนวณกลุ่มตัวอย่างของทาโรยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

$$n = \frac{N}{1 + N(e^2)}$$

$$n = \frac{1,065}{1 + 1,065(0.05^2)}$$

$$n = \frac{1,065}{3.66}$$

$$n = 290.98$$

$$n = 291 \text{ ครัวเรือน}$$

การสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างโดยแยกประชากรออกเป็นกลุ่มประชากรย่อย ๆ หรือแบ่งเป็นชั้นภูมิก่อน โดยแบ่งกลุ่มประชากรออกตามถิ่นที่อยู่อาศัย แบ่งได้ 7 กลุ่ม โดยคิดเป็นสัดส่วนแล้วสุ่มอย่างง่ายเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของกลุ่มประชากร ดังนี้

ตารางที่ 12 การแบ่งกลุ่มประชากรออกตามถิ่นที่อยู่อาศัย แบ่งได้ 7 กลุ่ม

หมู่ที่	จำนวนประชากร (ครัวเรือน)	เปอร์เซ็นต์ (100)	จำนวนตัวอย่าง (ครัวเรือน)
1	124	11.64	34
2	119	11.17	33
3	181	17.00	49
4	265	24.88	72

ตารางที่ 12 (ต่อ)

หมู่ที่	จำนวนประชากร (ครัวเรือน)	เปอร์เซ็นต์ (100)	จำนวนตัวอย่าง (ครัวเรือน)
5	140	13.15	38
6	149	13.99	41
7	87	8.17	24
รวม	1,065	100	291

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของครัวเรือนเป็นแบบสอบถามข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ (Multiple choices) และแบบระบุคำตอบ (Completion tests) ประกอบด้วยคำถาม 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ถิ่นที่อยู่ อาชีพจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ส่วนที่ 2 สภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน

แบบสอบถามระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 สภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน โครงสร้าง แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการก่อสร้างถนน ด้านการไฟฟ้าสาธารณะ ด้านการการจัดบริการระบบน้ำสะอาด จำนวน 20 ข้อ โดยมีคำตอบให้เลือก 4 ระดับ ดังนี้

จริงมากที่สุด	ได้	4	คะแนน
จริง	ได้	3	คะแนน
ไม่จริง	ได้	2	คะแนน
ไม่จริงเลย	ได้	1	คะแนน

ส่วนที่ 2 ระดับความคาดหวังต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการก่อสร้างถนน ด้านการไฟฟ้าสาธารณะ ด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด จำนวน 20 ข้อ โดยมีคำตอบให้เลือก 4 ระดับ ดังนี้

คาดหวังมากที่สุด	ได้	4	คะแนน
คาดหวังมาก	ได้	3	คะแนน
คาดหวังน้อย	ได้	2	คะแนน
คาดหวังน้อยที่สุด	ได้	1	คะแนน

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

1. การหาตรวจสอบความเที่ยงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยการสร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์การวิจัยและกรอบแนวคิดในการวิจัย (ดูรายละเอียดในภาคผนวก) ตรวจสอบความครบถ้วน ครอบคลุม และความสอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัยความเหมาะสมของสำนวนถ้อยคำที่ใช้ ความละเอียดและชัดเจนของคำชี้แจงของแบบสอบถามคำถามด้วยตนเอง และปรับใช้จากแบบสอบถามตัวอย่างจากภาคนิพนธ์ต้นหลาย ๆ ฉบับที่เกี่ยวข้อง และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไข เนื้อหาที่มีความชัดเจน ความถูกต้องของการใช้ถ้อยคำภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหาที่ต้องการวัด (Content validity) ของแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ

1.1 ดร. ชิตพล ชัยมะดัน	อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
1.2 นางสาวเฉลิมขวัญ โตขำ	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง
1.3 นายสาธิตย์ คำน้อย	หัวหน้าสำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง

เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยการคำนวณหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา IOC (Index of item-Objective congruence: IOC) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่า ข้อคำถามแต่ละข้อมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยและนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการหรือไม่ อย่างไร ถ้ามีความสอดคล้องให้ผู้เชี่ยวชาญจะให้ค่าเป็น “+1” แต่หากผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ข้อคำถามนั้น ไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการจะให้ค่าเป็น “-1” และในกรณีที่ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจในข้อคำถามนั้นว่า มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์ปฏิบัติการหรือไม่จะให้ค่าเป็น “0” หลังจากนั้นจึงนำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (IOC) รายข้อคำถามตามสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยกำหนดเกณฑ์การยอมรับค่าสัมประสิทธิ์ IOC คือ ข้อคำถามที่มีความเที่ยงตรง คือ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถ้าหากข้อคำถามใดมีค่า IOC น้อยกว่า 0.5 ถือว่าข้อคำถามนั้น ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษา จำเป็นต้องตัดข้อคำถามนั้นออกไปหรือทำการปรับปรุง ข้อคำถามนั้นใหม่ ซึ่งผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ IOC รายข้อสามารถพิจารณาได้จากภาคผนวกท้ายเล่มให้ถูกต้องตามแนวทางของการศึกษาวิจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน หลังจากนั้นนำแบบสอบถาม มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ จนได้แบบสอบถามที่เห็นว่าตรงประเด็นมากที่สุด

2. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนครัวเรือน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอรัฐประศาสตร์ จังหวัดสระแก้ว จำนวน 30 คน นำไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ ครอนบาช (Cronbach's coefficient alpha) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น = 0.942

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง วันที่ 5-31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการนำแบบสอบถามทั้ง 291 ฉบับ ไปเก็บข้อมูลจากหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนครัวเรือน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง จำนวน 291 ครัวเรือน เพื่อให้ตอบแบบสอบถาม
2. เมื่อแจกแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และพบว่าแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา มีความสมบูรณ์ ทั้งหมด 291 ฉบับ
3. นำข้อมูลไปประมวลผล โดยคอมพิวเตอร์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ในการประมวลผลค่าทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เนื่องจากแนวทางในการศึกษาวิจัยเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามแล้วเสร็จ จึงนำมาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับ จากนั้นจึงนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้มา บันทึกรหัสลงเครื่องคอมพิวเตอร์ แล้วประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป และทำการวิเคราะห์ตามหลักตรรกศาสตร์เทียบเคียง ตามแนวทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและเพื่อให้ การวิเคราะห์มีความชัดเจนจึงต้องอาศัยสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครัวเรือน และสภาพความเป็นจริง ของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อเปรียบเทียบระหว่างสภาพความเป็นจริง ของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว โดยใช้สถิติการใช้ Paired samples t-test เป็นสถิติที่ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนา ระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงว่าสภาพความเป็นจริงและระดับ ความคาดหวังแตกต่างกันหรือไม่

เกณฑ์การแปลผล

การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพความเป็นจริงต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ในด้านต่าง ๆ 3 ด้าน ใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation, SD) ของแบบสอบถามตอนที่ 2 ได้แก่ (1) การก่อสร้างถนน (2) ด้านการจัดการระบบน้ำสะอาด (3) ด้านการไฟฟ้าสาธารณะ โดยแปล ความหมายของค่าเฉลี่ยที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

การแบ่งระดับคะแนนเป็น 4 ระดับ โดยใช้ค่าทางสถิติ คะแนนเฉลี่ยเลขคณิต โดยมีเกณฑ์ ในการแปลความ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{สูตรการหาอัตราภาคชั้น} &= \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{4 - 1}{4} \end{aligned}$$

$$= \frac{3}{4}$$

$$= 0.75$$

สำหรับเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ยได้กำหนดน้ำหนักคะแนนในการแบ่งช่วงชั้น (Class Interval) 4 ระดับเท่า ๆ กัน ดังนี้

ช่วงชั้น	การแปลความหมาย
1.00-1.75	ไม่ดีเลย
1.76-2.50	ไม่ดี
2.51-3.25	ดี
3.26-4.00	ดีมาก

5. การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านต่าง ๆ 3 ด้าน ใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, SD) ของแบบสอบถามตอนที่ 2 ได้แก่ (1) การก่อสร้างถนน (2) ด้านการจัดการระบบน้ำสะอาด 3) ด้านการไฟฟ้าสาธารณะ โดยแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

การแบ่งระดับคะแนนเป็น 4 ระดับ โดยใช้ค่าทางสถิติ คะแนนเฉลี่ยเลขคณิตโดยมีเกณฑ์ในการแปลความ ดังนี้

$$\text{สูตรการหาอัตราภาคชั้น} = \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{4 - 1}{4}$$

$$= \frac{3}{4}$$

$$= 0.75$$

สำหรับเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ยได้กำหนดน้ำหนักคะแนนในการแบ่งช่วงชั้น (Class interval) 4 ระดับเท่า ๆ กัน ดังนี้

ช่วงชั้น	การแปลความหมาย
1.00-1.75	คาดหวังน้อยที่สุด
1.76-2.50	คาดหวังน้อย
2.51-3.25	คาดหวังมาก
3.26-4.00	คาดหวังมากที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง “สภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว” กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแทนครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว จำนวน 291 คน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของตัวแทนครัวเรือน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของตัวแทนครัวเรือน

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม เพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	123	42.30
หญิง	168	57.70
รวม	291	100.00

จากตารางที่ 13 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.70 และ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 42.30

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม อายุ

อายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
อายุต่ำกว่า 34 ปี	60	20.62
อายุ 35-38 ปี	72	24.74
อายุ 39-44 ปี	74	25.43
อายุ 45 ปีขึ้นไป	85	29.21
รวม	291	100

จากตารางที่ 14 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.21 รองลงมามีอายุระหว่างอายุ 39-44 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.43 และมีอายุระหว่าง อายุ 35-38 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.74 และอายุต่ำกว่า 34 ปีคิดเป็นร้อยละ 20.62 ตามลำดับ

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	120	41.24
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ ปวช.	61	20.96
ระดับมัธยมศึกษาปลาย/ ปวส./ อนุปริญญา	85	29.21
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	25	8.59
รวม	291	100.00

จากตารางที่ 15 ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.24 รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปลาย/ ปวส./ อนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 29.21 และระดับปริญญาตรีขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.59 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ถิ่นที่อยู่

ถิ่นที่อยู่	จำนวน	ร้อยละ
หมู่ที่ 1 บ้านหนองแวง	34	11.68
หมู่ที่ 2 บ้านบุกะสัง	33	11.34
หมู่ที่ 3 บ้านบุกะสัง	49	16.84
หมู่ที่ 4 บ้านหนองหล่ม	72	24.74
หมู่ที่ 5 บ้านหนองแวง	38	13.06
หมู่ที่ 6 บ้านหนองหมู	41	14.09
หมู่ที่ 7 บ้านน้อยนาคำ	24	8.25
รวม	291	100.00

จากตารางที่ 16 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ถิ่นที่อยู่ พบว่า หมู่ที่ 4 บ้านหนองหล่ม มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.74 รองลงมาคือ หมู่ที่ 3 บ้านบุกะสัง คิดเป็นร้อยละ 16.84 และหมู่ที่ 7 บ้านน้อยนาคำ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.25

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม อาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกร	127	43.64
ค้าขาย	19	6.53
ข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ พนักงานราชการ	39	13.40
รับจ้าง/ ลูกจ้าง	106	36.43
รวม	291	100.00

จากตารางที่ 17 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.64 รองลงมามีอาชีพ รับจ้าง/ ลูกจ้าง คิดเป็นร้อยละ 36.43 และมีอาชีพค้าขายน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.53 ตามลำดับ

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
3 คน	47	16.15
4 คน	81	27.84
5 คน	82	28.18
6 คน	61	20.96
7 คน	14	4.81
8 คน	6	2.06
รวม	291	100.00

จากตารางที่ 18 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 5 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.18 รองลงมา มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 27.84 และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 8 คน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.06

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอเวียงนาคร จังหวัดสระแก้ว**

ตารางที่ 19 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของสภาพความเป็นจริง
ของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง
อำเภอเวียงนาคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการบริหารจัดการก่อสร้างถนน

(n = 291)

ด้านการบริหารจัดการ ก่อสร้างถนน	สภาพความเป็นจริง				$\bar{X}$	SD	แปล ความ	อันดับ
	จริงมากที่สุด	จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย				
1. ท่านได้ประโยชน์จาก การก่อสร้างถนน ของ อบต. หนองแวง ทำให้เดินทางได้สะดวก รวดเร็วขึ้น และเป็นประโยชน์ ต่อการคมนาคมขนส่ง	74 (25.43)	217 (74.57)	-	-	3.25	.44	ดี	1
2. หลังการก่อสร้างถนน อบต.หนองแวง มีการจัดการกับสิ่งแวดล้อม บริเวณที่สร้างถนน เพื่อไม่ก่อให้เกิดปัญหา ด้านสิ่งแวดล้อม	27 (9.28)	210 (72.16)	54 (18.56)	-	2.90	.52	ดี	5
3. ถนนของ อบต. หนองแวง อยู่ในสภาพดี และพร้อมใช้ งานอยู่เสมอ	13 (4.47)	272 (93.47)	6 (2.06)	-	3.02	.25	ดี	2
4. อบต. หนองแวง มีการปรับปรุง ซ่อมแซม ถนน ให้มีสภาพพร้อมใช้งาน อยู่เสมอ และทำการซ่อมแซม อย่างรวดเร็วเมื่อถนนชำรุด เสียหาย	32 (11)	228 (78.35)	31 (10.65)	-	3.00	.47	ดี	3

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ด้านการบริหารจัดการ ก่อสร้างถนน	สภาพความเป็นจริง				$\bar{X}$	SD	แปล ความ	อันดับ
	จริงมากที่สุด	จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย				
5. ถนนของ อบต. หนองแวง มีป้าย จราจรและสัญญาณไฟ จราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน และไม่มีสิ่งอื่นบดบัง สัญลักษณ์และสีตัวอักษร ของป้ายจราจรชัดเจน สามารถเห็นได้ชัดเจน	34 (11.68)	177 (60.82)	80 (27.49)	-	2.84	.61	ดี	6
6. ถนนของ อบต. หนองแวง มีเส้น จราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน	19 (6.53)	231 (79.38)	41 (14.09)	-	2.92	.45	ดี	4
รวม					2.99	.46	ดี	

จากตารางที่ 19 พบว่า สภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการบริหารจัดการก่อสร้างถนน ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.99$, $SD = 0.30$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “ท่านได้ประโยชน์จากการก่อสร้างถนน ของ อบต. หนองแวง ทำให้เดินทางได้สะดวกรวดเร็วขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อการคมนาคมขนส่ง” อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.25$, $SD = 0.44$) รองลงมา คือ ประเด็น “ถนนของ อบต. หนองแวง อยู่ในสภาพดี และพร้อมใช้งานอยู่เสมอ” อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.24$, $SD = 0.67$) และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็น “ถนนของ อบต. หนองแวง มีป้ายจราจรและสัญญาณไฟจราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน และไม่มีสิ่งอื่นบดบัง สัญลักษณ์ และสีตัวอักษรของป้ายจราจรชัดเจน สามารถเห็นได้ชัดเจน” อยู่ในระดับจริง ($\bar{X} = 2.84$, $SD = 0.61$)

ตารางที่ 20 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอนานนคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด

(n = 291)

ด้านการจัดบริการ ระบบน้ำสะอาด	สภาพความเป็นจริง				$\bar{X}$	SD	แปล ความ	อันดับ
	จริงมากที่สุด	จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย				
1. อบต. หนองแวง มีการวางระบบประปา หมู่บ้านไว้ครอบคลุมพื้นที่ ในเขตชุมชนของท่าน	38 (13.06)	233 (80.07)	20 (6.87)	-	3.06	.44	ดี	1
2. น้ำดิบที่นำมาใช้ ในการผลิตประปาของ อบต. หนองแวง ปริมาณ เหมาะสมเพียงพอ ต่อการผลิตน้ำประปา	-	180 (61.86)	85 (29.21)	26 (8.93)	2.52	.65	ดี	8
3. การผลิตประปาหรือ ระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีระบบฆ่า เชื้อโรค โดยใช้การเติม สารละลายคลอรีน เพื่อฆ่าเชื้อโรคในระบบ ประปา	-	140 (48.11)	128 (43.99)	23 (7.90)	2.40	.63	ไม่ดี	9
4. ถังกักเก็บน้ำที่ผ่าน การผลิตประปาหรือระบบ น้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีความสะอาด ไม่มีสิ่ง ปนเปื้อน	-	158 (54.30)	128 (43.99)	5 (1.72)	2.52	.53	ดี	6

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ด้านการจัดบริการ ระบบน้ำสะอาด	สภาพความเป็นจริง				$\bar{X}$	SD	แปล ความ	อันดับ
	จริงมากที่สุด	จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย				
5. ประชาของ อบต. หนอง แวง มี แรงดันน้ำสม่ำเสมอ เพื่อจ่ายน้ำประปาให้แก่ผู้ใช้ น้ำ	-	158 (54.30)	125 (42.96)	8 (2.75)	2.52	.55	ดี	7
6. ท่านมีการรวมกลุ่มของ สมาชิกผู้ใช้น้ำ เพื่อทำ หน้าที่หรือร่วมมือกัน ในการดูแลและบำรุงรักษา ระบบประปา	1 (0.34)	178 (61.17)	108 (37.11)	4 (1.37)	2.60	.52	ดี	4
7. ในชุมชนของท่าน มีการสร้างกฎระเบียบ และข้อบังคับของประปา หมู่บ้าน โดยได้รับ ความเห็นชอบจากสมาชิก ผู้ใช้น้ำประปา	-	172 (59.11)	117 (40.21)	2 (0.69)	2.58	.51	ดี	5
8. อบต. หนองแวง มีการบำรุงรักษาระบบ ประปาหมู่บ้านให้มีการใช้ งานได้ตลอดเวลา	1 (0.34)	235 (80.76)	54 (18.56)	1 (0.34)	2.81	.41	ดี	2
9. อบต. หนองแวงสามารถ ซ่อมแซมระบบประปา ได้อย่างรวดเร็ว หากระบบ ประปาหมู่บ้านเกิดการ ชำรุดเสียหาย	1 (0.34)	200 (68.73)	89 (30.58)	1 (0.34)	2.69	.48	ดี	3
	รวม				2.64	.22	ดี	

จากตารางที่ 20 พบว่า สภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว ด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.64$, $SD = 0.22$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “อบต. หนองแวง มีการวางระบบประปาหมู่บ้าน ไว้ครอบคลุมพื้นที่ในเขตชุมชนของท่าน” อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.06$, $SD = 0.44$) รองลงมา คือ ประเด็น “อบต. หนองแวง มีการบำรุงรักษา ระบบประปาหมู่บ้านให้มีการใช้งานได้ตลอดเวลา” อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.81$, $SD = 0.44$) และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็น “การผลิตประปาหรือระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีระบบฆ่าเชื้อโรค โดยใช้การเติมสารละลายคลอรีน เพื่อฆ่าเชื้อโรคในระบบประปา” อยู่ในระดับไม่ดี ($\bar{X} = 2.40$, $SD = 0.63$)

ตารางที่ 21 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว ด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ

(n = 291)

ด้านการติดตั้งไฟฟ้า สาธารณะ	สภาพความเป็นจริง				$\bar{X}$	SD	แปล ความ	อันดับ
	จริงมากที่สุด	จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย				
1. ในชุมชนของท่านมีไฟ ส่องสว่างเพียงพอ ติดตั้ง ครบทั้งถนนสายหลัก ถนนสายรอง และทางแยก	20 (6.87)	221 (75.95)	50 (17.18)	-	2.90	.48	ดี	4
2. ในชุมชนของท่าน มีไฟส่องสว่างเพียงพอ ติดตั้งที่ ตลาด สนามเด็ก ลานกีฬาชุมชน ทางม้าลาย ศาลาที่พักผู้โดยสารรถ ประจำทาง	19 (6.53)	210 (72.16)	62 (21.31)	-	2.85	.51	ดี	5
3. อุปกรณ์ไฟฟ้า สาธารณะของ อบต. หนองแวง อยู่ใน สภาพดี ไม่ชำรุด	49 (16.84)	211 (72.51)	31 (10.65)	-	3.06	.52	ดี	2

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ด้านการติดตั้งไฟฟ้า สาธารณะ	สภาพความเป็นจริง				$\bar{X}$	SD	แปล ความ	อันดับ
	จริงมากที่สุด	จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย				
4. อบต. หนองแวง มีการบำรุงรักษาอุปกรณ์ ไฟฟ้าให้ใช้งานได้อยู่เสมอ จริง	52 (17.87)	209 (71.82)	30 (10.31)	-	3.08	.53	ดี	1
5. อบต. หนองแวง สามารถ แก้ไข ซ่อมแซม อุปกรณ์ ไฟฟ้าได้อย่างรวดเร็ว	28 (9.62)	239 (82.13)	24 (8.25)		3.01	.42	ดี	2
	รวม				2.98	.39	ดี	

จากตารางที่ 21 พบว่า สภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการติดตั้งไฟฟ้า สาธารณะ ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.98$, $SD = 0.39$) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า ประเด็น “อบต. หนองแวง มีการบำรุงรักษาอุปกรณ์ไฟฟ้าให้ใช้งานได้อยู่เสมอจริง” อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.08$, $SD = 0.53$) รองลงมา คือ ประเด็น “อบต. หนองแวง สามารถแก้ไข ซ่อมแซม อุปกรณ์ไฟฟ้า ได้อย่างรวดเร็ว” อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.01$, $SD = 0.42$) และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็น “ในชุมชน ของท่าน มีไฟส่องสว่างเพียงพอติดตั้งที่ ตลาด สนามเด็ก ลานกีฬาชุมชน ทางม้าลาย ศาลาที่พัก ผู้โดยสารรถประจำทาง” อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.85$, $SD = 0.51$)

**ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาระบบ
โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอัญมณคร
จังหวัดสระแก้ว**

ตารางที่ 22 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของระดับความคาดหวัง
ของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลหนองแวง อำเภอัญมณคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการบริหารจัดการ
ก่อสร้างถนน

(n = 291)

ด้านการบริหารจัดการ ก่อสร้างถนน	ระดับความคาดหวัง				$\bar{X}$	SD	แปล ความ	อันดับ
	คาดหวัง มากที่สุด	คาดหวัง มาก	คาดหวัง น้อย	คาดหวัง น้อยที่สุด				
1. ท่านได้ประโยชน์จาก การก่อสร้างถนน ของ อบต. หนองแวง ทำให้ เดินทางได้สะดวกรวดเร็ว ขึ้น และเป็นประโยชน์ ต่อการคมนาคมขนส่ง	92 (31.6)	199 (68.38)	-	-	3.32	.47	คาดหวัง มากที่สุด	6
2. หลังการก่อสร้างถนน อบต. หนองแวง มีการจัดการกับ สิ่งแวดล้อมบริเวณ ที่สร้างถนน เพื่อไม่ก่อให้เกิดปัญหา ด้านสิ่งแวดล้อม	98 (33.68)	193 (66.32)	-	-	3.34	.47	คาดหวัง มากที่สุด	4
3. ถนนของ อบต. หนองแวง อยู่ในสภาพดี และพร้อมใช้งานอยู่เสมอ	96 (32.99)	195 (67.01)	-	-	3.32	.47	คาดหวัง มากที่สุด	5

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ด้านการบริหารจัดการ ก่อสร้างถนน	ระดับความคาดหวัง				$\bar{X}$	SD	แปล ความ	อันดับ
	คาดหวัง มากที่สุด	คาดหวัง มาก	คาดหวัง น้อย	คาดหวัง น้อยที่สุด				
4. อบต. หนองแวง มีการปรับปรุง ซ่อมแซม ถนน ให้มีสภาพพร้อมใช้ งานอยู่เสมอ และทำการซ่อมแซม อย่างรวดเร็วเมื่อถนน ชำรุดเสียหาย	115 (39.52)	176 (60.48)	-	-	3.40	.49	คาดหวัง มากที่สุด	3
5. ถนนของ อบต. หนองแวง มีป้าย จราจรและสัญญาณไฟ จราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน และไม่มีสิ่งอื่นบดบัง สัญลักษณ์และสีตัวอักษร ของป้ายจราจรชัดเจน สามารถเห็นได้ชัดเจน	122 (41.92)	169 (58.08)	-	-	3.40	.49	คาดหวัง มากที่สุด	2
6. ถนนของ อบต. หนองแวง มีเส้น จราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน	127 (43.64)	164 (56.36)	-	-	3.44	.50	คาดหวัง มากที่สุด	1
	รวม				3.37	.30	คาดหวัง มากที่สุด	

จากตารางที่ 22 พบว่า ของระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว ด้านการบริหารจัดการก่อสร้างถนน ในภาพรวมอยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด ($\bar{X} = 3.37$, $SD = 0.30$) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า ประเด็น “ถนนของ อบต. หนองแวง มีเส้นจราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน” อยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด ($\bar{X} = 3.44$, $SD = 0.50$) รองลงมา คือ ประเด็น “ถนนของ อบต. หนองแวง มีป้ายจราจรและสัญญาณไฟจราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน และไม่มีสิ่งอื่นบดบัง สัญลักษณ์และสีตัวอักษรของป้ายจราจรชัดเจน สามารถเห็นได้ชัดเจน” อยู่ในระดับคาดหวัง

มากที่สุด ($\bar{X} = 3.40$, $SD = 0.49$) และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็น “ท่านได้ประโยชน์จากการก่อสร้างถนน ของ อบต. หนองแวง ทำให้เดินทางได้สะดวกรวดเร็วขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อการคมนาคมขนส่ง” อยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.47$)

ตารางที่ 23 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของระดับความหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว ด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด

(n = 291)

ด้านการจัดบริการ ระบบน้ำสะอาด	ระดับความคาดหวัง				$\bar{X}$	SD	แปล ความ	อันดับ
	คาดหวัง มากที่สุด	คาดหวัง มาก	คาดหวัง น้อย	คาดหวัง น้อยที่สุด				
1. อบต. หนองแวง มีการวางระบบประปา หมู่บ้านไว้ครอบคลุมพื้นที่ ในเขตชุมชน ของท่าน	122 (41.92)	169 (58.08)	-	-	3.41	.50	คาดหวัง มากที่สุด	3
2. น้ำดิบที่นำมาใช้ในการ ผลิตประปาของ อบต. หนองแวง ปริมาณ เหมาะสมเพียงพอ ต่อการผลิตน้ำประปา	107 (36.77)	184 (63.23)	-	-	3.37	.48	คาดหวัง มากที่สุด	4
3. การผลิตประปาหรือ ระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีระบบ ฆ่าเชื้อโรค โดยใช้การเติม สารละลายคลอรีน เพื่อฆ่าเชื้อโรคในระบบ ประปา	125 (42.96)	166 (57.04)	-	-	3.42	.50	คาดหวัง มากที่สุด	1

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ด้านการจัดบริการ ระบบน้ำสะอาด	ระดับความคาดหวัง				$\bar{X}$	SD	แปล ความ	อันดับ
	คาดหวัง มากที่สุด	คาดหวัง มาก	คาดหวัง น้อย	คาดหวัง น้อยที่สุด				
4. ถังกักเก็บน้ำที่ผ่านการ ผลิตประปาหรือระบบน้ำ สะอาดของ อบต. หหนองแวง มีความสะอาด ไม่มีสิ่งปนื้อก	120 (41.24)	171 (58.76)	-	-	3.41	.49	คาดหวัง มากที่สุด	2
5. ประปาของ อบต. หหนองแวง มีแรงดัน น้ำสม่ำเสมอ เพื่อจ่าย น้ำประปาให้แก่ผู้ใช้	109 (37.46)	175 (60.14)	7 (2.41)	-	3.35	.53	คาดหวัง มากที่สุด	6
6. ท่านมีการรวมกลุ่ม ของสมาชิกผู้ใช้	87 (29.90)	190 (65.29)	14 (4.81)	-	3.25	.53	คาดหวัง มาก	9
หน้าทีหรือร่วมมือกัน ในการดูแลและบำรุงรักษา ระบบประปา								
7. ในชุมชนของท่าน มีการสร้างกฎระเบียบ และข้อบังคับของประปา หมู่บ้าน โดยได้รับ ความเห็นชอบจากสมาชิก ผู้ใช้	96 (32.99)	181 (62.20)	14 (4.81)	-	3.28	.55	คาดหวัง มากที่สุด	8
8. อบต. หหนองแวง มีการบำรุงรักษาระบบ ประปาหมู่บ้านให้มีการใช้ งานได้ตลอดเวลา	101 (34.71)	190 (65.29)	-	-	3.35	.48	คาดหวัง มากที่สุด	5

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ด้านการจัดบริการ ระบบน้ำสะอาด	ระดับความคาดหวัง				$\bar{X}$	SD	แปล ความ	อันดับ
	คาดหวัง มากที่สุด	คาดหวัง มาก	คาดหวัง น้อย	คาดหวัง น้อยที่สุด				
9. อบต. หนองแวง สามารถซ่อมแซมระบบ ประปาได้อย่างรวดเร็ว หากระบบประปาหมู่บ้าน เกิดการชำรุดเสียหาย	99 (34.02)	192 (65.98)	-	-	3.34	.47	คาดหวัง มากที่สุด	7
	รวม				3.36	.30	คาดหวัง มากที่สุด	

จากตารางที่ 23 พบว่า ของระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนนาค จังหวัดสระแก้ว ด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด ในภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด ($\bar{X} = 3.36$, $SD = 0.30$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “การผลิตประปาหรือระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีระบบฆ่าเชื้อโรค โดยใช้การเติมสารละลายคลอรีน เพื่อฆ่าเชื้อโรคในระบบประปา” อยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด ($\bar{X} = 3.42$, $SD = 0.50$) รองลงมา คือ ประเด็น “ถังกักเก็บน้ำที่ผ่านการผลิตประปาหรือระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีความสะอาด ไม่มีสิ่งปนเปื้อน” อยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด ($\bar{X} = 3.41$, $SD = 0.49$) และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็น “ท่านมีการรวมกลุ่มของสมาชิกผู้ใช้น้ำ เพื่อทำหน้าที่หรือร่วมมือกันในการดูแลและบำรุงรักษาระบบประปา” อยู่ในระดับคาดหวังมาก ($\bar{X} = 3.25$, $SD = 0.53$)

ตารางที่ 24 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของระดับความหวัง
 ของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล
 หหนองเวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ

(n = 291)

ด้านการติดตั้งไฟฟ้า สาธารณะ	ระดับความคาดหวัง				$\bar{X}$	SD	แปล ความ	อันดับ
	คาดหวัง มากที่สุด	คาดหวัง มาก	คาดหวัง น้อย	คาดหวัง น้อยที่สุด				
1. ในชุมชนของท่าน มีไฟส่องสว่างเพียงพอ ติดตั้งครบทั้งถนนสาย หลัก ถนนสายรอง และ ทางแยก	104 (35.74)	187 (64.26)	-	-	3.36	.48	คาดหวัง มากที่สุด	2
2. ในชุมชนของท่าน มีไฟส่องสว่างเพียงพอ ติดตั้งที่ ตลาด สนามเด็ก ลานกีฬาชุมชน ทางม้าลาย ศาลาที่พัก ผู้โดยสารรถประจำทาง	93 (31.96)	198 (68.04)	-	-	3.32	.47	คาดหวัง มากที่สุด	5
3. อุปกรณ์ไฟฟ้า สาธารณะของ อบต. หหนองเวง อยู่ใน สภาพดี ไม่ชำรุด	97 (33.33)	194 (66.67)	-	-	3.33	.47	คาดหวัง มากที่สุด	4
4. อบต. หหนองเวง มีการบำรุงรักษาอุปกรณ์ ไฟฟ้าให้ใช้งานได้ อยู่เสมอ	138 (47.42)	153 (52.58)	-	-	3.47	.50	คาดหวัง มากที่สุด	1
5. อบต. หหนองเวง สามารถแก้ไข ซ่อมแซม อุปกรณ์ไฟฟ้า ได้อย่างรวดเร็ว	101 (34.71)	190 (65.29)			3.35	.48	คาดหวัง มากที่สุด	3
	รวม				3.37	.36	คาดหวัง มากที่สุด	

จากตารางที่ 24 พบว่า ของระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว ด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ ในภาพรวมอยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด ($\bar{X} = 3.37, SD = 0.36$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “อบต. หนองแวง มีการบำรุงรักษาอุปกรณ์ไฟฟ้าให้ใช้งานได้ อยู่เสมอ” อยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด ($\bar{X} = 3.47, SD = 0.50$) รองลงมา คือ ประเด็น “ในชุมชนของท่านมีไฟส่องสว่างเพียงพอ ติดตั้งครบทั้งถนนสายหลัก ถนนสายรอง และทางแยก” อยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด ($\bar{X} = 3.36, SD = 0.48$) และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็น “ในชุมชนของท่านมีไฟส่องสว่างเพียงพอติดตั้งที่ ตลาด สนามเด็ก ลานกีฬาชุมชน ทางม้าลาย ศาลาที่พักผู้โดยสารรถประจำทาง” อยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด ($\bar{X} = 3.32, SD = 0.47$)

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 ประชาชนมีระดับความคาดหวังต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการก่อสร้างถนน แตกต่างจากสภาพความเป็นจริง

ตารางที่ 25 การเปรียบเทียบระหว่างระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว ด้านการก่อสร้างถนน

ด้านการก่อสร้างถนน	สภาพความเป็นจริง		ระดับความคาดหวัง		ส่วนต่างค่าเฉลี่ย	Paired t-test	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		t	Sig.
1. ท่านได้ประโยชน์จากการก่อสร้างถนน ของ อบต. หนองแวง ทำให้เดินทางได้สะดวกรวดเร็วขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อการคมนาคมขนส่ง	3.25	.44	3.32	.47	-0.07	-1.845**	.066
2. หลังการก่อสร้างถนน อบต. หนองแวง มีการจัดการกับสิ่งแวดล้อมบริเวณที่สร้างถนน เพื่อไม่ก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม	2.90	.52	3.34	.47	-0.44	-10.573**	.000

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ด้านการก่อสร้างถนน	สภาพความเป็นจริง		ระดับความคาดหวัง		ส่วนต่างค่าเฉลี่ย	Paired t-test	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		t	Sig.
	3. ถนนของ อบต. หนองแวง อยู่ในสภาพดี และพร้อมใช้งานอยู่เสมอ	3.02	.25	3.32		.47	-0.30
4. อบต. หนองแวง มีการปรับปรุงซ่อมแซมถนน ให้มีสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ และทำการซ่อมแซมอย่างรวดเร็ว เมื่อถนนชำรุดเสียหาย	3.00	.47	3.40	.49	-0.40	-10.247**	.000
5. ถนนของ อบต. หนองแวง มีป้ายจราจรและสัญญาณไฟจราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน และไม่มีสิ่งอื่นบดบัง สัญลัักษณ์และสีตัวอักษรของป้ายจราจรชัดเจน สามารถเห็นได้ชัดเจน	2.84	.60	3.40	.49	-0.56	-11.545**	.000
6. ถนนของ อบต. หนองแวง มีเส้นจราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน	2.92	.44	3.44	.50	-0.52	-14.399**	.000
รวม	2.99	0.27	3.37	.30	-0.38	-16.242**	.000

** $p \leq .01$

จากตารางที่ 25 การเปรียบเทียบระหว่างระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล หนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการก่อสร้างถนน พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล หนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการก่อสร้างถนน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($t = -16.242$, Sig. = .000) โดยพบว่า ระดับสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 (SD = .27) ซึ่งมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของความคาดหวังของประชาชน ที่มีค่าเท่ากับ 3.37

(SD = .30) ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นเกี่ยวกับ “ถนนของ อบต. หนองแวง มีป้ายจราจรและสัญญาณไฟจราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน และไม่มีสิ่งอื่นบดบัง สัญลักษณ์และสีตัวอักษรของป้ายจราจรชัดเจน สามารถเห็นได้ชัดเจน” มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้วมากที่สุด (ส่วนต่างค่าเฉลี่ย = -0.56) รองลงมาคือประเด็นเกี่ยวกับ “ถนนของ อบต. หนองแวง มีเส้นจราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน” (ส่วนต่างค่าเฉลี่ย = -0.52) ในทางตรงข้าม ประเด็นเกี่ยวกับ “ท่านได้ประโยชน์จากการก่อสร้างถนน ของ อบต. หนองแวง ทำให้เดินทางได้สะดวกรวดเร็วขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อการคมนาคมขนส่ง” กลับมีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว น้อยที่สุด (ส่วนต่างค่าเฉลี่ย = 0.07)

สมมติฐานการวิจัยที่ 2 ประชาชนมีระดับความคาดหวังต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการไฟฟ้าสาธารณะ แตกต่างจากสภาพความเป็นจริง

ตารางที่ 26 การเปรียบเทียบระหว่างระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการจัดการระบบน้ำสะอาด

ด้านการจัดการระบบน้ำสะอาด	สภาพ		ระดับ		ส่วนต่าง ค่าเฉลี่ย	Paired t-test	
	ความเป็นจริง		ความคาดหวัง			t	Sig.
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD			
1. อบต. หนองแวง มีการวางระบบ ประปาหมู่บ้านไว้ครอบคลุมพื้นที่ ในเขตชุมชนของท่าน	3.06	.44	3.41	.50	-0.36	-9.774**	.000
2. น้ำดิบที่นำมาใช้ในการผลิต ประปาของ อบต. หนองแวง ปริมาณ เหมาะสมเพียงพอต่อการผลิต น้ำประปา	2.52	.65	3.37	.48	-0.84	-15.876**	.000

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด	สภาพ		ระดับ		ส่วนต่าง ค่าเฉลี่ย	Paired t-test	
	ความเป็นจริง		ความคาดหวัง			t	Sig.
	($\bar{X}$)	SD	($\bar{X}$)	SD			
3. การผลิตประปาหรือระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีระบบฆ่าเชื้อโรค โดยใช้การเติมสารละลายคลอรีน เพื่อฆ่าเชื้อโรคในระบบประปา	2.40	.63	3.42	.50	-1.03	-26.614**	.000
4. ถังกักเก็บน้ำที่ผ่านการผลิตประปาหรือระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีความสะอาดไม่มีสิ่งปนื้อก	2.52	.53	3.41	.49	-0.89	-20.670**	.000
5. ประปาของ อบต. หนองแวง มีแรงดันน้ำสม่ำเสมอ เพื่อจ่ายน้ำประปาให้แก่ผู้ใช้น้ำ	2.52	.55	3.35	.53	-0.84	-16.205**	.000
6. ท่านมีการรวมกลุ่มของสมาชิกผู้ใช้น้ำ เพื่อทำหน้าที่หรือร่วมมือกันในการดูแลและบำรุงรักษา ระบบประปา	2.60	.52	3.25	.53	-0.65	-14.456**	.000
7. ในชุมชนของท่านมีการสร้างกฎระเบียบและข้อบังคับของประปาหมู่บ้าน โดยได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกผู้ใช้น้ำประปา	2.58	.51	3.28	.55	-0.70	-14.726**	.000
8. อบต. หนองแวง มีการบำรุงรักษา ระบบประปาหมู่บ้านให้มีการใช้งาน ได้ตลอดเวลา	2.81	.41	3.35	.48	-0.54	-13.745**	.000

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด	สภาพ		ระดับ		ส่วนต่าง ค่าเฉลี่ย	Paired t-test	
	ความเป็นจริง		ความคาดหวัง			t	Sig.
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD			
9. อบต. หนองแวง สามารถ ซ่อมแซมระบบประปา ได้อย่างรวดเร็ว หากระบบประปา หมู่บ้านเกิดการชำรุดเสียหาย	2.69	.48	3.34	.47	-0.65	-16.284**	.000
รวม	2.64	.22	3.36	.30	-0.72	-30.653**	.000

** $p \leq .01$

จากตารางที่ 26 การเปรียบเทียบระหว่างระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว ด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว ด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($t = -30.653$ และ $\text{Sig.} = .000$) แสดงว่า ระดับสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64 ($\text{SD} = .22$) ซึ่งมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของความคาดหวังของประชาชน ที่มีค่าเท่ากับ 3.36 ($\text{SD} = .30$) ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าประเด็นเกี่ยวกับ “การผลิตประปาหรือระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีระบบฆ่าเชื้อโรค โดยใช้การเติมสารละลายคลอรีน เพื่อฆ่าเชื้อโรคในระบบประปา” มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว ด้านการจัดบริการน้ำสะอาด มากที่สุด (ส่วนต่างค่าเฉลี่ย = -1.03) รองลงมาคือประเด็นเกี่ยวกับ “ถังกักเก็บน้ำที่ผ่านการผลิตประปาหรือระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีความสะอาด ไม่มีสิ่งปนื้อก” (ส่วนต่างค่าเฉลี่ย = -0.89) ในทางตรงข้าม ประเด็นเกี่ยวกับ “อบต. หนองแวง มีการวางระบบประปาหมู่บ้าน ไว้ครอบคลุมพื้นที่ในเขตชุมชนของท่าน” กลับมีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน

จังหวัดสระแก้ว น้อยที่สุด (ส่วนต่างค่าเฉลี่ย = -0.36)

สมมติฐานการวิจัยที่ 3 ประชาชนมีระดับความคาดหวังต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดบริการน้ำสะอาด ต่างจากสภาพความเป็นจริง

ตารางที่ 27 การเปรียบเทียบระหว่างระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ

ด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ	สภาพ		ระดับ		ส่วนต่าง ค่าเฉลี่ย	Paired t-test	
	ความเป็นจริง		ความคาดหวัง			t	Sig.
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD			
1. ในชุมชนของท่านมีไฟส่องสว่างเพียงพอ ติดตั้งครบทั้งถนนสายหลัก ถนนสายรอง และทางแยก	2.90	.48	3.36	.48	-0.46	-11.810**	.000
2. ในชุมชนของท่าน มีไฟส่องสว่างเพียงพอติดตั้งที่ ตลาด สนามเด็ก ลานกีฬาชุมชน ทางม้าลาย ศาลาที่พักผู้โดยสาร รถประจำทาง	2.85	.51	3.32	.47	-0.47	-10.339**	.000
3. อุปกรณ์ไฟฟ้าสาธารณะ ของ อบต. หนองแวง อยู่ในสภาพดี ไม่ชำรุด	3.06	.52	3.33	.47	-0.27	-6.492**	.000
4. อบต. หนองแวง มีการบำรุงรักษาอุปกรณ์ไฟฟ้า ให้ใช้งานได้อยู่เสมอ	3.08	.53	3.47	.50	-0.40	-9.866**	.000
5. อบต. หนองแวง สามารถแก้ไข ซ่อมแซม อุปกรณ์ไฟฟ้าได้ อย่างรวดเร็ว	3.01	.42	3.35	.48	-0.33	-10.650**	.000
รวม	2.98	.39	3.37	.36	-0.39	-12.493**	.000

** $p \leq .01$

จากตารางที่ 27 การเปรียบเทียบระหว่างระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว ด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($t = -12.493$ และ $Sig. = .000$) แสดงว่า ระดับสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 ($SD = .39$) ซึ่งมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของความคาดหวังของประชาชน ที่มีค่าเท่ากับ 3.37 ($SD = .36$) ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าประเด็นเกี่ยวกับ “ในชุมชนของท่าน มีไฟส่องสว่างเพียงพอติดตั้งที่ ตลาด สนามเด็ก ลานกีฬาชุมชน ทางม้าลาย ศาลาที่พักผู้โดยสารรถประจำทาง” มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว ด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ มากที่สุด (ส่วนต่างค่าเฉลี่ย = -0.47) รองลงมาคือประเด็นเกี่ยวกับ “ในชุมชนของท่านมีไฟส่องสว่างเพียงพอ ติดตั้งครบทั้งถนนสายหลัก ถนนสายรอง และทางแยก” (ส่วนต่างค่าเฉลี่ย = -0.46) ในทางตรงข้าม ประเด็นเกี่ยวกับ “อุปกรณ์ไฟฟ้าสาธารณะของ อบต. หนองแวง อยู่ในสภาพดี ไม่ชำรุด” กลับมีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว น้อยที่สุด (ส่วนต่างค่าเฉลี่ย = -0.26)

ตารางที่ 28 การเปรียบเทียบระหว่างระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว

การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบล หนองแวง	สภาพ ความเป็นจริง		ระดับ ความคาดหวัง		ส่วนต่าง ค่าเฉลี่ย	Paired t-test	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		t	Sig.
1. ด้านการก่อสร้างถนน	2.99	.27	3.37	.30	-0.38	-16.242**	.000
2. ด้านการจัดการระบบน้ำสะอาด	2.64	.22	3.36	.30	-0.72	-30.653**	.000
3. ด้านการไฟฟ้าสาธารณะ	2.98	.39	3.37	.36	-0.39	-12.493**	.000
รวม	2.87	.21	3.36	.24	-0.50	-25.712**	.000

** $p \leq .01$

จากตารางที่ 28 การเปรียบเทียบระหว่างระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($t = -25.712$ และ $Sig. = .000$) แสดงว่า ระดับสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 (SD = .21) ซึ่งมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของประชาชน ที่มีค่าเท่ากับ 3.36 (SD = .24) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประเด็น “ด้านการจัดการระบบน้ำสะอาด” มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว มากที่สุด (ส่วนต่างค่าเฉลี่ย = -0.72) รองลงมาคือประเด็นเกี่ยวกับ “ด้านการไฟฟ้าสาธารณะ” (ส่วนต่างค่าเฉลี่ย = -0.39) แต่ประเด็น “ด้านการก่อสร้างถนน” กลับมีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว น้อยที่สุด (ส่วนต่างค่าเฉลี่ย = -0.38)

ตารางที่ 29 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ	
	ยอมรับ	ปฏิเสธ
1. ประชาชนมีระดับความคาดหวังต่อการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐาน ด้านการก่อสร้างถนน แตกต่างจากสภาพ ความเป็นจริง	✓	
2. ประชาชนมีระดับความคาดหวังต่อการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐาน ด้านการไฟฟ้าสาธารณะ แตกต่างจากสภาพ ความเป็นจริง	✓	
3. ประชาชนมีระดับความคาดหวังต่อการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐาน ด้านการจัดบริการน้ำสะอาด ต่างจากสภาพ ความเป็นจริง	✓	

จากตารางที่ 29 จากตารางสรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า เมื่อทดสอบกับสถิติเชิงอนุมานแล้ว สมมติฐานการวิจัยทั้ง 3 ข้อได้แก่ (1) ประชาชนมีระดับความคาดหวังต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการก่อสร้างถนน แตกต่างจากสภาพความเป็นจริง (2) ประชาชนมีระดับความคาดหวังต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการไฟฟ้าสาธารณะ แตกต่างจากสภาพความเป็นจริง และ (3) ประชาชนมีระดับความคาดหวังต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการจัดบริการน้ำสะอาด ต่างจากสภาพความเป็นจริงนั้น ให้ผลการทดสอบว่ายอมรับสมมติฐานทางการวิจัยทั้งหมด

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษา “สภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว” มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อศึกษาสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานตามความเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว
3. เพื่อเปรียบเทียบระหว่างสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว การดำเนินการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาจากหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนครัวเรือนที่มีถิ่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว ซึ่งมีทั้งหมด 1,065 ครัวเรือน มีกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา 291 ครัวเรือน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาวิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบสมมติฐาน โดยสถิติในการวิเคราะห์ ความแตกต่างของค่ากลางของสองตัวแปรไม่อิสระ (Paired t-test) ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การศึกษา “สภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว” สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

ผลการศึกษาพบว่า จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย มีอายุ 45 ปีขึ้นไป มากที่สุด จบการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มากที่สุด อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 4 บ้านหนองหล่ม มากที่สุด มีอาชีพเกษตรกร มากที่สุด มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 5 คน มากที่สุด

2. ระดับสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนนาค จังหวัดสระแก้ว

ผลการศึกษาพบว่า ระดับสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนนาค จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยสภาพความเป็นจริง ด้านก่อสร้างถนน อยู่ในระดับดี รองลงมาได้แก่ ด้านการไฟฟ้า สาธารณะ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการจัดการระบบน้ำสะอาด เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า

2.1 ด้านการบริหารจัดการก่อสร้างถนน อยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “ท่านได้ประโยชน์จากการก่อสร้างถนน ของ อบต. หนองแวง ทำให้เดินทางได้สะดวก รวดเร็วขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อการคมนาคมขนส่ง” อยู่ในระดับดี รองลงมา คือ ประเด็น “ถนนของ อบต. หนองแวง อยู่ในสภาพดี และพร้อมใช้งานอยู่เสมอ” อยู่ในระดับดี และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็น “ถนนของ อบต. หนองแวง มีป้ายจราจรและสัญญาณไฟจราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน และไม่มีสิ่งกีดขวาง สัญลักษณ์และสีตัวอักษรของป้ายจราจรชัดเจน สามารถเห็นได้ชัดเจน” อยู่ในระดับดี

2.2 ด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด ในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “อบต. หนองแวง มีการวางระบบประปาหมู่บ้านไว้ครอบคลุมพื้นที่ในเขตชุมชนของท่าน” อยู่ในระดับดี รองลงมา คือ ประเด็น “อบต. หนองแวง มีการบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้านให้มีการใช้งานได้ตลอดเวลา” อยู่ในระดับดี และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็น “การผลิตประปาหรือระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีระบบฆ่าเชื้อโรค โดยใช้การเติมสารละลายคลอรีน เพื่อฆ่าเชื้อโรคในระบบประปา” อยู่ในระดับไม่ดี

2.3 ด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ ในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “อบต. หนองแวง มีการบำรุงรักษาอุปกรณ์ไฟฟ้าให้ใช้งานได้อยู่เสมอจริง” อยู่ในระดับดี รองลงมา คือ ประเด็น “อบต. หนองแวง สามารถแก้ไข ซ่อมแซม อุปกรณ์ไฟฟ้าได้อย่างรวดเร็ว” อยู่ในระดับดี และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็น “ในชุมชนของท่าน มีไฟส่องสว่างเพียงพอติดตั้งที่ ตลาด สนามเด็ก ลานกีฬาชุมชน ทางม้าลาย ศาลาที่พักผู้โดยสารรถประจำทาง” อยู่ในระดับดี

3. ระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนนาค จังหวัดสระแก้ว

ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนนาค จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด โดยระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อด้านก่อสร้างถนนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านการไฟฟ้าสาธารณะ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการจัดการระบบ

น้ำสะอาด เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

3.1 ระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการบริหารจัดการก่อสร้างถนน ในภาพรวมอยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “ถนนของ อบต. หนองแวง มีเส้นจราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน” อยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด รองลงมา คือ ประเด็น “ถนนของ อบต. หนองแวง มีป้ายจราจรและสัญญาณไฟจราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน และไม่มีสิ่งอื่นบดบัง สัญลักษณ์และสีตัวอักษรของป้ายจราจรชัดเจน สามารถเห็นได้ชัดเจน” อยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็น “ท่านได้ประโยชน์จากการก่อสร้างถนน ของ อบต. หนองแวง ทำให้เดินทางได้สะดวกรวดเร็วขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อการคมนาคมขนส่ง” อยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด

3.2 ระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด ในภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “การผลิตประปาหรือระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีระบบฆ่าเชื้อโรคโดยใช้การเติมสารละลายคลอรีน เพื่อฆ่าเชื้อ โรคในระบบประปา” อยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด รองลงมา คือ ประเด็น “ถังกักเก็บน้ำที่ผ่านการผลิตประปาหรือระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีความสะอาด ไม่มีสิ่งปนื้อก” อยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็น “ท่านมีการรวมกลุ่มของสมาชิกผู้ใช้น้ำ เพื่อทำหน้าที่หรือร่วมมือกันในการดูแลและบำรุงรักษาระบบประปา” อยู่ในระดับคาดหวังมาก

3.3 ระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ ในภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “อบต. หนองแวง มีการบำรุงรักษาอุปกรณ์ไฟฟ้าให้ใช้งานได้อยู่เสมอ” อยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด รองลงมา คือ ประเด็น “ในชุมชนของท่านมีไฟส่องสว่างเพียงพอ ติดตั้งครบทั้งถนนสายหลัก ถนนสายรอง และทางแยก” อยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็น “ในชุมชนของท่าน มีไฟส่องสว่างเพียงพอติดตั้งที่ ตลาด สนามเด็ก ลานกีฬาชุมชน ทางม้าลาย ศาลาที่พักผู้โดยสารรถประจำทาง” อยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด

4. ผลการเปรียบเทียบระหว่างระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

ผลการศึกษาพบว่า จากการเปรียบเทียบระหว่างระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของประชาชน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประเด็น “ด้านการจัดการระบบน้ำสะอาด” มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว มากที่สุด รองลงมาคือประเด็นเกี่ยวกับ “ด้านการไฟฟ้าสาธารณะ” แต่ประเด็น “ด้านการก่อสร้างถนน” กลับมีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว น้อยที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า

4.1 การเปรียบเทียบระหว่างระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว ด้านการก่อสร้างถนน พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว ด้านการก่อสร้างถนน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของความคาดหวังของประชาชน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นเกี่ยวกับ “ถนนของ อบต. หนองแวง มีป้ายจราจร และสัญญาณไฟจราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน และไม่มีสิ่งอื่นบดบัง สัญลักษณ์และตัวอักษรของป้ายจราจรชัดเจน สามารถเห็นได้ชัดเจน” มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว มากที่สุด รองลงมาคือประเด็นเกี่ยวกับ “ถนนของ อบต. หนองแวง มีเส้นจราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน” ในทางตรงข้าม ประเด็นเกี่ยวกับ “ท่านได้ประโยชน์จากการก่อสร้างถนน ของ อบต. หนองแวง ทำให้เดินทางได้สะดวกรวดเร็วขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อการคมนาคมขนส่ง” กลับมีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว น้อยที่สุด

4.2 การเปรียบเทียบระหว่างระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด ซึ่งมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของความคาดหวังของประชาชน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นเกี่ยวกับ “การผลิตประปาหรือระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีระบบฆ่าเชื้อโรค โดยใช้การเติมสารละลายคลอรีน เพื่อฆ่าเชื้อโรคในระบบประปา” มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการจัดบริการน้ำสะอาด มากที่สุด รองลงมาคือประเด็นเกี่ยวกับ “ถังกักเก็บน้ำที่ผ่านการผลิตประปาหรือระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีความสะอาด ไม่มีสิ่งปนื้อก” ในทางตรงข้าม ประเด็นเกี่ยวกับ “อบต. หนองแวง มีการวางระบบประปาหมู่บ้านไว้ครอบคลุมพื้นที่ในเขตชุมชนของท่าน” กลับมีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว น้อยที่สุด

4.3 การเปรียบเทียบระหว่างระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 แสดงว่า ระดับสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ ซึ่งมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของความคาดหวังของประชาชน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นเกี่ยวกับ “ในชุมชนของท่าน มีไฟส่องสว่างเพียงพอติดตั้งที่ ตลาด สนามเด็ก ลานกีฬาชุมชน ทางม้าลาย ศาลาที่พักผู้โดยสารรถประจำทาง” มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล

หนองแวง อำเภอพัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ มากที่สุด รองลงมาคือ ประเด็นเกี่ยวกับ “ในชุมชนของท่านมีไฟส่องสว่างเพียงพอ ติดตั้งครบทั้งถนนสายหลัก ถนนสายรอง และทางแยก” ในทางตรงข้าม ประเด็นเกี่ยวกับ “อุปกรณ์ไฟฟ้าสาธารณะของ อบต. หนองแวง อยู่ในสภาพดี ไม่ชำรุด” กลับมีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพความเป็นจริง และระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองแวง อำเภอพัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว น้อยที่สุด

อภิปรายผล

ในการศึกษา “สภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอพัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว” สามารถนำผลการศึกษามาอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอพัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ผลการศึกษาโดยรวมพบว่า

ระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอพัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมอยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนากร จันท์แสงคำ (2556) ซึ่งศึกษาวิจัยเรื่องความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ้ง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ้ง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิต รัตนจันทร์ (2550) ซึ่งศึกษาวิจัยเรื่องความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา พบว่า ความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระบรรพต ดยานนโท (ปิ่นสง) (2556) ซึ่งศึกษาวิจัยเรื่องความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาสังคมของเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า ความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาสังคมของเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอพัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการก่อสร้างถนน ในภาพรวมอยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “ถนนของ อบต.

หนองแวง มีเส้นจราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน” อยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด รองลงมา คือ ประเด็น “ถนนของ อบต. หนองแวง มีป้ายจราจรและสัญญาณไฟจราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน และไม่มีสิ่งอื่นบดบัง สัญลักษณ์และสีตัวอักษรของป้ายจราจรชัดเจน สามารถเห็นได้ชัดเจน” อยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็น “ท่านได้ประโยชน์จากการก่อสร้างถนนของ อบต. หนองแวง ทำให้เดินทางได้สะดวกรวดเร็วขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อการคมนาคมขนส่ง” อยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิชัย กอสุระ (2553) ศึกษาวิจัยเรื่องความคาดหวังและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ความคาดหวังประชาชนในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการคมนาคม เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่าการก่อสร้างถนนและการรักษาแม่น้ำลำคลอง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัช เพชรเรือนทอง (2553) ศึกษาเรื่องในการศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยนาง อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ที่พบว่า ประชาชน มีความคาดหวังต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านคมนาคมทางบก ในระดับที่ดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี จันทะเสน (2553) ศึกษาเรื่องความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลนาอุดม อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนมีความความคาดหวังต่อการพัฒนาการคมนาคมมากที่สุด

1.2 ระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด ในภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “การผลิตประปาหรือระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีระบบฆ่าเชื้อโรคโดยใช้การเติมสารละลายคลอรีน เพื่อฆ่าเชื้อโรคในระบบประปา” อยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด รองลงมา คือ ประเด็น “ถังกักเก็บน้ำที่ผ่านการผลิตประปาหรือระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีความสะอาด ไม่มีสิ่งปนเปื้อน” อยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็น “ท่านมีการรวมกลุ่มของสมาชิกผู้ใช้น้ำ เพื่อทำหน้าที่หรือร่วมมือกันในการดูแลและบำรุงรักษาระบบประปา” อยู่ในระดับคาดหวังมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิชัย กอสุระ (2553) ความคาดหวังและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ความคาดหวังประชาชนในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด ในด้านการประปาในระดับมาก

และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี จันทะเสน (2553) ศึกษาเรื่องความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลนาอุดม อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนมีความคาดหวังต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการพัฒนาการประปามากที่สุด

1.3 ระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ ในภาพรวมอยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “อบต. หนองแวง มีการบำรุงรักษาอุปกรณ์ไฟฟ้าให้ใช้งานได้อยู่เสมอ” อยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด รองลงมา คือ ประเด็น “ในชุมชนของท่านมีไฟส่องสว่างเพียงพอ ติดตั้งครบทั้งถนนสายหลัก ถนนสายรอง และทางแยก” อยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็น “ในชุมชนของท่าน มีไฟส่องสว่างเพียงพอติดตั้งที่ ตลาด สนามเด็ก ลานกีฬาชุมชน ทางม้าลาย ศาลาที่พักผู้โดยสารรถประจำทาง” อยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัช เพชรเรือนทอง (2553) ศึกษาเรื่องในการศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยนาง อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ที่พบว่า ประชาชน มีความคาดหวังต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการไฟฟ้า ในระดับที่ดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพนธ์ หัสสนนท์ (2553) ศึกษาเรื่องความคาดหวังและความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการ โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาขาว อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ที่พบว่า พบว่า ความคาดหวังของประชาชนต่อการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาขาว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคาดหวังโครงสร้างพื้นฐานในด้านการไฟฟ้า

2. สภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมอยู่ในระดับดี นั้นแสดงว่า องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ได้ดำเนินการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานได้ตาม มาตรฐานการบริหารและการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดไว้ ทั้งในด้านการก่อสร้างถนน ด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด และด้านการไฟฟ้าสาธารณะ

2.1 สภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการก่อสร้างถนน โดยพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับดี นั้นหมายความว่าองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ได้ดำเนินการ ในประเด็น (1) ผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจและสังคม (2) ข้อมูล

ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นการพิจารณาสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในเขตแนวถนนที่จะทำการก่อสร้าง และบริเวณใกล้เคียงถนน เช่น ต้นไม้ ที่พักอาศัย วัด โรงเรียน ซึ่งเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเพื่อพิจารณาว่า หลังจากการก่อสร้างถนนแล้ว จะทำให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมกับชุมชนใกล้เคียงแนวถนนนั้นหรือไม่ (3) คุณภาพของการก่อสร้างถนน (4) การบำรุงรักษาถนน (5) ป้ายจราจรและสัญญาณไฟ และ (6) เส้นจราจร ตามมาตรฐานการบริหารและการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดไว้

อย่างไรก็ตาม เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า ประเด็น “ท่านได้ประโยชน์จากการก่อสร้างถนน ของ อบต. หนองแวง ทำให้เดินทางได้สะดวกรวดเร็วขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อการคมนาคมขนส่ง” อยู่ในระดับจริง รองลงมา คือ ประเด็น “ถนนของ อบต. หนองแวง อยู่ในสภาพดี และพร้อมใช้งานอยู่เสมอ” อยู่ในระดับดี และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็น “ถนนของ อบต. หนองแวง มีป้ายจราจรและสัญญาณไฟจราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน และไม่มีสิ่งอื่นบดบัง สัญลักษณ์และสีตัวอักษรของป้ายจราจรชัดเจน สามารถเห็นได้ชัดเจน” อยู่ในระดับดี นั่นคือ ในประเด็นผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจและสังคม องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ได้ดำเนินการตามมาตรฐานการบริหารและการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย อยู่ในระดับดี ในทางตรงข้ามประเด็นเรื่องป้ายจราจรและสัญญาณไฟ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงไม่สามารถดำเนินการได้ดีเมื่อเทียบกับประเด็นอื่น ๆ ในด้านการก่อสร้างถนน

2.2 สภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด ในภาพรวมอยู่ในระดับดี นั้นหมายความว่าองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ได้ดำเนินการ ในประเด็น (1) ระบบประปาหมู่บ้าน (2) องค์ประกอบของระบบการผลิตน้ำประปา (3) แนวทางการบริหารจัดการประปา และ (4) การบำรุงรักษา ตามมาตรฐานการบริหารและการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดไว้

อย่างไรก็ตาม เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า ประเด็น “อบต. หนองแวง มีการวางระบบประปาหมู่บ้านไว้ครอบคลุมพื้นที่ในเขตชุมชนของท่าน” อยู่ในระดับดี รองลงมา คือ ประเด็น “อบต. หนองแวง มีการบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้านให้มีการใช้งานได้ตลอดเวลา” อยู่ในระดับดี และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็น “การผลิตประปาหรือระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีระบบฆ่าเชื้อโรค โดยใช้การเติมสารละลายคลอรีน เพื่อฆ่าเชื้อโรคในระบบประปา” อยู่ในระดับไม่ ดี นั่นคือ ในประเด็นระบบประปาหมู่บ้าน ในเรื่องของ “อบต. หนองแวง มีการวางระบบประปา

หมู่บ้านไว้ครอบคลุมพื้นที่ในเขตชุมชนของท่าน” องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ได้ดำเนินการตามมาตรฐานการบริหารและการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย อยู่ในระดับดี ในทางตรงข้าม ประเด็นเรื่องระบบประปาหมู่บ้าน ในเรื่องของ “การผลิตประปาหรือระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีระบบฆ่าเชื้อโรค โดยใช้การเติมสารละลายคลอรีน เพื่อฆ่าเชื้อโรคในระบบประปา” องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงไม่สามารถดำเนินการได้ดีเมื่อเทียบกับประเด็นอื่นๆ ในด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด

2.3 สภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ ในภาพรวม อยู่ในระดับดี นั้นหมายความว่าองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ได้ดำเนินการ ในประเด็น (1) มาตรฐานความส่องสว่างของไฟฟ้าสาธารณะ (2) ความปลอดภัย และ (3) การบำรุงรักษา ตามมาตรฐานการบริหารและการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดไว้

เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “อบต. หนองแวง มีการบำรุงรักษาอุปกรณ์ไฟฟ้าให้ใช้งานได้อยู่เสมอจริง” อยู่ในระดับดี รองลงมา คือ ประเด็น “อบต. หนองแวง สามารถแก้ไข ซ่อมแซม อุปกรณ์ไฟฟ้าได้อย่างรวดเร็ว” อยู่ในระดับดี และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็น “ในชุมชนของท่าน มีไฟส่องสว่างเพียงพอติดตั้งที่ ตลาด สนามเด็ก ลานกีฬาชุมชน ทางม้าลาย ศาลาที่พักผู้โดยสารรถประจำทาง” อยู่ในระดับไม่ดี นั่นคือ ในประเด็นการบำรุงรักษา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ได้ดำเนินการตามมาตรฐานการบริหารและการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย อยู่ในระดับดี ในทางตรงข้ามประเด็นเรื่องมาตรฐานความส่องสว่างของไฟฟ้าสาธารณะ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงไม่สามารถดำเนินการได้ดีเมื่อเทียบกับประเด็นอื่น ๆ ในด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ

3. การเปรียบเทียบระหว่างระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ

.01 กล่าวคือ แม้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง จะดำเนินการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับที่ดี ตามมาตรฐานการบริหารและการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย แต่ก็ไม่สามารถที่จะตอบสนองความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ที่มีระดับความคาดหวังมากที่สุดได้ ทั้งนี้ระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานมีค่าสูงกว่า การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ได้ดำเนินการจริง ซึ่งพบในทุกด้านของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ (ก) ด้านการก่อสร้างถนน จากผลการศึกษาพบว่า ระดับสภาพความเป็นจริงของพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานมีค่าน้อยกว่าระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ในด้านการก่อสร้างถนน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 (ข) ด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และ (ค) ด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชุมชนของ สนธยา พลศรี (2545) ที่กล่าวว่า จิตความสามารถของชุมชนและรัฐบาลมีขีดความสามารถจำกัด ทั้งบุคคลากร งบประมาณ หรือทรัพยากร ระบบการบริหารและดำเนินงานพัฒนาไม่เพียงพอ ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องสร้างความร่วมมือกันระหว่างรัฐกับประชาชน การพัฒนาชุมชนจะประสบความสำเร็จได้ต้องเกิดจากการร่วมมือกันระหว่างรัฐบาลและประชาชน ไม่ปล่อยให้ฝ่ายหนึ่งรับผิดชอบเพียงฝ่ายเดียว เพราะทั้งรัฐบาลและประชาชนในชุมชนต่างก็มีขีดความสามารถที่จำกัดไม่สามารถดำเนินงานพัฒนาชุมชนให้มีประสิทธิภาพได้ การร่วมมือระหว่างรัฐบาลและประชาชนนี้ต้องตั้งอยู่ในแนวความคิดของการพัฒนาชุมชน คือการช่วยเหลือตัวเอง การใช้ทรัพยากรในชุมชน การมีส่วนร่วมของประชาชน และการสนับสนุนส่งเสริมของรัฐบาลอย่างเหมาะสม นอกจากนี้การร่วมมือระหว่างรัฐกับประชาชนในชุมชน ยังสามารถขอรับการสนับสนุนจากภาคเอกชนและชุมชนภายนอกที่พร้อมจะให้การสนับสนุนได้อีก และสอดคล้องแนวความคิดของ ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (2527) ที่ได้นำเสนอหลักการพัฒนาเอาไว้ สรุปได้ดังนี้ (1) การพัฒนาต้องยึดหลักความ

ต้องการพื้นฐานของคนเป็นหลัก (2) การพัฒนาต้องริเริ่มและดำเนินการโดยประชาชน (3) การพัฒนาร่วมกับชาวบ้าน ต้องใช้หลักการส่งเสริมให้ชาวบ้านได้พึ่งพาตนเองและมีส่วนร่วมในการทำงานทุกขั้นตอน (4) โครงการและกิจกรรมต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และ (5) การพัฒนาต้องส่งผลไปยังการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของคนในชุมชน และสอดคล้องกับแนวความคิดของ สนธยา พลศรี (2537) ได้เสนอหลักการดำเนินงานพัฒนาชุมชน สรุปได้ดังนี้ (1) การดำเนินโครงการงานพัฒนาชุมชนนั้น จะต้องสอดคล้องกับความต้องการอันแท้จริงของประชาชนและเริ่มจากโครงการง่าย ๆ ก่อน สามารถปฏิบัติและเกิดผลที่สำเร็จ (2) โครงการพัฒนาชุมชนนั้น จะต้องเป็นโครงการเอนกประสงค์ คือ มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาของชุมชน หรือปรับปรุงความสุขความเจริญได้ในหลาย ๆ ด้านพร้อม ๆ กัน (3) การพัฒนาชุมชนนั้นจะต้องเริ่มดำเนินการ เพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติของประชาชนไปพร้อม ๆ กับการดำเนินการตามโครงการ (4) ต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในโครงการต่าง ๆ ที่จัดขึ้น เพื่อเป็นการสร้างพลังชุมชน และจัดรูปหน่วยงานปกครอง หน่วยงานบริหารของประชาชนขึ้น (5) เพิ่มและพัฒนาคุณลักษณะของผู้นำในท้องถิ่นขึ้นตามลักษณะของกิจกรรมและความจำเป็นของชุมชน (6) ยอมรับและเปิดโอกาสให้สตรี เยาวชน ได้มีบทบาทร่วมในโครงการพัฒนาชุมชน (7) รัฐจะต้องจัดบริการไว้ให้พร้อมเพื่อคอยเสริมงานของประชาชน เป็นหลักประกันในประสิทธิภาพความสำเร็จของงาน (8) การวางแผนงาน เพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างมีระบบ และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการจัดการบริหารงานให้มีความคล่องตัวและนานาชาติได้เข้ามามีส่วนร่วม (9) การดำเนินงานพัฒนาชุมชนควรสนับสนุนให้องค์กรเอกชน องค์กรอาสาสมัครต่าง ๆ ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และนานาชาติได้เข้ามามีส่วนร่วม (10) ในการวางแผนเพื่อการพัฒนาชุมชนนั้น ต้องวางแผนการดำเนินงานให้เกิดความเจริญพร้อม ๆ กัน ไปทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการเปรียบเทียบระหว่างระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประเด็น “ด้านการจัดการระบบน้ำสะอาด”

มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชน ต่อการพัฒนา ระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอเวฬวนคร จังหวัดสระแก้ว มากที่สุด รองลงมาคือด้าน “ด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ” และลำดับสุดท้ายคือ “ด้านการก่อสร้างถนน” ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยแบ่งออกเป็นแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดบริการน้ำสะอาด จากผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า เป็นปัญหามากที่สุด คือ ด้านการจัดการบริการน้ำสะอาด เนื่องจากระบบประปาหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ยังไม่ได้คุณภาพ หรือตามมาตรฐานการบริหารและการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีสาเหตุมาจาก งบประมาณในการพัฒนา และการบริหารจัดการ ในด้านงบประมาณนั้น ด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอเวฬวนคร จังหวัดสระแก้ว เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง มีงบประมาณรายรับอยู่ที่ประมาณ 18 ล้านบาทต่อปี และมีงบประมาณในการดำเนินการพัฒนาประมาณ 6 ล้านบาทต่อปี ทั้งยังมีหมู่บ้านในพื้นที่ 7 หมู่บ้าน ซึ่งหารเฉลี่ยออกมาแล้ว งบประมาณจะคิดเป็นหมู่บ้านละประมาณ 9 แสนบาทต่อปี นับว่าเป็นจำนวนที่น้อยมาก เพราะโครงการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านประปา ล้วนแต่มีภาระค่าใช้จ่ายในการสร้างที่สูง อีกทั้งการบริหารจัดการการให้น้ำประปาหมู่บ้าน ยังไม่มีระเบียบแบบแผนเท่าที่ควร เป็นเพียงการตั้งผู้รับผิดชอบมาคอยดูแลการผลิตน้ำประปาเบื้องต้น ไม่มีผู้ควบคุมดูแลอย่างจริงจัง ทำให้ผู้ที่ปฏิบัติงานด้านการผลิตน้ำประปา ไม่ได้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่เท่าที่ควร ก่อให้เกิดปัญหาหลายอย่าง ทั้งปริมาณน้ำที่ไม่เพียงพอ คุณภาพของน้ำประปา ที่มีกลิ่น มีสิ่งปนเปื้อน และขุ่นมาก ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการพัฒนา ระบบโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการจัดการน้ำสะอาด เพื่อให้บริการประชาชนในด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ควรขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่อยู่เหนือขึ้นไป ไม่ว่าจะเป็นจังหวัด หรือกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย เพื่อที่จะขอความช่วยเหลือด้านงบประมาณ ในการสร้างระบบประปาหมู่บ้านที่ได้มาตรฐาน เพราะโครงการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านในแต่ละโครงการ ต้องใช้งบประมาณในการก่อสร้างสูงมาก ซึ่งจะใช้งบประมาณที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงที่มีอยู่ก็คงจะไม่เพียงพอต่อการสร้าง

1.2 การบริหารจัดการระบบประปาหมู่บ้าน ควรจะออกมาเป็นรูปธรรมมากกว่านี้ ควรมีผู้ตรวจคุณภาพน้ำประปาอย่างสม่ำเสมอ และเป็นผู้ที่มีอำนาจสั่งการ ได้ทันทีที่ระบบประปาหมู่บ้านมีปัญหา และควรออกสำรวจความเรียบร้อยของระบบประปาอยู่เสมอ

1.3 การแก้ไขปัญหาด้านการจัดการน้ำสะอาดขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงนั้น ควรต้องคำนึงถึงขีดความสามารถของหน่วยงานเป็นหลัก การดำเนินงานหรือการกำหนดนโยบาย จะต้องคำนึงถึงความเป็นจริงด้านงบประมาณ ความเป็นไปได้ หรือเรียงลำดับความสำคัญก่อนหลังให้ดี เพราะมีงบที่จำกัด ฉะนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ควรที่จะแก้ไขปัญหาที่สามารถแก้ไขได้ในทันทีก่อน เช่น การบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้าน การเปลี่ยนอุปกรณ์ หรือเครื่องมือต่าง ๆ ให้มีสภาพที่ใช้งานได้อยู่เสมอ ทั้งดูแลเรื่องปริมาณน้ำดิบที่จะนำมาผลิตน้ำประปา ตลอดจนดูแลคุณภาพของน้ำประปา ให้มีคุณภาพมีความสะอาด และเพียงพอต่อการอุปโภคของประชาชนในพื้นที่

2. ด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ ซึ่งเป็นด้านที่มีปัญหารองลงมา เนื่องจากสภาพพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง เป็นพื้นที่เขตชนบท ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม และปศุสัตว์ อีกทั้งระยะห่างจากถนนถึงบ้านของประชาชนยังห่างไกลกันมาก ประกอบกับ ประชาชน ไม่ได้ตั้งบ้านเรือนอยู่ใกล้กัน โดยส่วนใหญ่จะแยกกันตั้งบ้านเรือนเป็นกลุ่ม ตามความสัมพันธ์เครือญาติ ทำให้การวางระบบไฟฟ้าสาธารณะเป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก ที่จะทำให้ไฟฟ้าครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงขอความช่วยเหลือไปทางจังหวัด เพื่อของบประมาณในการสร้างไฟฟ้าแรงดันต่ำ เข้าไปยังพื้นที่ที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ และประสานไปยังการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เพื่อขอความช่วยเหลือในการติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าดังกล่าวต่อไป

3. ด้านการก่อสร้างถนน เป็นด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุด เนื่องจากการคมนาคมในตำบลโดยส่วนมากเป็นทางลูกรัง แต่ก็สามารถเดินทางคมนาคมได้สะดวกพอสมควร และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ก็ได้พัฒนาปรับปรุงถนนลูกรังดังกล่าวเป็นถนนลาดยาง และถนนคอนกรีตเสริมใยเหล็กให้เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ แต่ก็ยังเหลือถนนดินอีกมากที่ต้องการการพัฒนา อีกทั้งยังมีถนนอีกหลายสายที่ต้องการการซ่อมแซมให้สภาพกลับมาใช้งานได้เหมือนเดิม ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ควรจะบริหารจัดการงบประมาณและวางแผนการพัฒนาถนน โดยใช้ความจำเป็นและความคุ้มค่าสูงสุด ในการเลือกถนนที่จะพัฒนาเป็นอันดับแรก เพื่อที่จะได้ใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดกับพี่น้องประชาชน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

จากการศึกษาสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการจัดการระบบน้ำสะอาด มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพความเป็นจริง และระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว มากที่สุด และจากการเปรียบเทียบ ระหว่างระดับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว

ด้านการจัดบริการระบบน้ำสะอาด พบว่า ประเด็นเกี่ยวกับ “การผลิตประปาหรือระบบน้ำ สะอาดของ อบต. หนองแวง มีระบบฆ่าเชื้อโรค โดยใช้การเติมสารละลายคลอรีน เพื่อฆ่าเชื้อโรค ในระบบประปา” มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของ ประชาชนต่อการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว ด้านการจัดบริการน้ำสะอาด มากที่สุด รองลงมาคือประเด็นเกี่ยวกับ “ถังกักเก็บน้ำที่ผ่านการผลิตประปาหรือระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีความสะอาด ไม่มีสิ่งปนเปื้อน” ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการพัฒนาระบบ โครงสร้าง พื้นฐาน ด้านการจัดการน้ำสะอาด เพื่อให้บริการประชาชนในด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

เนื่องจาก ประเด็นที่เป็นปัญหา มีอยู่ 2 ประเด็น คือ ด้านคุณภาพน้ำ ซึ่งน้ำประปา ในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง จะเป็นทั้งระบบประปาหมู่บ้านนั้นไม่ค่อยสะอาด และไม่มีคุณภาพ ขุ่นเป็นตะกอน มีปริมาณเศษวัชพืช เกือบทุกพื้นที่ ปัญหาระบบการจัดการน้ำ ของชุมชนที่ยังขาดประสิทธิภาพ เนื่องจากชุมชนขาดความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีอยู่ในชุมชน และขาดบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับแหล่งน้ำ และการบริหารจัดการน้ำที่จะทำงานแก้ปัญหาพร้อมกับชุมชนอย่างจริงจัง ฉะนั้น องค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองแวง ควรจะหาบุคลากรที่จะมารับผิดชอบปฏิบัติงานด้านนี้โดยตรง โดยจะต้องทำ เป็นงานประจำ เพื่อแก้ปัญหาในระบบน้ำประปาได้อย่างทันท่วงที และเป็นระบบ

2. ด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมระดับสภาพ ความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐานของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น เกี่ยวกับ “ในชุมชนของท่าน มีไฟส่องสว่างเพียงพอติดตั้งที่ ตลาด สนามเด็ก ลานกีฬาชุมชน ทางม้า ลาย ศาลาที่พักผู้โดยสารรถประจำทาง” มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพความเป็นจริง และระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว ด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ มากที่สุด รองลงมาคือประเด็นเกี่ยวกับ “ในชุมชนของท่านมีไฟส่องสว่างเพียงพอ ติดตั้งครบทั้งถนนสายหลัก

ถนนสายรอง และทางแยก” ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการพัฒนา ระบบโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ เพื่อให้บริการประชาชนในด้านต่าง ๆ ได้ ดังนี้

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ควรจะออกสำรวจพื้นที่ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองแวง ว่าส่วนไหนต้องการแสงสว่างในการจราจรหรือการเดินทางสัญจร ในตอนกลางคืน โดยดูจากสภาพที่เกิดขึ้นจริงของประชาชนว่ามีการใช้งานถนนเส้นไหนเป็นหลัก หรือแยกไหนบ่อยที่สุด และบริเวณไหนเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุบ่อยที่สุด เกิดอาชญากรรมบ่อย ที่สุด และออกสำรวจความต้องการของประชาชนในการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ ว่าต้องการ ที่จะติดตั้งเพิ่มเติมที่ใด ตลอดจนเตรียมหาอุปกรณ์ให้พร้อมเอาไว้สำหรับติดตั้งและการซ่อมแซม

3. ด้านการก่อสร้างถนน พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมระดับสภาพความเป็นจริง และระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ด้านการก่อสร้างถนน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นเกี่ยวกับ “ถนน ของ อบต. หนองแวง มีป้ายจราจรและสัญญาณไฟจราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน และไม่มีสิ่งอื่นบดบัง สัญลักษณ์และสีตัวอักษรของป้ายจราจรชัดเจน สามารถเห็นได้ชัดเจน” มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่างสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้าง พื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว มากที่สุด รองลงมาคือประเด็นเกี่ยวกับ “ถนนของ อบต. หนองแวง มีเส้นจราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน” ผู้วิจัย จึงขอเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการก่อสร้างถนน เพื่อให้บริการประชาชนในด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ควรจะออกสำรวจความเรียบร้อยของป้ายจราจร สัญญาณไฟ และเส้นจราจรอยู่เสมอ หรือรับเรื่องราวจากประชาชนผ่านผู้นำชุมชนหรือ ทางสมาชิกสภาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาปรับปรุงสภาพ ป้ายสัญญาณไฟ และเส้นจราจร ให้เรียบร้อย และอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะทางวิชาการ

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริง และระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว เพียงบางส่วนเท่านั้น ยังมีประเด็นปัญหา ในแง่มุมอื่นที่น่าสนใจให้กว้างขวางและลึกซึ้ง ดังนั้นควรมีการศึกษา ระดับความคาดหวัง

ของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนนาค จังหวัดสระแก้ว โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่ไปด้วยเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกมากขึ้น

2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนนาค จังหวัดสระแก้ว เท่านั้น ทำให้ไม่สามารถที่จะทราบได้ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ให้ได้อยู่ในระดับตาม มาตรฐานการบริหารและการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กำหนดไว้ ดังนั้นควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางนโยบาย และปรับปรุงการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงต่อไป

3. ข้อจำกัดของการศึกษาในครั้งนี้คือ การใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรมซึ่งอาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อน ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรที่จะศึกษาในเชิงคุณภาพผ่านการสัมภาษณ์แบบมีส่วนร่วมและแบบไม่มีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติกรรมอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

- กรกนก วงศ์พันธุ์เศรษฐ์. (2535). ความเข้าใจตนเองต่อความคาดหวังการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2549). พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. เข้าถึงได้จาก www.local.moi.go.th/2009/pdf/aumnat2542.pdf
- กระทรวงคมนาคม. (2558). แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. 2558-2565 และแผนปฏิบัติการด้านคมนาคมขนส่ง ระยะเร่งด่วน พ.ศ. 2558 (Action Plan). เข้าถึงได้จาก <http://www.otp.go.th/images/stories/PDF/2558/ActionPlan2558/ActionPlan4.pdf>
- กิจจา เพชรกาศ. (2551). ความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้นำชุมชนต่อการบริการโครงข่ายถนนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เกศสินี กลั่นบุศย์. (2540). ความคาดหวังของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลต่อการบริการของโรงพยาบาลเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัฐพล เนียมพุ่มพวง. (2551). ความคาดหวังของประชาชนต่อคุณภาพการบริการน้ำประปาหมู่บ้านในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกระแสน อำเภอกาญจนบุรี จังหวัดระยอง. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดิเรก ฤกษ์ห่อราย. (2527). การพัฒนาชนบท: เน้นการพัฒนาสังคมและแนวคิด ความจำเป็นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดิน ปรัชญพฤทธิ์. (2544). การบริหารการพัฒนา: ความหมาย เนื้อหา แนวทางและปัญหา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชนากร จันทรแสงคำ. (2556). *ความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน*
ในเขตชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม.
 การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์,
 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชวิช เพชรเรือนทอง. (2553). *การศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้าง*
พื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยนาง อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง.
 การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น,
 วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณวัตร เสนสุข. (2550). *ความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วน*
ตำบล: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลชะโนด อำเภอห้วยใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร.
 การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น,
 วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิพนธ์ หัสนนท์. (2553). *ความคาดหวังและความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการ*
โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวัว อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง.
 การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น,
 วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พระบรรพต ตยานนโท (ปิ่นสง). (2556). *ความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาสังคม*
ของเทศบาลปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. งานนิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม, คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พัชรี มหาลาก. (2538). *ความคาดหวังของผู้บังคับบัญชาระดับกลางที่มีต่อบทบาทการปฏิบัติงาน*
ของผู้บังคับบัญชาระดับล่าง ในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติก. วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิชยากร กาศสกุล. (2545). *ความคาดหวังด้านคุณภาพบริการของผู้มารับบริการในโรงพยาบาล*
ราชวิถี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ,
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พินิต รัตน์จันง. (2550). *ความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขต*
เทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา. ค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- พิไลวรรณ จันทรสุกรี. (2540). *ความคาดหวังในงานของนักศึกษาพยาบาลปีที่สี่ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีในเขตภาคเหนือ*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพรัตน์ เตชะรินทร์. (2527). *แนวนโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนยุทธศาสตร์พัฒนา*. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภากาการพิมพ์.
- เมธี จันท์จารุภรณ์. (2548). *การบริหารงานสาธารณสุขในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน ชุมชนวิสาหกิจวิสาหกิจสาธารณสุข หน่วยที่ 9-15*. นนทบุรี: สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัชก โสภากิศ. (2542). *การมีส่วนร่วมและความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัชรินทร์ บรรดาศักดิ์. (2548). *ความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชลบท, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2532). *หลักการพัฒนาชุมชน: การพัฒนาชุมชนประยุกต์*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2553). *การกระจายภารกิจหน้าที่ไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2547). *การกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น: ความก้าวหน้าหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540*. กรุงเทพฯ: คลังวิชา.
- ศกุน คุรุฑานนท์. (2551). *สถานภาพและความคาดหวังในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี*. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศรีนิตย์ บุญทอง. (2521). *ความคาดหวังในบทบาทและตำแหน่งพัฒนากรของพัฒนากรที่มีวุฒิจบปริญญาและไม่จบปริญญา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2541). *การบริหารการตลาดและกรณีศึกษา*. กรุงเทพฯ:
เทพรันต์แสงแห่งโลกธุรกิจ.
- สถาพร โภคา, นท แสงเทียน, อธิพิงศ์ พันธุ์นิกุล และกำพล ทรัพย์สมบูรณ์. (2552). *โครงสร้างพื้นฐานกับการพัฒนาประเทศไทย: อดีต สู่อนาคต*. เข้าถึงได้จาก
www.sdhabhon.com/BuildingDesign/UBRC3-keynote.pdf
- สนธยา พลศรี. (2545). *ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2545). *พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537*. เข้าถึงได้จาก web.krisdika.go.th/data/law/law2/%CA52/%CA52-20-9999-update.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการการสาธารณสุขมูลฐาน กระทรวงสาธารณสุข. (2541). *การบริหารจัดการงานสาธารณสุขมูลฐานภายใต้ระบบงบประมาณแนวใหม่*. กรุงเทพฯ:
องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2556). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2556-2560)*. เข้าถึงได้จาก
http://www.nesdb.go.th/Portals/0/tasks/dev_logis/form/แผนยุทธศาสตร์โลจิสติกส์%202%20ฉบับย่อ.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2552). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6*. เข้าถึงได้จาก
http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news/plan/p6/M1_1.doc
- สำนักงานจังหวัดสระแก้ว. (ม.ป.ป.). *ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์จังหวัดสระแก้ว*. เข้าถึงได้จาก
<http://www.sakaeo.go.th/websakaeo/roadmap.php>
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2540). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540*. เข้าถึงได้จาก <http://dl.parliament.go.th/handle/lirt/290438>
- สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น. (2543). *คู่มือปฏิบัติงาน เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล*. กรุงเทพฯ: กรมการปกครอง.
- สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (ม.ป.ป.). *มาตรฐานระบบน้ำสะอาด*. เข้าถึงได้จาก: http://www.thailocaladmin.go.th/work/e_book/eb1/stan11/p2_1.pdf. 2553.
- สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (ม.ป.ป.). *มาตรฐานไฟฟ้าสาธารณะ*. เข้าถึงได้จาก: http://www.thailocaladmin.go.th/work/e_book/eb1/3_3.pdf. 2553.

- สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (ม.ป.ป.). *มาตรฐานถนน ทางเดิน และทางเท้า*. เข้าถึงได้จาก http://www.thailocaladmin.go.th/work/e_book/eb1/1_6.pdf.2553.
- สิทธิชัย กอสุระ. (2553). *ความคาดหวังและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม อำเภอทุ่งหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, วิทยาลัยการเมืองการปกครอง, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุภาวดี จันทะเสน. (2553). *ความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลนาอุดม อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด*. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, วิทยาลัยการเมืองการปกครอง, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง. (2558). *แผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2558 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง*. สระแก้ว: องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง.
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง. (2558). *แผนพัฒนาสามปีองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ปี พ.ศ. (2558-2560)*. สระแก้ว: องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง.
- อภิวัฒน์ รัตนวราหะ. (2549). *โครงสร้างพื้นฐานกับการพัฒนาระบบนวัตกรรม*. ใน ปรีดา ชัยสุขสถาพร (บรรณาธิการ), *พลวัตนวัตกรรม*. กรุงเทพฯ: นวัตกรรมแห่งชาติ.
- อมร นนทสุด. (2531). *แนวความคิดหลักการและกลวิธีการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐาน (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการสาธารณสุขมูลฐาน.
- Rogers, E. M. (1983). *Diffusion of innovation*. New York : The Free Press,
- Voss, G. B.; Parasuraman, A, & Grewel, D. (1998). The poles of prince, performance, and expectations in Determining satisfaction in service exchange. *The Journal of Maketing*, 62(4), 46-61.
- Vroom, V. (1970). *Management and motivation*. New York: McGraw-Hill.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

กรอบแนวคิดและการสร้างข้อความ

กรอบแนวคิดและการสร้างข้อความ

กรอบแนวคิดเรื่องมาตรฐานการบริหารและการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดไว้ (สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ม.ป.ป.)

1. การบริหารจัดการก่อสร้างถนน

1.1 ข้อมูลทางด้านวิศวกรรมจราจร เป็นข้อมูลที่แสดงถึงความจำเป็นในการก่อสร้างแนวสายทาง และใช้ในการประเมินปริมาณจราจรในอนาคต ดังนี้

1.1.1 แบบก่อสร้างจริง คือ แบบแนวสายทางโครงการที่จะดำเนินการก่อสร้าง โดยศึกษาเปรียบเทียบกับสายทางใกล้เคียงเพื่อแสดงภาพรวมของโครงการและความเชื่อมต่อของสายทาง

1.1.2 การนับปริมาณจราจรของรถแต่ละประเภท เช่น รถบรรทุก รถยนต์นั่งส่วนบุคคลรถจักรยานยนต์ ฯลฯ โดยการนับปริมาณจราจรในรอบ 24 ชั่วโมง เพื่อนำมาวิเคราะห์ในการออกแบบก่อสร้างต่อไป

1.1.3 การบันทึกข้อมูลรายละเอียดการสำรวจแนวสายทางเบื้องต้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลมาประกอบการออกแบบรายละเอียดทางวิศวกรรม

1.1.4 การประสานรวมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นระหว่างก่อสร้าง เช่น กรรมสิทธิ์ที่ดิน การจัดระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้า แสงสว่าง

1.1.5 การเจาะสำรวจสภาพดินเดิมตามแนวสายทางเพื่อหาค่าคุณสมบัติทางปฏิพิกลศาสตร์ของดิน โดยเฉพาะค่า CBR เพื่อนำมาออกแบบโครงสร้างถนน สำหรับกรณีพื้นที่ดินอ่อนจะต้องทำการเจาะสำรวจหาค่าคุณสมบัติทางวิศวกรรมของชั้นดินตามแนวสำรวจ โดยทำ Vane shear test เพื่อนำผลมาวิเคราะห์หาเสถียรภาพของคันทาง

1.1.6 การสำรวจและจัดทำแผนที่แหล่งวัสดุที่มีคุณสมบัติ

2. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม เป็นการพิจารณาข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมว่าก่อให้เกิดประโยชน์มากน้อยเพียงใด กล่าวคือ มีประชาชนได้รับประโยชน์แยกเป็นจำนวนคนครัวเรือนหมู่บ้าน ทำให้เดินทางได้สะดวกรวดเร็วขึ้นหรือเส้นทางนั้นเป็นเส้นทาง เพื่อใช้ในการขนส่งผลิตผลทางการเกษตร อุตสาหกรรม หรือเป็นเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว ซึ่งจะส่งพื่อดีต่อสภาพเศรษฐกิจของประชาชนในท้องถิ่น

3. ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม เป็นการพิจารณาสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในเขตแนวถนนที่จะทำการก่อสร้าง และบริเวณใกล้เคียงถนน เช่น ต้นไม้ ที่พักอาศัย วัด โรงเรียน ซึ่งเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเพื่อพิจารณาว่าหลังจากการก่อสร้างถนนแล้ว จะทำให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมกับชุมชนใกล้เคียงแนวถนนนั้นหรือไม่

4. ข้อมูลด้านยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์การพัฒนามีความสำคัญต่อการกำหนดแผนงานและโครงการ เพราะเป็นเป้าหมายว่าท้องถิ่นจะ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนหรือพัฒนาไปสู่ความเจริญ ก้าวหน้าไปในทิศทางใด เช่น กรณีกำหนดยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยว อาจต้องพัฒนาถนนเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวให้สอดคล้องตามแผนยุทธศาสตร์พัฒนาในการศึกษาความเหมาะสมด้านต่างๆ ดังกล่าวให้พิจารณากำหนดคะแนนตามสัดส่วนแต่ละด้าน แล้วนำค่าคะแนนที่ได้มาจัดเรียงลำดับตามความสำคัญโครงการเพื่อประกอบการตัดสินใจจัดทำโครงการนั้น ๆ ต่อไป

การออกแบบถนน ทางเดินและทางเท้า การออกแบบถนนมีข้อมูลประกอบการพิจารณาหลายประการ เช่น ปริมาณการจราจร ประเภทของผิวจราจร ความกว้างของผิวจราจร ความกว้างของไหล่ทางซึ่งจะสอดคล้องกับความกว้างของทางเดินและทางเท้า ความสามารถในการรับน้ำหนักบรรทุก ความลาดชัน ความสูงของยานพาหนะที่จะเป็นข้อจำกัดความสูงของสิ่งก่อสร้างเหนือผิวจราจรของถนน ดังนั้นจึงกำหนดหลักเกณฑ์ทั่วไปการออกแบบถนน ทางเดินและทางเท้า

การบำรุงรักษาถนน ทางเดินและทางเท้า การแบ่งประเภทของการบำรุงรักษาถนน ทางเดินและทางเท้าจะทำให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบสามารถประเมินความเสียหายที่เกิดขึ้นตามลำดับความสำคัญและเหมาะสมกับงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการดำเนินการบำรุงรักษาต่อไปโดยแบ่งการบำรุงรักษาได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. งานบำรุงรักษาปกติ หมายถึง งานบำรุงรักษาถนนที่ทำเป็นประจำตลอดเวลา เพื่อให้ถนนอยู่ในสภาพใช้งานได้ดีและไม่ให้เกิดความเสียหายลุกลามเพิ่มขึ้น เช่น งานปรับสภาพถนน ลูกกรัง งานซ่อมแซมหลุมบ่อถนนรอยแตกต่าง ๆ ที่ผิวถนนลาดยางและผิวถนนคอนกรีต รวมทั้งงานซ่อมบำรุงไหล่ทาง ทางเดินและทางเท้า

2. งานบำรุงรักษาถนนตามกำหนดเวลา หมายถึง งานบำรุงรักษาถนนตามช่วงเวลาที่กำหนดเพื่อเป็นการต่ออายุให้ถนนอยู่ในสภาพที่ใช้การได้นานขึ้น เช่น งานฉาบผิวแอสฟัลต์ งานเสริมผิวลูกกรัง และงานบูรณะถนนผิวแอสฟัลต์ หรือผิวคอนกรีต

3. งานบำรุงพิเศษ หมายถึง งานบำรุงรักษาถนนโดยการเสริมแต่งป้องกันถนนที่ชำรุดเกินกว่างานซ่อมบำรุงปกติสามารถปฏิบัติได้ เพื่อให้ถนนยังคงสภาพเดิม ขนาดและความแข็งแรง ทัดเทียมกับตอนก่อสร้าง แต่ไม่ได้หมายถึงงานที่จะทำให้ดีขึ้นหรือแข็งแรงกว่าเดิม ได้แก่ งานปรับระดับผิวถนนโดยการซ่อมแซมผิวแอสฟัลต์ งานซ่อมไหล่ทาง ทางเดินและทางเท้า ทางเชื่อม และเกาะกลางถนน

4. งานบำรุงฉุกเฉิน หมายถึง งานซ่อมบำรุงถนนที่ชำรุดเสียหายมาก ให้สามารถเปิดใช้งานในชั้นแรกได้รวมถึงงานซ่อมบำรุงให้ถนนมีสภาพเหมือนเดิมหรือเปิดใช้งานได้ เช่น การซ่อมแซมถนนที่เสียหายอันเกิดจากอุทกภัย งานแก้การถล่ม ไถลอันเกิดจากผิวจราจรมีความฝืดลดต่ำลงจนทำให้เกิดอันตรายกับยานพาหนะที่สัญจรไปมา เป็นต้น

ป้ายจราจร สัญญาณไฟ และสัญลักษณ์ทางจราจร ลักษณะป้ายจราจร ป้ายจราจร จะมีลักษณะต่างกันไปตามข้อกำหนดมาตรฐานสากล ซึ่งรูปแบบและสัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น รูปแบบ ตัวเลข สี ขอบป้าย จะมีความหมายและ สื่อถึงประเภทและการใช้งานที่แตกต่างกัน

1. ประเภทป้ายจราจร

มาตรฐานป้ายจราจรแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ตามลักษณะการใช้งาน ดังนี้

1.1 ป้ายบังคับ ใช้เพื่อสื่อให้ผู้ขับขี่ยานพาหนะถึง การบังคับ การห้ามหรือข้อจำกัดบางประการและคำสั่งให้ปฏิบัติ ทั้งนี้ จะใช้ร่วมกับการบังคับตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.2 ป้ายเตือน ใช้เพื่อสื่อให้ผู้ขับขี่ยานพาหนะระมัดระวังอันตรายหรือทราบล่วงหน้าถึงสภาพทางหรือสภาวะอย่างอื่นที่เกิดขึ้นบนสายทางอันอาจเกิดอันตรายหรืออุบัติเหตุ

1.3 ป้ายแนะนำ ใช้เพื่อแนะนำให้ผู้ขับขี่ยานพาหนะได้ทราบทิศทางของการเดินทางไปสู่จุดหมายปลายทาง หรือทราบถึงข้อมูลข่าวสารที่สำคัญในการเดินทางรวมทั้งสถานที่และบริเวณต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ตามเส้นทางที่ตัดผ่าน เพื่อให้เดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางได้ถูกต้อง สะดวก และปลอดภัยสำหรับตัวอย่างป้ายชนิดต่าง ๆ สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากภาคผนวก

2. การออกแบบป้ายจราจร

ในมาตรฐานฉบับนี้ ได้ออกแบบป้ายบังคับและป้ายเตือนที่แสดงด้วยข้อความ สัญลักษณ์ หรือทั้งสองอย่างรวมกัน รวมทั้งป้ายแนะนำต่าง ๆ ตามข้อกำหนดของคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ปฏิบัติ แต่มิได้ห้ามที่จะปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โดยให้รักษาหลักการสำคัญเรื่องรูปร่างและสีของป้าย กล่าวคือ ป้ายในลักษณะเดียวกันให้ออกแบบเหมือนกัน รูปร่างและสีของป้ายให้มีลักษณะเช่นเดียวกันกับป้ายที่ทำหน้าที่เหมือนกัน

ป้ายจราจรจะต้องมีลักษณะสำคัญคือ ผู้ใช้ทางต้องอ่านออกและเข้าใจ สามารถปฏิบัติตามได้ในเวลาอันสั้น โดยมีคุณสมบัติต่อไปนี้

2.1 มองเห็นได้ชัดเจนทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน

2.2 อ่านออกได้ดี หมายถึง การที่มีขนาดตัวอักษรและสัญลักษณ์ที่ใหญ่เพียงพอข้อความสั้น สามารถเข้าใจได้รวดเร็ว

3. สีป้าย

3.1 ป้ายบังคับ โดยทั่วไปใช้สีขาวเป็นพื้น เส้นขอบป้าย เส้นขีดเฉียง (ถ้ามี) ใช้สีแดง เครื่องหมายสัญลักษณ์ ตัวเลข และตัวอักษรบนป้ายใช้สีดำยกเว้นป้ายห้ามจอด พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้ายและเส้นขีดกลางใช้สีแดงป้ายหยุด พื้นป้ายสีแดง เส้นขอบป้ายและตัวอักษรใช้สีขาวป้ายสุดเขตบังคับ พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายและเส้นขีดกลางสีดำป้ายคำสั่งให้ปฏิบัติ พื้นป้ายสีน้ำเงินและขอบนอก เส้นขอบในและสัญลักษณ์สีขาว

3.2 ป้ายเตือน โดยทั่วไปใช้สีเหลืองเป็นพื้น เส้นขอบป้าย เครื่องหมายสัญลักษณ์ ตัวเลข และตัวอักษรบนป้ายใช้สีดำ ป้ายเตือนเกี่ยวเนื่องกับงานก่อสร้างและงานบำรุงทางใช้พื้นสีส้ม (Orange) เส้นขอบป้าย เครื่องหมาย สัญลักษณ์ ตัวเลขและตัวอักษรบนป้ายใช้สีดำ

3.3 ป้ายแนะนำ ป้ายแนะนำทั่วไป มี 4 แบบ คือ แบบที่ 1 พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้าย เครื่องหมาย ตัวเลข ตัวอักษร และสัญลักษณ์ใช้สีดำ

3.4 สัญลักษณ์ เครื่องหมายและสัญลักษณ์บนป้าย ให้ถือตามแบบที่ได้กำหนดไว้ในคู่มือและมาตรฐานป้ายจราจร สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) กระทรวงคมนาคม

3.5 ตัวอักษร

ตัวเลข ตัวอักษร และการจัดระยะ ให้ใช้ตาม “มาตรฐานตัวอักษรและตัวเลขสำหรับป้ายจราจร” สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) กระทรวงคมนาคม

3.6 การบำรุงรักษา ป้ายจราจรทุกป้ายจะต้องได้รับการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม สะอาด และสามารถอ่านชัดเจนตลอดเวลา ป้ายจราจรซึ่งขาดการบำรุงรักษาจะเสียความสำคัญในการควบคุมการจราจร จำเป็นจะต้องมีการตรวจสอบเป็นประจำ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และควรมีตารางการบำรุงรักษา เช่น ล้างทำความสะอาดและเปลี่ยนป้ายที่ชำรุดเสียหาย หรือจัดตารางการตรวจสอบป้ายจราจรทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน ทั้งนี้เนื่องจากคุณสมบัติของการสะท้อนแสงไม่สามารถตรวจพบได้ในเวลากลางวันในกรณีของป้ายจราจรที่ใช้แสงสว่างส่องป้ายจะต้องมีการตรวจสอบระบบไฟฟ้าเพิ่มเติมจากที่ได้กำหนดไว้ข้างต้น

2. มาตรฐานตัวชี้วัดการจัดบริการระบบน้ำสะอาด

การจัดทำระบบน้ำสะอาดสำหรับประชาชนในชุมชนหรือในหมู่บ้านนั้น ควรคำนึงถึง “ความคุ้มค่า” (Value based) ของการดำเนินการเมื่อเปรียบเทียบกับประสิทธิผลที่จะได้รับในอีก ประการหนึ่งด้วย กล่าวคือ การจัดทำระบบน้ำสะอาดของแต่ละหมู่บ้านหรือชุมชนไม่จำเป็นต้อง จัดทำโดยใช้ระบบหรือรูปแบบเดียวกันทั้งหมด

แนวทางการบริหารกิจการประปา การที่ระบบน้ำสะอาดหรือระบบประปาหมู่บ้านจะสามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับโครงสร้างของระบบประปา หรือระบบน้ำสะอาดเพียงอย่างเดียว หากแต่สิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งก็คือ “การมีระบบบริหารจัดการที่ดี” ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เสนอแนวทางการดำเนินการดังนี้

การจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ สมาชิกของกลุ่มผู้ใช้น้ำ หมายถึง ผู้ใช้น้ำทุกคนที่ใช้น้ำจากประปาหมู่บ้าน กล่าวคือ ภายหลังจากการดำเนินการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านเสร็จสิ้น จะมี การรวมกลุ่มของสมาชิกผู้ใช้น้ำ เพื่อทำหน้าที่หรือร่วมมือกันในการดูแลและบำรุงรักษาระบบ ประปา ตลอดจนตรวจสอบการบริหารงาน แสดงความคิดเห็น และให้ความร่วมมือใน การบริหารงานของคณะกรรมการบริหารกิจการประปาหมู่บ้านให้สามารถดำเนินงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การประชุมสมาชิกผู้ใช้น้ำต้องมีสมาชิกเข้าประชุมเกินกว่าครึ่งหนึ่ง ของจำนวนสมาชิกผู้ใช้น้ำทั้งหมดจึงถือว่าครบองค์ประชุม

หน้าที่ของสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ประกอบด้วย

1. คัดเลือกตัวแทนเป็นคณะกรรมการบริหารกิจการประปาหมู่บ้าน
2. ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของประปาหมู่บ้าน ทั้งนี้ การออกระเบียบ ข้อบังคับของกิจการประปาจะต้องผ่านความเห็นชอบของสมาชิกผู้ใช้น้ำประปาอย่างน้อยครึ่งหนึ่ง ของจำนวนสมาชิกผู้ใช้น้ำประปา โดยจะต้องไม่ขัดกับข้อกำหนดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. ตรวจสอบการทำงาน of คณะกรรมการบริหารกิจการประปาหมู่บ้านตลอดจน ทักท้วง เมื่อเห็นว่าคณะกรรมการบริหารไม่ดำเนินการตามนโยบายที่วางไว้

4. ร่วมมือในการบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้านให้ดำรงอยู่ได้ตลอดไป

การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารกิจการประปาหมู่บ้าน กิจการประปานั้นเป็นทรัพย์สิน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ได้มอบให้คณะกรรมการบริหารกิจการประปาเป็นผู้ดำเนินการ บริหารจัดการ ซึ่งคณะกรรมการมาจากการเลือกตั้งของสมาชิกผู้ใช้น้ำประปาส่วนใหญ่ โดยในการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการจะพิจารณาจากปริมาณงาน หรือจากจำนวน สมาชิกผู้ใช้น้ำ แต่อย่างน้อยจะต้องประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เภรัญญิก และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. วางระเบียบใช้บังคับในการบริหารกิจการประปา โดยผ่านความเห็นชอบจากสมาชิกผู้ใช้น้ำ
  2. บริหารกิจการประปาให้เป็นไปตามข้อบังคับ และให้เกิดความก้าวหน้า และบริการประชาชนได้อย่างทั่วถึงตลอด 24 ชั่วโมง
  3. พิจารณาอนุญาต หรือ งดจ่ายน้ำให้แก่สมาชิก โดยคำนึงถึงประโยชน์ของกิจการประปาเป็นหลัก
  4. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ และรายงานผลการดำเนินงานให้สมาชิกผู้ใช้น้ำตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด
  5. ควบคุม ดูแล การทำงานของเจ้าหน้าที่ของประปา
  6. จัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในกรณีที่งบประมาณของประปาไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานของกิจการประปา
- การวางระบบบริหารด้านการเงิน การบริหารด้านการเงิน จะเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับ รายรับ-รายจ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระบบประปา โดยจะต้องมีการกำหนดระเบียบขึ้นมาเพื่อควบคุมระบบทางการเงิน ดังนี้

1. การจัดทำทะเบียนผู้ใช้น้ำและบันทึกการจดมาตรน้ำ เพื่อทราบอัตราการใช้น้ำแต่ละครัวเรือน และทราบสถิติการใช้น้ำว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร
2. การออกใบเสร็จรับเงิน-จ่ายเงิน เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการรับ หรือการชำระหนี้ต่าง ๆ
3. การกำหนดคนรับผิดชอบในการดำเนินการด้านการเงิน
4. การจัดทำรายงานรายรับ-รายจ่ายทั้งประจำเดือนและปี เพื่อเปรียบเทียบสถิติการรับและการจ่ายในแต่ละเดือนและปี เพื่อสรุปผลการดำเนินงาน

3. มาตรฐานการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ

มาตรฐานการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะจำเป็นจะต้องดำเนินการ โดยคำนึงถึงหลักวิชาการ เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นสำคัญ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

3.1 มาตรฐานความส่องสว่าง

- 3.1.1 ถนนสายหลัก ถนนสายรอง ทางแยก วงเวียนที่ไม่มีสัญญาณไฟจราจร

ตารางที่ 30 ความต้องการแสงสว่างสำหรับไฟถนน

ประเภทถนน	ความส่องสว่างเฉลี่ยวัดในแนวระดับต่ำสุด (Lux)
1. ถนนสายหลัก	15
2. ถนนสายรอง	10
3. ทางแยก	22
4. วงเวียนที่ไม่มีสัญญาณไฟจราจร	15

3.1.2 สวนสาธารณะ ตลาด สนามเด็กเล่น ลานจอดรถสาธารณะ ลานกีฬาชุมชน สะพานสะพานลอยคนข้าม ทางเดินเท้า ทางม้าลาย ศาลาที่พักผู้โดยสารรถประจำทาง ป้ายจอดรถประจำทาง (ไม่มีศาลา)

ตารางที่ 31 มาตรฐานความส่องสว่าง

ชนิดของพื้นที่	ความส่องสว่างเฉลี่ยวัดในแนวระดับต่ำสุด (Lux)
สวนสาธารณะ	10
ในตลาด (ในอาคาร)	100
ลานตลาด (นอกอาคาร)	30
สนามเด็กเล่น	50
ลานจอดรถสาธารณะ	15
ลานกีฬาชุมชน	50
สะพาน	30
สะพานลอยคนข้าม	15
ทางเดินเท้า (ฟุตบอล)	7
ทางม้าลาย	45
ศาลาที่พักผู้โดยสารรถประจำทาง	30
ป้ายจอดรถประจำทาง (ไม่มีศาลา)	7

ระยะห่างของจุดติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ หมายถึง ระยะห่างระหว่างจุดติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง ซึ่งหากเป็นการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะตามแนวนอน

ก็จะติดตั้งดวงโคมที่เสาไฟฟ้าของการไฟฟ้า ฯ ตามแนวถนนระยะห่างระหว่างเสาของการไฟฟ้า ฯ จะกำหนดไว้ประมาณ 20 เมตร 40 เมตร และ 80 เมตร ขึ้นอยู่กับขนาดของสายไฟฟ้าที่พาดบนเสาไฟฟ้า ดังนั้นการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะตามแนวถนนจึงจะใช้ระยะห่างระหว่างเสาดังกล่าว แต่บางแห่งเสาไฟฟ้าปักไว้ในเขตทางที่อยู่ห่างถนนมาก (เขตทาง 30-40 เมตร) หากติดตั้งที่เสาไฟฟ้า จะไม่สามารถให้แสงสว่างได้ตามต้องการ จำเป็นที่จะต้องใช้โคมไฟพร้อมเสาควงโคมหรือเสาคอนกรีตเพื่อติดตั้งตามไหล่ทางหรือทางเท้า ซึ่งสามารถกำหนดระยะห่างได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ต้องจัดให้มีระดับแสงสว่างเป็นไปตามมาตรฐานความส่องสว่าง

ตารางที่ 32 กรอบแนวคิดของมาตรฐานการบริหารและการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตัวแปรตาม	ด้าน	ประเด็น	ข้อคำถาม
มาตรฐานการบริหารและการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดไว้	1. การบริหารจัดการก่อสร้างถนน	<p>1. ผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจและสังคม</p> <p>2. ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม เป็นการพิจารณาสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในเขตแนวถนนที่จะทำการก่อสร้าง และบริเวณใกล้เคียงถนน เช่น ต้นไม้ ที่พื้กอาศัย วัด โรงเรียน ซึ่งเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเพื่อพิจารณาว่าหลังจากการก่อสร้างถนนแล้ว จะทำให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมกับชุมชนใกล้เคียงแนวถนนนั้นหรือไม่</p> <p>3. คุณภาพของการก่อสร้างถนน</p>	<p>1. ท่านได้ประโยชน์จากการก่อสร้างถนนของ อบต. หนองแวง ทำให้เดินทางได้สะดวกรวดเร็วขึ้นและเป็นประโยชน์ต่อการคมนาคมขนส่ง</p> <p>2. หลังการก่อสร้างถนน อบต. หนองแวง มีการจัดการกับสิ่งแวดล้อมบริเวณที่สร้างถนน เพื่อไม่ก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>3. ถนนของ อบต. หนองแวง อยู่ในสภาพดีและพร้อมใช้งานอยู่เสมอ</p>

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ด้าน	ประเด็น	ข้อคำถาม
		4. การบำรุงรักษาถนน	4. อบต. หนองแวง มีการปรับปรุง ซ่อมแซมถนน ให้มีสภาพพร้อมใช้งาน อยู่เสมอ และทำการซ่อมแซมอย่างรวดเร็ว เมื่อถนนชำรุดเสียหาย
มาตรฐานการบริหาร และการบริการสาธารณะ ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นตาม ที่กรมส่งเสริม การปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยได้ กำหนดไว้	1. การบริหารจัดการ ก่อสร้างถนน	5. ป้ายจราจรและสัญญาณไฟ	5. ถนนของ อบต. หนองแวง มีป้ายจราจร และสัญญาณไฟจราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน และไม่มีสิ่งอื่นบดบัง สัญลักษณ์ และสีตัวอักษรของป้ายจราจรชัดเจน สามารถเห็นได้ชัดเจน
		6. เส้นจราจร	6. ถนนของ อบต. หนองแวง มีเส้นจราจร ที่มองเห็นได้ชัดเจน

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ด้าน	ประเด็น	ข้อคำถาม
มาตรฐานการบริหารและการบริการ สาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดไว้	2. การจัดการบริการระบบน้ำสะอาด	1. ระบบประปาหมู่บ้าน 2. องค์ประกอบของระบบการผลิตน้ำประปา	7. อบต. หนองแวง มีการวางระบบประปาหมู่บ้านไว้ครอบคลุมพื้นที่ในเขตชุมชนของท่าน 8. น้ำดิบที่นำมาใช้ในการผลิตประปาของ อบต. หนองแวง ปริมาณเหมาะสมเพียงพอต่อการผลิตน้ำประปา 9. การผลิตประปาหรือระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีระบบฆ่าเชื้อโรค โดยใช้ในการเติมสารละลายคลอรีนเพื่อฆ่าเชื้อโรคในระบบประปา 10. ถังกักเก็บน้ำที่ผ่านการผลิตประปาหรือระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีความสะอาด ไม่มีสิ่งปนเปื้อน 11. ประปาของ อบต. หนองแวง มีแรงดันน้ำสม่ำเสมอ เพื่อจ่ายน้ำประปาให้แก่ผู้ใช้น้ำ

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ด้าน	ประเด็น	ข้อความ
มาตรฐานการบริหารและการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดไว้	2. การจัดบริการระบบน้ำสะอาด	3. แนวทางการบริหารกิจการประปา 4. การบำรุงรักษา	12. ท่านมีการรวมกลุ่มของสมาชิกผู้ใช้น้ำเพื่อทำหน้าที่หรือร่วมมือกันในการดูแลและบำรุงรักษาระบบประปา 13. ในชุมชนของท่านมีการสร้างกฎระเบียบและข้อบังคับของประปาหมู่บ้าน โดยได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกผู้ใช้น้ำประปา 14. อบต. หนองแวง มีการบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้านให้มีการใช้งานได้ตลอดเวลา 15. อบต. หนองแวง สามารถซ่อมแซมระบบประปาได้อย่างรวดเร็วหากระบบประปาหมู่บ้านเกิดการชำรุดเสียหาย

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ด้าน	ประเด็น	ข้อความ
มาตรฐานการบริหารและการบริการ สาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดไว้	3. การติดตั้งไฟฟ้า สาธารณะ	1. มาตรฐานความส่องสว่างของไฟฟ้า สาธารณะ	16. ในชุมชนของท่านมีไฟส่องสว่างเพียงพอ ติดตั้งครบทั้งถนนสายหลักถนนสายรอง และทางแยก
		2. ความปลอดภัย	17. ในชุมชนของท่านมีไฟส่องสว่างเพียงพอ ติดตั้งที่ ตลาด สนามเด็ก ลานกีฬาชุมชน ทางม้าลาย ศาลาที่พักผู้โดยสารรถประจำทาง
		3. การบำรุงรักษา	18. อุปกรณ์ไฟฟ้าสาธารณะของ อบต. หนองแวง อยู่ในสภาพดี ไม่ชำรุด 19. อบต. หนองแวง มีการบำรุงรักษา อุปกรณ์ไฟฟ้าให้ใช้งานได้อยู่เสมอ 20. อบต. หนองแวง สามารถแก้ไข ซ่อมแซม อุปกรณ์ไฟฟ้าได้อย่างรวดเร็ว

ภาคผนวก ข

วิเคราะห์ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ (IOC)

วิเคราะห์ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ

เรื่องสภาพความเป็นจริงและความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อ	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	หมายเหตุ
		1	2	3			
1	เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	อายุ..... ปี (ปีเต็ม)	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3	ระดับการศึกษา ( ) ระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ( ) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ ปวช. ( ) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปวส./ อนุปริญญา ( ) ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4	4. ถิ่นที่อยู่ ( ) หมู่ที่ 1 บ้านหนองแวง ( ) หมู่ที่ 2 บ้านบูกะสัง ( ) หมู่ที่ 3 บ้านบูกะสัง ( ) หมู่ที่ 4 บ้านหนองหล่ม ( ) หมู่ที่ 5 บ้านหนองแวง ( ) หมู่ที่ 6 บ้านหนองหมู ( ) หมู่ที่ 7 บ้านน้อยนาคำ	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	หมายเหตุ
		1	2	3			
5	อาชีพ ( ) เกษตรกร ( ) รับจ้าง/ ลูกจ้าง ( ) กู้ขาย ( ) ข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ พนักงานราชการ ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....	1	1	1	3	1	ใช้ได้
6	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ..... คน	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล
หนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว

1. การบริหารจัดการก่อสร้างถนน

ข้อ	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	หมายเหตุ
		1	2	3			
1	ท่านได้ประโยชน์จากการก่อสร้างถนน ของ อบต. หนองแวง ทำให้เดินทาง ได้สะดวกรวดเร็วขึ้น และเป็น ประโยชน์ต่อการคมนาคมขนส่ง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	หลังการก่อสร้างถนน อบต. หนองแวง มีการจัดการกับสิ่งแวดล้อมบริเวณ ที่สร้างถนน เพื่อไม่ก่อให้เกิดปัญหา ด้านสิ่งแวดล้อม	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	หมายเหตุ
		1	2	3			
3	ถนนของ อบต. หนองแวง อยู่ในสภาพดี และพร้อมใช้งาน อยู่เสมอ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4	อบต. หนองแวง มีการปรับปรุง ซ่อมแซมถนน ให้มีสภาพพร้อมใช้งาน อยู่เสมอ และทำการซ่อมแซม อย่างรวดเร็วเมื่อถนนชำรุดเสียหาย	1	1	1	3	1	ใช้ได้
5	ถนนของ อบต. หนองแวง มีป้ายจราจร และสัญญาณไฟจราจรที่มองเห็นได้ ชัดเจน และไม่มีสิ่งอื่นบดบัง สัญลักษณ์และสีตัวอักษรของป้ายจราจร ชัดเจน สามารถเห็นได้ชัดเจน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
6	ถนนของ อบต. หนองแวง มีเส้น จราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
7	อบต. หนองแวง มีการวางระบบ ประปาหมู่บ้านไว้ครอบคลุมพื้นที่ใน เขตชุมชนของท่าน	1	1	1	3	1	ใช้ได้

2. การจัดบริการระบบน้ำสะอาด

ข้อ	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	หมายเหตุ
		1	2	3			
8	น้ำดิบที่นำมาใช้ในการผลิตประปาของ อบต. หนองแวง ปริมาณเหมาะสม เพียงพอต่อการผลิตน้ำประปา	1	1	1	3	1	ใช้ได้
9	การผลิตประปาหรือระบบน้ำสะอาด ของ อบต. หนองแวง มีระบบฆ่าเชื้อโรค โดยใช้การเติมสารละลายคลอรีน เพื่อฆ่าเชื้อโรคในระบบประปา	1	1	1	3	1	ใช้ได้
10	ถังกักเก็บน้ำที่ผ่านการผลิตประปาหรือ ระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีความสะอาด ไม่มีสิ่งปนื้อ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
11	ประปาของ อบต. หนองแวง มี แรงดัน น้ำสม่ำเสมอ เพื่อจ่ายน้ำประปาให้แก่ ผู้ใช้น้ำ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
12	ท่านมีการรวมกลุ่มของสมาชิกผู้ใช้น้ำ เพื่อทำหน้าที่หรือร่วมมือกันในการ ดูแลและบำรุงรักษาระบบประปา	1	1	1	3	1	ใช้ได้
13	ในชุมชนของท่านมีการสร้าง กฎระเบียบและข้อบังคับของประปา หมู่บ้าน โดยได้รับความเห็นชอบจาก สมาชิกผู้ใช้น้ำประปา	1	1	1	3	1	ใช้ได้
14	อบต. หนองแวง มีการบำรุงรักษา ระบบประปาหมู่บ้านให้มีการใช้งาน ได้ตลอดเวลา	1	1	1	3	1	ใช้ได้
15	อบต. หนองแวง สามารถซ่อมแซม ระบบประปาได้อย่างรวดเร็วหากระบบ ประปาหมู่บ้านเกิดการชำรุดเสียหาย	1	1	1	3	1	ใช้ได้

3. การติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ

ข้อ	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	หมายเหตุ
		1	2	3			
16	ในชุมชนของท่านมีไฟส่องสว่างเพียงพอ ติดตั้งครบทั้งถนนสายหลัก ถนนสายรอง และทางแยก	1	1	1	3	1	ใช้ได้
17	ในชุมชนของท่าน มีไฟส่องสว่างเพียงพอติดตั้งที่ ตลาด สนามเด็ก ลานกีฬาชุมชน ทางม้าลาย ศาลาที่พัก ผู้โดยสารรถประจำทาง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
18	อุปกรณ์ไฟฟ้าสาธารณะของ อบต. หนองแวง อยู่ในสภาพดี ไม่ชำรุด	1	1	1	3	1	ใช้ได้
19	อบต. หนองแวง มีการบำรุงรักษา อุปกรณ์ไฟฟ้าให้ใช้งานได้อยู่เสมอ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
20	อบต. หนองแวง สามารถแก้ไข ซ่อมแซม อุปกรณ์ไฟฟ้าได้อย่างรวดเร็ว	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ค
ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม
สภาพความเป็นจริงการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง
อำเภอพัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

Case processing summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.946	20

Item statistics

	Mean	Std. Deviation	N
ท่านได้ประโยชน์จากการก่อสร้างถนนของอบต. หนองแวงทำให้เดินทางได้สะดวกรวดเร็วขึ้นและเป็นประโยชน์ต่อการคมนาคมขนส่ง	3.4333	.50401	30
หลังการก่อสร้างถนน หนองแวง มีการจัดการกับสิ่งแวดล้อมบริเวณที่สร้างถนนเพื่อไม่ก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม	3.0000	.64327	30

	Mean	Std. deviation	N
ถนนของ อบต. หนองแวง อยู่ในสภาพดีและพร้อมใช้งาน อยู่เสมอ	3.1000	.40258	30
อบต. หนองแวง มีการปรับปรุงซ่อมแซม ถนนให้มีสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ และทำการซ่อมแซมอย่างรวดเร็วเมื่อถนน ชำรุดเสียหาย	3.0333	.61495	30
ถนนของ อบต. หนองแวง มีป้ายจราจร และสัญญาณไฟจราจรที่มองเห็นได้ชัดเจน และไม่มีสิ่งอื่นบดบังสัญลักษณ์ และสีตัวอักษรของป้ายจราจรชัดเจน สามารถเห็นได้ชัดเจน	3.0333	.55605	30
ถนนของ อบต. หนองแวง มีเส้นจราจร ที่มองเห็นได้ชัดเจน	3.1667	.46113	30
อบต. หนองแวง มีการวางระบบประปา หมู่บ้านไว้ครอบคลุมพื้นที่ในเขตชุมชน ของท่าน	3.1333	.57135	30
น้ำดิบที่นำมาใช้ในการผลิตประปา ของ อบต. หนองแวง ปริมาณเหมาะสม เพียงพอต่อการผลิตน้ำประปา	3.1000	.48066	30
การผลิตประปาหรือระบบน้ำสะอาด ของ อบต. หนองแวง มีระบบฆ่าเชื้อโรค โดยใช้การเติมสารละลายคลอรีนเพื่อ ฆ่าเชื้อโรคในระบบประปา	3.2000	.48423	30
ถังกักเก็บน้ำที่ผ่านการผลิตประปาหรือ ระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีความสะอาดไม่มีสิ่งปนื้อก	3.1000	.40258	30
ประปาของ อบต. หนองแวง มีแรงดันน้ำ สม่ำเสมอเพื่อจ่ายน้ำประปาให้แก่ผู้ใช้น้ำ	3.1333	.57135	30

	Mean	Std. deviation	N
ท่านมีการรวมกลุ่มของสมาชิกผู้ใช้น้ำ เพื่อทำหน้าที่หรือร่วมมือกันในการดูแล และบำรุงรักษาระบบประปา	2.9667	.61495	30
ในชุมชนของท่านมีการสร้างกระเบียบ และข้อบังคับของประปาหมู่บ้านโดย ได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกผู้ ใช้น้ำประปา	3.0333	.66868	30
อบต. หนองแวง มีการบำรุงรักษาระบบ ประปาหมู่บ้านให้มีการใช้งานได้ ตลอดเวลา	3.0667	.44978	30
อบต. หนองแวง สามารถซ่อมแซมระบบ ประปาได้อย่างรวดเร็วหากระบบประปา หมู่บ้านเกิดการชำรุดเสียหาย	3.0000	.52523	30
ในชุมชนของท่านมีไฟส่องสว่างเพียงพอ ติดตั้งครบทั้งถนนสายหลักถนนสายรอง และทางแยก	3.0333	.61495	30
ในชุมชนของท่านมีไฟส่องสว่างเพียงพอ ติดตั้งที่ตลาดสนามเด็กเล่นกีฬาชุมชนทาง ม้ายาลยศาลาที่พักผู้โดยสารรถประจำทาง	3.0667	.58329	30
อุปกรณ์ไฟฟ้าสาธารณะของ อบต. หนองแวง อยู่ในสภาพดีไม่ชำรุด	3.1667	.46113	30
อบต. หนองแวง มีการบำรุงรักษาอุปกรณ์ ไฟฟ้าให้ใช้งานได้อยู่เสมอ	3.1667	.53067	30
อบต. หนองแวง สามารถแก้ไขซ่อมแซม อุปกรณ์ไฟฟ้าได้อย่างรวดเร็ว	3.2000	.48423	30

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม
ความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว

Case processing summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability statistics

Cronbach's alpha	N of items
.899	11

Item statistics

	Mean	Std. deviation	N
ท่านได้ประโยชน์จากการก่อสร้างถนน ของ อบต. หนองแวง ทำให้เดินทาง ได้สะดวกรวดเร็วขึ้นและเป็นประโยชน์ ต่อการคมนาคมขนส่ง	3.3000	.46609	30
หลังการก่อสร้างถนน อบต. หนองแวง มีการจัดการกับสิ่งแวดล้อมบริเวณ ที่สร้างถนนเพื่อไม่ก่อให้เกิดปัญหา ด้านสิ่งแวดล้อม	3.3000	.46609	30
ถนนของ อบต. หนองแวง อยู่ในสภาพดี และพร้อมใช้งานอยู่เสมอ	3.3333	.47946	30

	Mean	Std. deviation	N
ถนนของ อบต. หนองแวง มีป้ายจราจร และสัญญาณไฟจราจรที่มองเห็น ได้ชัดเจน และไม่มีสิ่งอื่นบดบังสัญลักษณ์ และสีตัวอักษรของป้ายจราจรชัดเจน สามารถเห็นได้ชัดเจน	3.2333	.43018	30
ถนนของ อบต. หนองแวง มีเส้นจราจรที่ มองเห็นได้ชัดเจน	3.2333	.43018	30
อบต. หนองแวง มีการวางระบบประปา หมู่บ้านไว้ครอบคลุมพื้นที่ในเขตชุมชน ของท่าน	3.2000	.40684	30
น้ำดิบที่นำมาใช้ในการผลิตประปา ของอบต. หนองแวง ปริมาณเหมาะสม เพียงพอต่อการผลิตน้ำประปา	3.2000	.40684	30
การผลิตประปาหรือระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีระบบฆ่าเชื้อโรคโดยใช้ การเติมสารละลายคลอรีนเพื่อฆ่าเชื้อโรค ในระบบประปา	3.3000	.46609	30
ถังกักเก็บน้ำที่ผ่านการผลิตประปา หรือระบบน้ำสะอาดของ อบต. หนองแวง มีความสะอาด ไม่มีสิ่งปนื้อ	3.1333	.34575	30
ประปาของ อบต. หนองแวง มีแรงดันน้ำ สม่ำเสมอเพื่อจ่ายน้ำประปาให้ แก่ผู้ใช้น้ำ	3.1333	.43417	30

ภาคผนวก ง
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่องสภาพความเป็นจริงและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพความเป็นจริงของระบบโครงสร้างพื้นฐานและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ท่านเห็นด้วยมากที่สุด

แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อศึกษาสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานตามความเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว
3. เพื่อเปรียบเทียบระหว่างสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว

หมายเหตุ: ข้อมูลที่ท่านได้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะถูกเก็บไว้เป็นความลับ และนำมาวิเคราะห์ในภาพรวม เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว ดังนั้น ขอความกรุณาท่านตอบข้อคำถามทุกข้อตามความเป็นจริงที่ท่านประสบมาทุกประการ

ข้อ	แบบสอบถามสภาพความเป็นจริง ของระบบโครงสร้างพื้นฐานและ ระดับความคาดหวังของประชาชน ต่อการพัฒนาระบบโครงสร้าง พื้นฐาน	สภาพความเป็นจริง				ความคาดหวัง			
		จริงมากที่สุด	จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย	คาดหวังมากที่สุด	คาดหวังมาก	คาดหวังน้อย	คาดหวังน้อยที่สุด
18	อุปกรณ์ไฟฟ้าสาธารณะ ของ อบต. หนองแวง อยู่ในสภาพดี ไม่ชำรุด								
19	อบต. หนองแวง มีการบำรุงรักษาอุปกรณ์ไฟฟ้าให้ ใช้งานได้อยู่เสมอ								
20	อบต. หนองแวง สามารถแก้ไข ซ่อมแซม อุปกรณ์ไฟฟ้าได้อย่าง รวดเร็ว								

***** ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ*****